

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Teologická fakulta

Katedra pedagogiky

Diplomová práce

VZTAH RODIČŮ KE SPORTOVÁNÍ JEJICH DĚTÍ NA
PŘÍKLADU FLORBALISTŮ V KRAJI VYSOČINA

Vedoucí práce: doc. Michal Kaplánek, Th. D.

Autor práce: Petr Jindra

Studijní obor: Pedagogika volného času (NPVCP)

Forma studia: Kombinovaná

Akademický rok: 2018/2019

Prohlášení o samostatném zpracování práce a souhlas se zveřejněním

Diplomová práce v nezkrácené podobě

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že, v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum 22. března 2019

Podpis studenta

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu práce doc. Michalu Kaplánkovi, Th.D. za odborné vedení, podnětné připomínky a cenné rady, které mi významně pomohly při tvorbě této diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Obsah

Prohlášení o samostatném zpracování práce a souhlas se zveřejněním	2
Poděkování.....	3
Úvod.....	6
TEORETICKÁ ČÁST	7
1 Motivace k volnočasovým činnostem.....	8
1.1 Motivace jako problém moderní doby	8
1.2 Volný čas a jeho definice	12
1.3 Volný čas a jeho využití.....	14
2 Vliv rodičů na sportování dětí ve volném čase	17
2.1 Sportování dětí v minulosti a dnes.....	18
2.1.1 Změny životního stylu lidstva a vliv na pohyb	21
2.1.2 Civilizační choroby dětí a dospívajících	23
2.2 Výchovné styly a zásahy rodičů do aktivit dětí.....	25
2.3 Principy trénování mládeže.....	28
3 Florbal jako sport a životní styl.....	30
3.1 Florbalová historie ve světě a České republice	30
3.2 Český florbal versus tradiční sporty.....	31
4 Popularita florbalu v kontextu moderní doby	35
4.1 Florbal jako pohyb pro každého.....	35
4.2 Sociální sítě a florbal jako fenomén doby.....	37
4.3 Florbal a názory veřejnosti.....	39
PRAKTICKÁ ČÁST.....	42
5 Ideová analýza postojů rodičů florbalistů z Kraje Vysočina k aktivnímu sportování jejich dětí 43	
5.1 Specifikace, struktura a členění Kraje Vysočina.....	43
5.2 Florbal na Vysočině ve florbalovém Regionu V	45
5.3 Výběrová a soutěžní specifikace zkoumané kategorie.....	47
5.4 Výzkumný vzorek a metodologie výzkumu.....	48

5.5	Výzkumné cíle	50
5.6	Analýza výsledků výzkumu v aplikaci na stanovené hypotézy	53
	Rozhovor s florbalovým trenérem zkoumané věkové kategorie.....	71
5.7	Výsledky, doporučení a diskuze	78
	Diskuse.....	79
	Doporučení.....	80
	Závěr	82
	Použité zdroje.....	83
	Literatura.....	83
	Internetové zdroje	85
	PŘÍLOHY	92
	Seznam příloh	93
	Abstrakt.....	98
	Abstract.....	98

Úvod

Florbal je z celosvětového pohledu stále ještě poměrně velmi mladý sport, který se učí. S mladickým elánem, energií a nasazením se však pere s okolím, které mu mnohdy situaci vůbec neusnadňuje. Kouká na něj s despektem a znevažuje jeho potenciální sílu. Tu si ale uvědomuje čím dál víc lidí. A tak se z původního despektu stává respekt.

Tato práce si klade za cíl zjistit, jakým způsobem rodiče mladších žáků, tedy specifické věkové kategorie, v Kraji Vysočina, tedy z celorepublikového pohledu spíše podprůměrném florbalovém kraji, nahlíží na sportování vlastních dětí. Ty totiž i přesto, že nevyhrávají mistrovství republiky a prakticky nedostávají šance v celostátní reprezentaci, florbal hrají. A činí tak s radostí.

Autor si klade za cíl zjistit, jakým způsobem rodiče vnímají, že si jejich děti vybraly zrovna tento sport, proč se tak stalo a zda sehrává svou roli například nejvyšší dosažené vzdělání rodičů či jejich pohlaví.

Práce je rozčleněna do dvou základních částí, a to sice na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se čtenář dozví nejen o historii florbalu jako sportu, ale také o jeho počátcích v České republice. Dále také zjistí, co to je motivace, jak souvisí s trénováním a výchovou a proč je při sportu tak důležitá. A to především při sportu jako volnočasové aktivitě.

Samotná praktická část je pak primárně výzkumná. Autor v ní na stanovených cílech a hypotézách prostřednictvím dotazníku zjišťuje odpovědi na zkoumanou problematiku. V závěr pak nejen shrnuje zjištěné poznatky, ale přidává vlastní doporučení na zlepšení.

Jestli najdeš v životě cestu bez překážek, určitě nikam nevede.

Arthur Charles Clarke

TEORETICKÁ ČÁST

1 Motivace k volnočasovým činnostem

Vždycky dejte přednost volnému času před penězi.

Robert Fulghum

Volný čas je tak trochu fenoménem současnosti. S rozmachem flexibilní pracovní doby a porevolučních možností je najednou to, co bylo ještě relativně donedávna zapovězeno, dostupné. Lidé už netráví veškerý svůj čas v práci. Naopak získali prostor pro seberealizaci i mimo zaměstnání. Cestovatelé mohou vyrazit i do exotických zemí, milovníci jazyků mohou navštěvovat nespočet kurzů, a to i s rodilým mluvčím, sportovci mají nepřeborné množství sportů, kterým se mohou věnovat. Volný čas se však ve velké míře týká také dětí. A právě na ně bude zaměřena tato diplomová práce.

1.1 Motivace jako problém moderní doby

Špatně pochopená motivace nás zavedla do stavu, který nutí jedince reagovat na svět kolem sebe pouze rozumově. Došlo k odloučení rozumu, účelovosti, prospěchářství na jedné straně a srdce, emoce a citu na straně druhé.

Marian Jelínek

Motivace je mantra. Motivace je základ úspěchu. Motivace je vlastně prakticky všechno. V posledních letech je slovo *motivace* snad až nadužívané. Vše, co se někomu povedlo, stálo mimo jiné na kvalitní motivaci. Naopak to, co se nepodařilo, bylo způsobené jejím nedostatkem. Marian Jelínek, bývalý osobní trenér Jaromíra Jágra a zároveň mentální kouč řady špičkových českých sportovců, se ptá, zda je tohle všechno nutné. Není špatně, že musí být člověk k maximálnímu výkonu motivován? Nemůžu to vést až do slepé uličky? (Jelínek a Jetmarová, 2014, s. 18)

Ačkoli původní myšlenka byla jistě dobrá, v současné době je z motivování byznys. Velmi populární je pozice *kouče*, jenž lidem radí v oblasti životního stylu

a právě zmiňované motivace. Krom toho, že tito lidé za své služby pochopitelně chtějí dostat zapláceno, aby se koučem vůbec mohli stát, musí absolvovat kurz. Ten stojí, například v případě Koučink centra, skoro padesát tisíc korun. (Koučink centrum, 2018) A tak se z původně chvályhodné myšlenky stal poměrně slušný přivýdělek. Opět se však naskytá otázka, zda člověk bez vysokoškolského vzdělání v oboru psychologie či psychiatrie dokáže pomoci lidem v nouzi či s problémy, když vinou neznalosti nedokáže domyslet možné důsledky.

Co to má být ta motivace? Bohumil Půža ve své učebnici Úvod do rekreologie, která slouží studentům stejnojmenného předmětu na Vysoké škole polytechnické v Jihlavě, definoval motivaci takto: „*Síla člověka, která vyvolává v člověku určitý cílový stav, vysvětluje směr a zaměření našeho snažení. Motiv je prožitek vedoucí k činu.*“ (Půža, 2010, s. 70)

Slovo *motivace* pochází z latinského *movere*, což v překladu znamená hýbat se. Lze tedy tvrdit, že motivace je pohybem směrem k něčemu. (Slovník ABZ, 2018)

Milan Nakonečný pak motivaci charakterizuje jako *proces, který zaměřuje, energetizuje a udržuje zacílené chování, či jako proces, v němž se konstituují „psychické důvody“ chování.* (Nakonečný, 2000, s. 71)

Důležité je také srovnání dvou podobných a zaměňovaných slov. Zatímco *motivace* je, jak už je výše zmíněno, psychickým procesem, velmi blízký *motiv* lze popsat jako pohnutku, tedy jakýsi podnět či síla k tomu něco udělat či naopak neudělat. (Nakonečný, 1996)

Teorie motivace se dělí do tří základních skupin. Do první spadají teorie zaměřené na poznání motivačních příčin, kam spadá ta zřejmě nejznámější ze všech, tedy *Maslowova teorie potřeb*, označovaná také jako pyramida. Na nejnižším stupni, čili na základně pyramidy, jsou potřeby biologické. V následujících patrech jsou potřeby bezpečí, lásky a sounáležitosti, uznání, vědění, estetiky a úplně nejvýš je potřeba seberealizace.

Do první kategorie spadá i McGregorova teorie X a Y, založená na kontrastu obou skupin lidí. Pracovníci X nemají k práci kladný vztah a vykonávají ji jen proto,

aby uspokojili potřeby na základním stupni pyramidy potřeb. V tomto případě je tedy zdůrazňována nutnost řízení a kontroly. Naopak pracovníci Y jsou iniciativní a kreativní, důležitá je zde jejich volnost. Někdy bývá přidána i teorie Z, která vychází z japonského hospodářského zázraku 80. let.

Z hlediska motivačních skupin je třeba zmínit i druhou, ta se zaměřuje na průběh motivačního procesu a patří sem například Adamsova teorie, spočívající ve srovnání vlastní odměny a subjektivního pocitu ve vztahu k odměně druhého. Ke kompletnímu výčtu je třeba přidat skupinu třetí, zaměřenou na speciální účely. Sem spadá například participace zaměstnanců na rozhodování. (Lejsková, 2006, s. 64-65)

Motivaci však lze dělit i jinými způsoby. Jedním z nich je rozdělení na pozitivní a negativní motivaci. V podstatě by se také dala označit jako *metoda cukru a biče*. Zatímco v případě cukru jsou lidé motivováni tím, že za vykonaný úkol něco dostanou (sladkost, pochvalu, finanční odměnu), v opačném případě je jim vyhrožováno, že pokud úkol nesplní, přijde trest. I zde ale platí, že nic se nesmí přehánět. A to jak v pozitivním, tak negativním smyslu. Zatímco v případě pochval může dojít až k závislosti na nich, v opačném případě může dojít ke strachu a sebeuzavření před světem. O návyku na pochvalu hovoří Robert Čapek v publikaci *Odměny a tresty ve školní praxi*. Návyk na pochvalu podle něj odvádí činnost dítěte od toho hlavního, tedy od učení. Jako opačný extrém pak uvádí zpochybňující pochvalu, která zhoršuje žákovu sebehodnocení a může působit až ironicky. (Čapek, 2014, s. 51)

Podle Ivany Hospodářové a její knihy *Kreativní management v praxi* by měla být negativní motivace používána v případě, kdy nefunguje pozitivní, tedy když se například snižuje výkon. Nikdy není vhodné ji aplikovat hned napoprvé, neboť jakmile se sníží dohled, okamžitě se lidé vrátí k původnímu chování. (Hospodářová, 2008, s. 107)

Dalším dělením je vnitřní a proti ní vnější motivace. Tématem vnitřní motivace se do hloubky zabývá Marian Jelínek. V knize *Sport, výkon a metafyzika* popisuje teorii SDT (self determination theory), s níž přišli v 80. letech Edward Deci a Richard Ryan. Podle této teorie je nejnižší motivací takzvaná *amotivace*. Následuje vnější motivace, která se dělí na několik částí. Tou první je *vnější regulace*, kam se řadí například

doporučení lékařů k zdravějšímu životnímu stylu. Jako druhá je zde zmíněná *introjektovaná regulace*, tedy přijetí daných hodnot chování, ale vnitřní neztotožnění se s nimi. Příkladem jsou rady trenéra a jejich aplikace, avšak vnitřní nevíra v to, že to je opravdu správná cesta. Následuje *rozpoznaná regulace*. Ta je typická protikladností, kdy má člověk kladné i záporné pocity najednou. Těsně pod pomyslným vrcholem je *integrovaná regulace*. Člověk zde již plně přijímá hodnoty, od vnitřní motivace už ho odlišuje jen skutečnost, že je stále příliš upnutý na daný vnější cíl. Na konci je pak vnitřní motivace, tedy vrchol a *rozpuštění se* do stavu, který je odborně nazýván jako *flow - zóna*. (Jelínek a Jetmarová, 2014, s. 27-28)

Z pohledu motivace je právě stav *flow* tím, k čemu každý sportovec hodlá dospět. Jako první tento pojem definoval Mihaly Csikszentmihalyi. Postupně na něj navazují mentální trenéři. V českém prostředí například již citovaný Marian Jelínek či Jan Mühlfeit, bývalý ředitel evropské divize společnosti Microsoft. Právě bývalý ředitel počítačového gigantu v Evropě se nyní zabývá odemykáním lidského potenciálu. (Mühlfeit, 2018)

Jelínek ve své knize také cituje slova německého učence Alberta Velikého. Ten říká: *Lidská duše vládne jistou mocí měnit věci a podřizovat si je, zvláště je-li zmítána velkou láskou, nenávisť nebo jiným citem. Upadne-li tedy duše nějakého člověka do přemíry vášně, je možno pokusem dokázat, že tato přemíra poutá (magicky) věci a mění je tak, jak chce*. (Jelínek a Jetmarová, 2014, s. 36)

Právě absolutní vášeň a touha, rozplynutí se v činnosti, je cesta k maximálnímu výkonu. Csikszentmihalyi to označuje také jako *optimální prožitek*. A tím zdaleka není myšlena pasivita a totální uvolněnost. Sportovci optimálního prožitku dosahují ve chvíli, kdy jsou maximálně koncentrovaní na svůj výkon a kdy je pro ně činnost sama o sobě tak příjemná a radostná, že ji chtějí dělat za každou cenu. (Jelínek a Jetmarová, 2014, s. 93) Tentýž pocit však může zažít hudebník či jiný umělec. A vlastně kdokoli, kdo se ponoří do určité činnosti, kterou v hloubi duše miluje a která ho vnitřně naplňuje.

Flow je stav, ve kterém jsme natolik splynutí s činností, kterou děláme, že se zdá, že na ničem jiném nezáleží - zkušenost sama o sobě je tak radostná, že ji budeme dělat za každou cenu, jen pro vykonávání činnosti samotné. (Jelínek a Jetmarová, 2014, s. 93)

Zmiňovaný stav *flow* se však netýká jen dospělých. Paradoxně častěji se do něj dostávají děti. I v jejich případech, byť si to mnozí rodiče ani nechtějí připustit, je třeba vnitřní motivace. A možná právě ještě víc než u dospělých, kteří si důvody pro vykonávání určitých činností odůvodní svým rozumem. Podle psychologičky Jiřiny Majerové je stav *flow* u dětí stavem učení. Pokud se do něj dostanou, čili logicky je daná činnost maximálně baví a aktivizuje, nejvíc se jí také učí. Podle ní pak také nejde o žádnou ministerskou strategii, ale vše je o pedagogickém citu. Jakmile pedagog zjistí, že děti na určité činnosti reagují pozitivně, baví je a vyloženě si je užívají, pak, pokud je dostatečně vnímavý a citlivý, změní způsob své výuky do té míry, aby tomu tak bylo co možná nejvíc. Tím fakticky dětem prodlužuje *pobyt* ve stavu *flow*. (Zajíčková, 2018)

První kapitolu lze tedy uzavřít konstatováním, že způsobů motivace je mnoho a žádný není univerzálně platný a vždy fungující. Cílem každého, zvláště pak pedagogů, trenérů či jiných pracovníků v pomáhajících profesích, by mělo být směřování k vnitřní motivaci žáka, svěřence či klienta. Ideální situací pro výukový a prožitkový proces je totiž stav zóny, tedy stav *flow*. Jak vyplývá z citátu v úvodu kapitoly, je třeba dbát na sílu emocí. Teprve tak člověk dosáhne nejvyššího výkonu.

1.2 Volný čas a jeho definice

Inteligenci člověka poznáte podle toho, jak tráví volný čas.

Friedrich Schiller

O volném času se začalo hovořit v souvislosti se stále se zkracující pracovní dobou. Na konci 19. století to bylo 11 hodin denně pro muže a 10 pro ženy. Následovalo zkrácení na osmihodinový pracovní den. A v některých zemích jdou ještě dál. Autorka Slepíčková o těchto lidech hovoří jako o *líných národech*. Kvůli vysoké produktivitě a hospodářskému rozvoji země totiž tito lidé tolik pracovat nepotřebují. (Slepíčková, 2005, s. 9-10)

Hofbauer ve své publikaci *Děti, mládež a volný čas* hovoří o volném času jako o době, kdy *člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků vyplývajících z jeho*

životních rolí. Dále dodává, že některá vymezení ho charakterizují jako dobu, kdy má splněny pracovní a nepracovní povinnosti. (Hofbauer, 2004, s. 13) Náhledů na volný čas však existuje několik.

Slepičková uvádí hned šest znaků volného času. V prvním případě je *svobodou a protikladem práce*. Člověk totiž běžně musí zajistit svou obživu, místo ke spánku či zajištění životních podmínek pro děti. Volný čas jsou pak ty chvíle, během nichž se může bavit či dělat cokoli podle své chuti.

Druhá charakteristika popisuje volný čas jako *časový prostor*. Je jím tedy označován čas navíc. Velmi důležitý je zde osobní výběr činností, které člověka osobně uspokojují.

Třetí charakteristika označuje volný čas jako *formu činnosti*. Podle ní dochází k naplnění nezávisle na pracovních a jiných povinnostech. Volný čas je zde popisován jako ten, který nijak nesouvisí s povinnostmi vůči zaměstnání, blízkým či ostatním lidem.

Čtvrtá charakteristika zmiňuje volný čas jako *symbol sociálního postavení*. Podle ní si bohatí lidé mohou vybrat prakticky jakýkoli ze způsobů jeho trávení. Chudší lidé tuto možnost zpravidla nemají. Zároveň však mohou mít nevědomou snahu se přiblížit vyšší společenské vrstvě.

Pátým znakem dle Slepičkové může být vnímání volného času jako *prostředku sociální pomoci*. Tou je myšlena například pomoc seniorům, lidem závislým na drogách či dětem.

Šestý, a také poslední znak, vztahuje volný čas k *funkci sociální skupiny*. Každého člověka pak výrazně ovlivňuje doba, kterou tráví v konkrétní skupině. Může se jednat o rodinu či partu kamarádů.

Volný čas lze vymezit také z pohledu dvou protikladů. *Negativní vymezení* považuje volný čas za tu část dne, která zůstala po splnění všech předchozích povinností, a to nejen těch pracovních, ale i těch v domácnosti, respektive po uspokojení základních životních potřeb. Staví se do opozice k tomu, čím volný čas je. Oproti tomu *pozitivní vymezení* charakterizuje volný čas jako opravdovou svobodu, tedy

dobu, kdy si člověk může dělat, co chce, a není k ničemu nucen, a to ani podvědomě.
(Vážanský, 1995, s. 30)

Volný čas je dnes významnou oblastí života a výchovy, časem očekávání i rizik. Mimořádný význam má pro děti a mládež, nejmladší a perspektivní součást společnosti, která spolu s generacemi dospělých a za jejich aktivního podílu zajišťuje jak kontinuitu, tak také nezbytnou inovaci dalšího vývoje.(Hofbauer, 2004, s. 8)

1.3 Volný čas a jeho využití

Není pravda, že máme příliš málo času, avšak pravda je, že ho příliš mnoho promarníme.

Lucius Annaes Seneca

Možností, jak využít volný čas, je v současné době celá řada. Vzhledem k šířce nabídkového spektra organizací typu domu dětí a mládeže nebo různých sportovních či jiných klubů lze předpokládat, že si vybere opravdu každý. Na druhou stranu každý člověk, a v případě dětí to platí dvojnásob, potřebuje alespoň chvíli čas na sebe sama, kdy si dělá, co opravdu chce. Přílišná organizovanost může být nejen kontraproduktivní, ale také značně unavující pro dítě.

Dnešní doba, která je na jednu stranu v té výchově velmi benevolentní, tak na druhou stranu maminky s malými dětmi mají každodenní program, kdy běhají po všelijakých kroužcích, jeden den mají plavání, druhý den cvičení, třetí den mateřské centrum a ty děti tam mají toho, co musí, strašně moc. Takže ono si to trošku protiřečí.
(Pöslová, 2015)

Ideální variantou je tedy skloubení výše uvedeného. Volný čas ve smyslu opravdu svobodné volby je třeba kombinovat se smysluplnou činností, přičemž poměr je ryze individuální. Zatímco někdo vyhledává více organizované činnosti, jinému více vyhovuje volnost a čas pro sebe sama.

V případě volného času u dětí jsou podle Pávkové nejdůležitější rodiče, kteří by měli působit jako pozitivní vzory. Pokud umí s volným časem dobře hospodařit, pak lze předpokládat, že se to pozitivně projeví i na tom, jak s ním nakládá dítě. Ideální variantou je pak společné trávení volného času. Zde je však třeba velká tolerance a ochota se domluvit. Když totiž dítě miluje sport a rodiče k němu mají odpor, pak je třeba přijmout určitý kompromis. (Pávková, 2014, s. 29-30)

Využití volného času vychází z teorií, které se zabývají jeho funkcemi. Duffková s odkazem na Joffre Dumazediera v knize Sociologie životního stylu zmiňuje tři funkce volného času. Těmi jsou relaxace, sebevzdělávání jako kultivace osobnosti a rozptýlení či zábava. (Duffková, 2008, s. 152) Z toho pak vychází jednotlivé činnosti, které lidé ve volném čase provádí. Jsou odborně označovány jako volnočasové aktivity a patří sem: kulturní, sportovní, sociální, vzdělávací, veřejné, rekreační a cestovatelské, hobby a manuální aktivity. (Duffková a kol., 2008, s. 157)

Mezi **kulturní aktivity** jsou řazeny tvořivé či kreativní činnosti s uměleckou hodnotou. Patří sem návštěvy divadel, kin, koncertů, ale také sledování televize či poslech rádia. Dále také tvůrčí činnosti například výtvarné. **Sportovní aktivity**, jimž se bude autor práce dále podrobněji věnovat, skýtají celé spektrum pohybových činností. Ve volném čase lze provádět také **sociální či společenské aktivity**. Do nich patří posezení v kavárně či restauraci nebo taneční akce. **Vzdělávací aktivity** jsou často úzce napojeny na aktivity kulturní. Krom výše uvedeného by sem patřily návštěvy různých kurzů, školních kroužků či internetové vyhledávání informací z ověřených zdrojů. Je třeba zmínit také čtení literatury či (samo)studium cizích jazyků. Mezi **veřejné aktivity** jsou řazeny demonstrace či celospolečenské debaty. Jsou základem takzvané občanské společnosti. **Rekreační aktivity** jsou v českém prostředí historicky spojeny především s chatařením a chalupařením. Moderním prvkem by zde byly lázeňské či wellness pobyty. **Hobby a manuální aktivity** pak typicky reprezentují domácí dílny či včelaření.

Vzhledem k omezeným finančním možnostem dětí, potažmo jejich rodičů, jsou často rodiny odkázány na nabídku volnočasových aktivit v domech dětí a mládeže či ve školách. Právě tyto instituce totiž nabízejí levnou alternativu k *profesionálním* organizacím, které se specializují na určitou činnost. Z výše uvedeného lze uvést krom nabídky sportovních a výtvarných kroužků také ty keramické, dramatické či

modelářské. Šíře spektra je mimo jiné závislá na velikosti organizace a jejích finančních možnostech, respektive na jejím zřizovateli.

Volnočasovou nabídku pro děti připravují také vybrané církevní organizace. Nejznámější jsou Salesiáni Dona Bosca. Zakládají si na přátelském prostředí a rodinné atmosféře. Vychází z myšlenek katolického kněze Jana Bosca. V České republice funguje celkem devět salesiánských středisek. (Váňová a Kaplánek, 2002, s 16)

Chceme doprovázet mladé lidi, aby se stali samostatnými a zodpovědnými osobnostmi. Přitom se snažíme je všestranně podporovat a pozvat je, aby objevovali Ježíše Krista a jeho poselství jako orientaci a pomoc pro svou vlastní životní cestu. K salesiánské pedagogice proto neopominutelně patří kulturní, ekologické, sociální a náboženské vzdělávání. (Váňová a Kaplánek, 2002, s. 14)

Převážně ve městech je volnočasová nabídka velmi široká. Zvláště v těch největších (primárně krajských) pak jednotlivé organizace musí nabízet něco, čím zaujmou nové členy. V tomto je situace snazší pro kluby či spolky na venkově, kde bývá aktivit podstatně méně. Ve výsledku je ale toto pro potencionální členy ku prospěchu, protože díky tlaku konkurence v podobě jiných činností musí jít organizace neustále s dobou.

2 Vliv rodičů na sportování dětí ve volném čase

Už starí Řekové si uvědomovali, že je důležitý rozvoj těla, rozumu i duše. A podobně to vnímám dnes i já. Jde hlavně o to, aby děti měly silnou emoční vazbu ke sportovní činnosti.

Marian Jelínek

Sportování dětí je na první pohled chvályhodnou činností. Je ovšem otázkou, do jaké míry se jedná opravdu o aktivitu, kterou chtějí dělat samy děti. Je samozřejmě správné, že rodiče své děti ke sportu vedou. Musí ale také respektovat jejich zájem. A to se často neděje. Sportování dětí se pak stává plněním nesplněných snů rodičů.

Nutit dítě do sportu, který milujete vy, není vhodné. Musí ho milovat především sami malí kluci a holky. Proto jsou rodiče a trenéři v dnešní době tak důležití. Často je to jejich úkol, aby v dítěti vzbudili zapálení pro daný sport. (Jelínek, 2018)

Nejsou to ale jen trenéři, kdo má dětem pomoci s vybudováním vášně pro danou sportovní činnost. Velkou měrou se na tom mohou spolupodílet i rodiče. Už jen tím, že dítě podporují v tom, co si samo vybralo. Protože jedině ve chvíli, kdy bude dělat to, co ho baví, v sobě může probudit vášně a lásku ke sportu či k jiné aktivitě.

Mentální kouč Marian Jelínek dále také upozorňuje na nutnost nezaměňování výsledků s emoční vazbou. Vítězství automaticky neznamená kladné emoce. Stejně tak naopak prohra nemusí automaticky znamenat negativní emoce. Pro děti je totiž důležité hlavně to, zda je hra bavila. Výsledky pak zpravidla řeší jen dospělí. Nejhorší ze všeho je pak takzvaný *car coaching*, tedy rozbor zápasu cestou domů v autě. Namísto pochvaly za snahu si pak malý sportovec vyslechne spíše kritiku za chyby. (Jelínek, 2018)

2.1 Sportování dětí v minulosti a dnes

Je prokázáno, že děti se nejvíce vychovávají pozorováním, napodobováním a přejímáním vzoru svých rodičů. Výchovně na ně tedy působíte i ve chvíli, kdy je vlastně vůbec nevychováváte, což nenahradí žádný sportovní klub ani kroužek.

Jana Boučková

Podmínkou dětského sportování je dostatek volného času, který mu mohou věnovat. Právě tento faktor v historii ovlivňoval, jak moc děti ke sportu inklinovaly. Je také třeba zdůraznit, že zatímco o organizovaném sportu hovoříme zhruba od založení Sokola, přirozený dětský pohyb, který však nebyl nijak institucionálně organizovaný, je dětem vlastní po celou dobu existence lidstva.

Podle Horsta Opaschowského se *čas k dispozici*, jak ho autor nazval v opozitu k naplňování biologických potřeb a práci, postupně měnil. Kolem roku 1800 měli lidé v průběhu celého života k dispozici 110 tisíc hodin volna. V osmdesátých letech 20. století to bylo už 280 tisíc. V devadesátých letech pak 340 tisíc. Na první pohled je tedy patrné, že se disponibilní čas více než ztrojnásobil. Dané je to nejen stále se zkracující pracovní dobou, ale především prodlužující se délkou lidského života. (Hofbauer, 2004. s. 27)

Vznik Sokola v roce 1862 souvisí s postupným uvolňováním poměrů v Rakouském císařství. Období národního obrození se týkalo nejen kulturního a jazykového prostředí, ale také toho sportovního. Sokol měl i dle svého hesla *tužit* tělesnou schránku. Za hlavní osobnosti vzniku této instituce jsou považováni Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner. A právě od této doby lze hovořit o novodobém organizovaném sportování na českém území. (Sokol, 2015)

V roce 1896 se Češi snažili o založení olympijského hnutí. To se podařilo až v roce 1899, který je tedy uváděn jako oficiální rok založení Českého olympijského výboru. (Kolář, 2015) Rostoucí tendence zaznamenaly také jiné sportovní spolky. Na přelomu devatenáctého a dvacátého století se tak začala psát historie nejznámějších fotbalových klubů současnosti.

Už od revolučního roku 1848 začala česká omladina soustředěná v Literárním a řečnickém spolku hájit práva krve Slovanů. Už v roce následujícím se přihlásila ke Karlu Havlíčkovi Borovskému. Záhlovím svých listů a prohlášeních: „Barva naše, červená a bílá – dědictví mé, poctivost a síla!“ (Slavia, 2018)

Právě tato slova byla prvním krokem k budoucímu založení sportovního klubu, který vznikl právě jako navazující aktivita na Literární a řečnický spolek. Vznik SK Slavia Praha je datován do roku 1892. Později se tento tým proslavil hlavně ve fotbalovém prostředí. (Slavia, 2018)

O rok později, tedy v roce 1893, byl založen největší konkurent Slavie, rival z Letné, Sparta Praha. (Sparta, 2018) Český svaz fotbalový, jak se jmenoval tehdejší svaz, byl založen v roce 1901. (FAČR, 2018) Vznik hokejového svazu je datován do roku 1908. (Sportovní listy, 2018) Postupně se přidávaly další sporty.

Počty registrovaných sportovců jsou k vidění na webových stránkách České unie sportu (ČUS), nástupnické organizace Českého svazu tělesné výchovy (ČSTV), která je zaštiťující sportovní organizací. Údaje ale také zároveň potvrzují klesající počty sportujících lidí, zvláště dětí. Zatímco v roce 2001 registroval ČSTV 1 305 523 lidí, z nichž 445 615 bylo dětí, rok 2015 potvrzuje alarmující pokles. Celkem bylo registrováno 1 139 886 sportovců, z nichž 325 120 tvořily děti. Přestože dětská populace tvoří stále přibližně třetinu celkového počtu sportujících, zde se poměr v průběhu let nezměnil, celkový pokles je na první pohled patrný a výrazný. (ČUS, 2016)

Přestože se dle údajů Českého statistického úřadu zásadně nemění počty obyvatel České republiky - v roce 2001 měla Česká republika 10 230 060 obyvatel (ČSÚ, 2001), v roce 2015 pak 10 538 275 (ČSÚ, 2016), poměr registrovaných sportovců je výrazně nižší. V roce 2001 sportovalo organizovaně 12,8 % všech lidí. Pouze 4,35 % populace byly sportující děti (počítáno z celkového počtu obyvatel). V roce 2015 sportovalo organizovaně pouze 10,81 % populace, což je pokles de facto o dvě procenta. Dětských sportovců bylo při přepočtu na celou populaci 3,08 %. I zde je patrný více než jednoprocenní pokles.

Uváděná čísla jsou zarážející, ovšem jen při zohlednění postupného sportovního vývoje v České republice. Vznikají tréninková centra mládeže, fotbalové akademie, mění se také přístup trenérů, kteří se snaží stále více uplatňovat přátelský přístup namísto původního drilu. Stejně tak se rozšiřuje nabídka sportovních aktivit, kterým se mohou děti věnovat.

Jednou z nich je i florbal, na který je zaměřena tato diplomová práce. Ačkoli byla Česká florbalová unie (nyní Český florbal) založena teprve v roce 1992 (Český florbal, 2016), již v roce 2009 měla 50 670 registrovaných členů (idnes, 2009). V roce 2018 pak webové stránky Českého florbalu prezentují 64 561 členů. (Český florbal, 2018)

Ovšem základní a největší problém je dán tak trochu pokrokem současné doby. Rozmach elektroniky a technologií je tak trochu spjat s heslem *Dobry sluha, ale zly pan*. Na úbytek sportujících dětí si stěžuje řada osobností z různých sportovních odvětví. Například fotbalový odborník Werner Lička prohlásil: „*Po stránce koordinační jsou na tom ti kluci velice špatně.*“ (Lička, 2018) Podobná slova zní také z úst učitelů tělocviku.

Pozitivní však je, že se již intenzivně řeší, jak se z této situace dostat. Český olympijský výbor přišel s myšlenkou Olympijského víceboje (Benešová, 2018), Český hokej vymyslel akci s názvem (Pojď hrát hokej, 2018) a s ní spojený Týden hokeje, Fotbalová asociace přišla s nápadem na Můj první gól (Můj první gól, 2018). Hokejbalu či florbalu prospěly nedávno proběhlé světové šampionáty - hokejbalový v roce 2017, florbalový v roce 2018. Všechny sportovní svazy se také čím dál víc snaží angažovat do podobných aktivit osobnosti daných odvětví, které přitáhnou mladé nadšence už jen svým charismatem a popularitou.

Stále však statistiky potvrzují, že bude během na dlouhou trať, než se podaří jednotlivým sportovním organizacím klesající počty aktivních sportovců zvrátit. Jednou z metod, která by k tomu mohla mimo jiné přispět, je i zapojení moderní elektroniky a technologií do tréninkového procesu. Například hokej takto zkouší virtuální realitu (Duchková a Koval, 2018). Dvě zábavné a atraktivní činnosti by se tak najednou de facto spojily v jednu. Právě to by mohla být cesta, kterou by se měly sporty ubírat.

Krom již zmiňovaného netlaku na výkon je třeba budování vztahu ke sportu a v ideálním případě podpora dítěte ve více sportovních aktivitách. Tím si bude moct v budoucnu vybrat, čemu se chce opravdu věnovat. Navíc bude mít kvalitní všesportovní základ. Potvrzují to i slova uznávaného odborníka z pražské Univerzity Karlovy.

Kolem pátého, šestého roku začněte sportovat a chod'te na čtyři, pět sportů, pokud možno na takové, které jsou daleko od sebe. Gymnastika, plavání, hry. Aby dítě dostalo do sebe něco, čemu my říkáme všestrannost.(...) Je něco, čemu říkáme vyčerpání adaptačních kapacit. Když dítě dělá od začátku nějaký sport, tak v určité fázi už se nezlepšuje, protože vyčerpalo svůj organismus. Právě díky tomu, že děláme všestranný rozvoj, tak se děti rozvíjí bez toho, aniž by vyčerpaly svou zásobárnu adaptace. (Perič, 2018)

2.1.1 Změny životního stylu lidstva a vliv na pohyb

Činitelů změn životního stylu společnosti je celá řada. Tím, který je na první pohled nejviditelnější, jsou moderní technologie. Díky nim, respektive díky jejich dostupnosti, se během posledních zhruba dvaceti let lidstvo změnilo v opravdu globální společnost.

I díky moderním technologiím mohlo dojít k rozvoji masmédií. Už jimi nejsou jen noviny či rozhlas, ale také televize a v současnosti především internet, respektive s ním spojené sociální sítě. Podle Krause a Poláčkové uváděly statistické údaje 290 až 310 tisíc vycházejících deníků na celém světě, více než 30 tisíc rozhlasových stanic a přibližně 3 tisíc televizních stanic. To vše byly údaje platné v roce 2001. (Kraus a Poláčková, 2001, s. 63) Od té doby došlo k masivnímu rozvoji internetu a sociálních sítí. Právě ty jsou nejen fenoménem moderní doby, ale také do jisté míry pomyslným žroutem volného času. Výzkum agentury STEM/MARK prokázal, že v polovině roku 2018 používalo sociální sítě 80 procent uživatelů internetu. Průměrně strávený čas se pak zvýšil až na 149 minut na den, tedy prakticky dvě a půl hodiny. (Dvořáková, 2018)

Sociální sítě také do jisté míry dětem pocitově nahrazují běžný sociální kontakt. Zatímco v minulosti bylo třeba jít komunikovat ven, do kavárny či restaurace, dnes je to možné z pohodlí vlastního domova, a to klidně z vlastní postele. Sociální interakce se

tudíž mění. Přestože je registrace na sociální sítě často podmíněna věkem, některé děti vědomě lžou, aby si mohly profil založit. (Endrštová, 2018)

Důležitá je souvislost užívání počítačů, respektive v současnosti spíše sociálních sítí ve vztahu k pohybu. Právě toho totiž rapidně ubývá. Podle údajů ministerstva zdravotnictví, které prezentovalo v průběhu listopadu 2018, trpí až osmdesát procent českých dětí nedostatkem pohybu. Nejedná se však pouze o organizovaný pohyb, ale především o absenci pohybu přirozeného. Ministerstvo se rozhodlo vypracovat akční plán, který má situaci začít řešit. (ČTK, 2018)

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) se mění způsob trávení volného času. Více než dvě hodiny denně tráví u počítače nebo televize 75 procent chlapců a 65 procent dívek, od roku 2002 do roku 2014, ze kterého jsou poslední údaje, toto množství roste. V roce 2002 trávilo u počítače nebo televize více než dvě hodiny denně jen přes 35 procent chlapců a zhruba 15 procent dívek. (ČTK, 2018)

Odborníci uvádí, že by se děti měly pohybovat alespoň šedesát minut každý den. Mnohdy jim však není umožněn ani běžný a nesportovní pohyb typu pěší chůze do školy či aktivního vyžití během přestávek. Na tom mají svůj výrazný podíl rodiče či někteří učitelé ve školách. Na druhou stranu to ale vypadá, že by se mohlo blýskat na lepší časy. Krom skutečnosti, že se o tomto problému intenzivně hovoří, přichází na řadu první konkrétní kroky ke zlepšení. Ministerstvo školství zkouší projekt Hodina pohybu navíc. Pilotního projektu se účastnilo 300 škol, ve druhé vlně se chci připojit dalších 1000. (ČTK, 2018)

Vliv moderních technologií na všechny oblasti života včetně sportu je obrovský. V pedagogice sportu se jedná především o možnost zisku nových informací pro rozhodovací a řídicí procesy, a to jak z tréninku, tak z utkání. (Jansa, 2015)

Moderní technologie ale zdaleka nemusí být jen pomyslným zlým pánem. V případě, že se s nimi adekvátně zachází, mohou posloužit především jako dobrý sluha. Pochopila to i řada sportovních organizací, které je využívají ke zkvalitňování tréninkového procesu.

2.1.2 Civilizační choroby dětí a dospívajících

Biolog Konrad Lorenz shrnul vývoj lidské společnosti do osmi bodů, které označil jako patologické projevy ve vývoji. I ty mohou být příčinami civilizačních chorob současnosti. Podle Lorenze se jedná o tyto problémy: (Kraus a Poláčková, 2001, s. 48)

1) přelidnění planety Země, 2) pustošení přírodního prostředí, 3) závod člověka se sebou samým (slepota vůči hodnotám), 4) mizení silných citů způsobené změkčilostí, 5) genetický úpadek (chybějící selekce), 6) rozchod s tradicemi, 7) rostoucí poddajnost lidstva vůči doktrínám, 8) vyzbrojení lidstva nukleárními a dalšími zbraněmi (Lorenz, 1990, s. 8)

Uvedené projevy vývoje společnosti souvisí s řadou onemocnění současnosti. Nejvíce pak zřejmě s **depresí**.

Nejnápadnějším z velkých trendů naší doby je globalizace. Svět se čím dál víc a čím dál rychleji stává jednou velkou vesnicí, v níž na sobě všichni vzájemně závisí - jakýmsi povrchním způsobem. Internet je síť, která všechny spojuje, která však občas mezi všemi stojí. Když tu hovoříme o „všech“ a o „světě“, musíme uvážit, že se jedná vlastně jen o náš takzvaný „první svět“ a o jeho obyvatele. Je to ten svět, který pokládáme za nejdůležitější a často také za jediný, a o němž nás informuje 90 procent všech vysílaných zpráv. Je to také ten ze světů, který plodí spoustu depresí, takže v souvislostech, o nichž se bavíme v této knize, je naše soustředěnost na první svět dokonce plně legitimní. (Dahlke, 2012, s. 91)

Maximalizace zisku a efektivity nejen obchody má za důsledek neustále vytvářený tlak na každého jedince. V případě, že se toto lidem nedaří, je jim vyhrožováno propuštěním a zařazením na stigmatizující seznam nezaměstnaných. Problém však může nastat i v opačném případě, a to sice, když je člověk mimořádně úspěšný a najednou ztrácí šanci na další posun. (Dahlke, 2012, s. 92-94) Protože jsou za dva největší spouštěče deprese považovány rozchod s partnerem a nezaměstnanost, je jasné, jak silně na člověka tyto situace působí. Není výjimkou, že se pak zklamany a propuštěný člověk se svým partnerem (či on s ním) rozejde právě kvůli změně chování. Tím jde depresi doslova naproti. (Dahlke, 2012, s. 90)

Protože se tato diplomová práce zaměřuje na sport, je třeba zmínit vzrůstající počet obézních lidí. Právě **obezita** je krom jiných také jedním z důsledků výše zmíněného nedostatku pohybu. Odborníci ji charakterizují jako zvýšené ukládání tuků v organismu, jenž s sebou přináší zhoršení zdravotního stavu dané osoby. Určuje se mimo jiné indexem BMI a úzce souvisí s diabetem, tedy další globální nemocí současnosti. (Staník a kol., 2015, s. 58) Podle dat amerických lékařů trpí od roku 2000 obezitou zhruba 16 % dětí ve věku do 19 let a dalších 30 % má nadváhu. Dohromady tedy skoro polovina dětské americké populace má problémy s vlastní hmotností. V Evropě je situace taktéž vážná. Každé páté dítě podle statistik trpí minimálně nadváhou. V součtu to tedy na *starém kontinentu* činí 14 milionů dětí. (Staník a kol., 2015, s. 59) A lepší situace není ani mezi dospělými. Dle údajů Světové zdravotnické organizace (WHO) jsou na tom Češi nejhůř v Evropě. Obezitou trpí třetina dospělé populace. (Kropáček, 2015)

Alarmující jsou také čísla týkající se **diabetu** druhého stupně. Až 85 % diabetiků trpí diabetem 2. typu. Ten spočívá v inzulínové rezistenci a projevuje se typicky u lidí s vysokým množstvím tuku v těle. Tito lidé jsou často unavení, mají suchou a svědivou kůži, špatně se jim hojí rány či trpí cévními potížemi. (MTE, 2017) Podle údajů z roku 2016 trpí cukrovkou v České republice více než 920 000 tisíc lidí. Z toho 787 tisíc trpí diabetem druhého stupně. (Cukrovka, 2016)

Další vážnou civilizační chorobou je **vadné držení těla**. Také s ním se dá v souvislosti se sportem leccos udělat. Jeho příčin je několik. Krom zmiňované absence přirozeného pohybu také sedavé zaměstnání. To už začíná de facto na základní škole. Zatímco v mateřské škole jsou děti neustále v pohybu, mění tělesné pozice, hrají si a lezou, v základní škole jsou usazeny do lavic. A vyjma hodin tělesné výchovy jim dopolední pohyb chybí. Nejen že nemají kde vybit množství energie, ale navíc si špatným sezením křiví páteř.

Sedíme celou základní, střední i vysokou školu a někteří z nás sedí celý život v kanceláři. Péče o zdravá záda by tak měla začít už v dětství. Neměli bychom děti nechávat sedět doma i po školním vyučování, ale měli bychom je vést k pohybu, protože jinak se jejich svaly nevyvíjejí tak, jak by měly, a páteř se velmi jednoduše pokřiví. (Kovář, 2009)

Krom estetického problému s sebou vadné držení těla přináší i jiné problémy, a to hlavně bolesti zad, které mohou až vystřelovat do zbytku těla. Řešením nastalých problémů je prakticky jen cvičení, a to buď v podobě rehabilitace, nebo kompenzace. Ta je velmi důležitá také při sportování dětí. Jak bude zmíněno v dalších kapitolách, jednostranná zátěž je pro dítě prakticky stejně škodlivá jako žádný pohyb. (Kovář, 2009) Aktivní sportování však může pomoci i proti dalším civilizačním nemocím, a to sice těm kardiovaskulárního systému.

2.2 Výchové styly a zásahy rodičů do aktivit dětí

Výchova a vzdělání je vlastně filosofii: je péčí o životní pohyb; uvádí do vztahu k lidské transcendenci. Všechna ostatní hlediska na výchovu a vzdělání představují jen příležitost k tomu.

Zdeněk Kratochvíl

Výchova. Slovo, které ve společnosti vzbuzuje silné emoce. A výrazně ji také ovlivňuje. Dále také: *Proces záměrného působení na osobnost člověka s cílem dosáhnout pozitivních změn v jejím vývoji.* (Průcha, Walterová a Mareš, 2003, s. 277) Určitě ale také slovo, které je zároveň součástí náplně práce vychovatelů.

Vychovatel provádí výchovně vzdělávací činnost zaměřenou na celkový a specifický rozvoj osobnosti dětí, žáků nebo studentů a na jejich zájmové vzdělávání podle výchovně vzdělávacích programů činnosti ve školní družině, v domově mládeže, v internátu, popřípadě v jiných zařízeních. (NSP, 2018)

Těmito slovy charakterizuje náplň práce vychovatele portál Národní soustava povolání. Měl by být erudovaným profesionálem. I tak si ale klade otázku, zda vůbec může své pojetí života vštěpovat někomu jinému. A Zdeněk Kratochvíl v publikaci *Výchova*, zřejmost, vědomí tvrdí, že ano. Správný vychovatel-profesionál totiž vychovávanému objektu nevštěpuje svůj subjektivní a neuměřený názor, nýbrž to, co je dle všeobecně společensky uznávaných měřítek považováno za dobré, pravdivé a spravedlivé. (Kratochvíl, 1995, s. 10)

Jenže výchovu neprovádí pouze vychovatelé. Provádí ji především rodiče vlastních dětí napříč celou společností. Právě zde pak naráží pomyslná kosa na kámen, protože jako se liší jednotliví lidé z hlediska temperamentu, charakterových vlastností či somatotypu, tak se liší jejich náhled a názor na výchovu.

Josef Langmeier s Danou Krejčířovou ve své publikaci Vývojová psychologie rozdělují tři základní výchovné styly - autoritativní, demokratický a liberální. Styl **autoritativní** je specifický přísností, pevně stanovenými pravidly a jejich důsledným dodržováním. V případě, že jsou pravidla porušena, následuje trest. Tento styl si lidé v České republice typicky spojují s předchozím režimem. Druhý výchovný styl, **liberální**, je pravým opakem toho autoritativního. Zde je naopak kladen důraz na maximální volnost a na to, že si děti na vše musí přijít samy. Často metodou pokus-omyl. Liberální styl je pro řadu lidí také možností k vyhranění se proti stylu, jakým byli vychováváni právě oni. Třetí variantou, již lze označit jako zlatou střední cestu, je **demokratický** styl. Ten je také dle výše zmíněných autorů v současnosti považován za nejvhodnější. Nachází se mezi autoritativním a liberálním stylem. Jsou zde stanovena pravidla, ale jejich porušení nemusí nutně znamenat přísný trest. Na druhou stranu ale neexistuje neustálá volnost, výchovný proces je zde rodičem řízen, či spíš veden. (Langmeier a Krejčířová, 2006)

Právě na výchovné styly byly zaměřena autorova bakalářská práce. V její výzkumné části, která srovnávala výchovné styly užívané rodiči stejně starých florbalistů a fotbalistů v Kraji Vysočina, vyšlo najevo, že 51 % rodičů užívá k výchově demokratický styl, 33 % užívá liberální a pouze 27 % užívá styl autoritativní. Jako velmi zajímavé se zde jeví i srovnání s výchovným stylem, kterým byli vychováváni oni sami. Tam se poměr úplně obrátil. 46 % rodičů totiž uvedlo, že je rodiče vychovávali autoritativním stylem, 39 % demokratickým a pouze 15 % liberálním. (Jindra, 2017)

Ani tento, ani další výzkumy však nikde nenavrhly univerzálně platnou cestu, kterou se při výchově dát. Proč tomu tak je, není složité zodpovědět. Taková cesta jednoduše neexistuje. Jak bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, lidé jsou tak odlišní, že nic nelze paušalizovat. To, co na jednoho jedince bude dokonale fungovat, se u jiného úplně mine účinkem.

Přesto však určitou univerzalitu zmínit lze. Byly by jí nezbytně zařaditelné složky, jež platí napříč výchovnými styly. Podle Radka Pospíšila z pedagogické fakulty Masarykovy univerzity se jedná o tyto:

světonázorová výchova (náboženská či filosofická),

rozumová výchova (jazyková, vědecká, ekologická),

pracovní výchova (technická, ekonomická, pracovní),

mravní výchova (mravní, právní, politická, multikulturní),

estetická (kulturní, umělecká),

tělesná (zdravotní, pohybová),

další (například dopravní)

Zároveň také jednotlivé prvky srovnává. Pojem uvedený před závorkou je označen za staré pojetí, pojmy v závorce pak mají představovat nové pojetí. (Pospíšil, 2009)

Všechny uvedené složky by měly být výchovnou součástí nejen ve školách, ale také v rodinách. Jenže ve skutečnosti tomu tak zdaleka není. Školy se aktivně angažují především v oblasti rozumové, pracovní a tělesné výchovy. Mravní složka je často spíš jen zmíněna, stejně jako složky estetické či další - dopravní výchova je často vyučována ve spolupráci s odbornou institucí. Největší absence je ale znatelná ve světonázorové oblasti. Možná i vinou minulého režimu se lidé často bojí prezentovat své názory druhým, aby nebyli nařčeni z přesvědčování o něčem, s čím by se druzí nemuseli ztotožňovat. Právě diskuzní a *myslící* formou se ale světonázor utváří. Často se také zapomíná na duchovní složku. Přitom vložení hluboké myšlenky do výchovy je tím největším, co jejím prostřednictvím lze předat.

Jsou-li používány duchovědné poznatky zejména v takových praktických oblastech jako je výchova, pak přestanou zbytečné řeči o tom, že její poznatky musí být nejprve dokázány. (Steiner, 1993)

2.3 Principy trénování mládeže

Jedním ze zásadních východisek sportovní přípravy dětí je tzv. herní princip. Jedná se vlastně o „filozofii trenéra“, která říká, že téměř vše ve sportovní přípravě může být řešeno formou her.

Tomáš Perič

Úvodní citace Tomáše Periče vystihuje tu nejpodstatnější myšlenku moderního a současného principu tréninku dětí a mládeže. Na děti se již nehledí jako na malé dospělé. A protože potřebují ke svému rozvoji mnoho podnětů, které jim pomohou v řadě různých oblastí životního vývoje, je třeba k tomu přihlížet při vymýšlení aktivit pro ně. Dospělí už mají možnosti vývoje omezené, děti jsou *houbami*, které dokážou hodně nasát. Ovšem s podmínkou, že je to bude bavit. (Perič, 2004, s. 9)

Kvalitní trenér by si měl v první řadě uvědomit, že aby vůbec někdy v budoucnu mohl dosáhnout požadovaného cíle tréninku, musí naplnit tyto *tři priority*:

- 1) nepoškodit děti fyzicky ani psychicky
- 2) vytvořit u dětí vztah, který v nich probudí vášeň a daný pohyb pro ně bude celoživotní aktivitou
- 3) vytvořit adekvátní základy pro plynulý přechod do dalších kategorií

(Zahradník a Korvas, 2012, s. 13)

Dále je také třeba si být vědom věkových a vývojových odlišností jednotlivých kategorií a respektovat je. Děti se v mnohém liší jak po psychické stránce, tak po fyzické stránce. To, co dítě v pubertálním věku hravě zvládne, může být pro předškoláka takřka nesplnitelný úkol. David Zahradník s Pavlem Korvasem rozdělili vývoj dětí do tří kategorií, v nichž se nachází děti se společnými psychickými a fyzickými rysy. Stanovená hranice není pevná, je propustná v závislosti na individuálním vývoji jednotlivců.

První kategorií je **mladší školní věk**, čili 6 až 11 let. Zde je nejdůležitější respektovat rychlost dětského vývoje a nevyvinutost těla. Jednostranné zatěžování či nevhodné provádění některých cviků by zde mohlo mít fatální následky s ohledem na budoucí vývoj dítěte. Klíčové je si také uvědomit, že děti v tomto věku udrží pozornost jen krátkou dobu, zpravidla pět minut. Herní princip je zde důležitější než kde jinde. Zároveň se ale bavíme o takzvaném zlatém věku motoriky, ve kterém jsou děti obratné, pohyblivé a dokážou se naučit opravdu hodně. Nejsou zde patrné rozdíly mezi chlapci a děvčaty.

Druhou kategorií je **starší školní věk**, čili 11 až 15 let. Ten je charakteristický hormonálními tělesnými změnami, navýšením množství svalové hmoty, přirozeným růstem výkonnosti a prodlouženou dobou, při níž děti udrží koncentraci. Zároveň zde dochází k diferenciaci mezi chlapci a děvčaty. Důležité je zde dbát na správné provádění cviků kvůli stále neukončenému tělesnému vývoji a jemný a citlivý přístup trenéra. Zvlášť u děvčat by mohly mít případné kritické poznámky velmi negativní dopad na budoucí vývoj.

Třetí mládežnickou kategorií je 15 až 18 let, čili **dorostenecký věk**. Zde už se tréninky blíží dospělým lidem. Završuje se zde tělesný rozvoj, děti jsou schopné plně logicky uvažovat a domýšlet důsledky svého jednání, roste zde i podíl taktické přípravy. Lze zařazovat silové tréninky s jinou než vlastní vahou. Stále však není dovršen psychický vývoj, s čímž souvisí hlavně občasná labilita jedinců. (Zahradník a Korvas, 2012, s. 13)

Z hlediska dalších tréninkových principů u mládeže je třeba doplnit tyto: všestrannost tréninku jako celku, specializace v rámci určitých sezonních cyklů, pravidelnost a nepřetržitost tréninkového procesu, postupné zvyšování zatížení, variabilita (Zahradník a Korvas, 2012, s. 2)

Zvlášť u dětí je pak nesmírně důležité klást důraz na spravedlnost, fair play přístup, pozitivní myšlení, přiměřenost, laskavost, dochvilnost, důslednost a trpělivost.

3 Florbal jako sport a životní styl

Věděli jsme, že abychom se mezi dalšími sporty prosadili, jsou změny a inovativní věci nutností.

Filip Šuman

Láká svou dynamikou, ale i sázkou na moderní trendy či mimořádnou propagací. Florbal se v Česku během necelých třiceti let stihl z ryze školní zábavy stát jedním z největších sportů z hlediska počtu aktivních hráčů. Florbaloví funkcionáři dobře věděli, že pokud chtějí konkurovat tradičním sportům, musí přijít s něčím novým, netradičním. A tak se právě florbalisté stali průkopníky mnoha zajímavých akcí. Tou asi nejvýraznější je florbalové Superfinále. Akce, při níž se během jednoho utkání rozhodne o titulu mistra České republiky. To je ale jen jeden z dílků, které utváří současnou komunitu. Ta se začala v devadesátých letech tvořit mezi vysokoškolskými studenty v Praze.

3.1 Florbalová historie ve světě a České republice

Jsmo narušitelé tradičních sportů. O spolupráci ale stojíme.

Filip Šuman

Florbalové začátky, podobně jako tomu bylo v jiných a tradičních sportech, jsou spojovány s formováním pravidel a jednotného stylu hry. První předchůdce florbalek vznikl ve Spojených státech. Odtud se dostal v sedmdesátých letech do Švédska, kde se převážně na univerzitách hrály sporty připomínající vzdáleně hokej. Jenže hrané v tělocvičně. S novým náčiním došlo i ke sjednocení pravidel a vzniklo *innebandy*, jak Švédové florbal nazývají. Tehdy se začala psát historie budoucího fenoménu mládeže a studentů. (Český florbal, 2016)

Do českého prostředí pronikl tento v té době netradiční sport na přelomu osmdesátých a devadesátých let. Přivezli ho sem studenti Vysoké školy ekonomické,

kteří byli na studijním pobytu na severu Evropy. Sami tehdy nemohli tušit, jak rychle se tato situace změní. Po přivezení prvních mantinelů z Maďarska vznikla i zaštitující organizace s názvem Česká florbalová unie. O rok později, konkrétně v roce 1993, se hrál první ligový ročník. A pak už to šlo doslova samospádem.

Historicky druhý světový šampionát mužů pořádala v roce 1998 Praha. Od té doby se v pravidelné desetileté periodě nejlepší florbalisté světa do Česka vrací. Naposledy tomu tak bylo v roce 2018. To už se florbal dostal do největší arény v Evropě, do O2 arény v Praze, kde navíc vytvořil světový rekord v návštěvnosti. Ze školních tělocvičen však florbal rozhodně nezmizel. (Český florbal, 2018)

3.2 Český florbal versus tradiční sporty

Ideálním typem florbalisty je student s individuálním plánem.

Zdeněk Skružný

64 561 členů. Takové číslo uvádí webové stránky Českého florbalu, zastřešující florbalové organizace, k poslednímu dni roku 2017. (Český florbal, 2018) Ve srovnání s fotbalem, jedničkou mezi českými sporty, to je sice zhruba pětikrát méně - fotbal v roce 2017 prezentoval 332 966 členů. Při srovnání historie a rozšířenosti je to však úctyhodné číslo. (FAČR, 2018)

Rozhodně to nevypadá, že by měly počty florbalistů klesat. Zároveň však za současných podmínek nelze očekávat výrazný nárůst počtu hráčů. Amatérský sport se totiž dostává na hranici fungování za současných podmínek.

Zhruba před čtyřmi lety byli v Česku tři čtyři profesionální trenéři florbalu, zato dneska jich je mezi čtyřiceti až padesáti. V mužské Superlize máme kluby o šesti sedmi zaměstnancích a ročním rozpočtem přes 10 milionů korun. Touhle cestou chceme jít. (Šuman, 2016)

Nálepky *školního sportu* se florbal ani v dnešní době nezříká. Právě děti jsou jednou z cílových skupin florbalového marketingu současnosti. Úspěchu podle statistik

druhého největšího sportu v České republice si všiml i světově vyhlášený magazín Forbes. Redaktor Michael Mareš se snažil objektivně posoudit, proč florbal tolik táhne. Jedním z hlavních důvodů je odvaha experimentovat a pokoušet se o inovace.

Na všech úrovních se stále vymýšlejí nové projekty, například zápasy pro školáky, kdy extraligový zápas začíná v 10 hodin dopoledne a ve spolupráci se školami ho zaplní studenti. Teď se florbal zavázal, že bude příští čtyři roky i na mezinárodní scéně testovat kratší herní čas i menší počet hráčů. (Mareš, 2018)

K tomu, aby se florbal z pohledu popularity a zájmu médií či sponzorů alespoň přiblížil lednímu hokeji nebo absolutní jedničce, tedy fotbalu, však povede ještě dlouhá cesta. Důležitým mezníkem na ní bude celková profesionalizace. Té však v současnosti nic nenasvědčuje.

I kvůli velkému zájmu dětí je florbal v současné době trnem v oku mnoha dalších (nejen) sportovců. Výrazná přednost v podobě marketingu, který se velkou měrou podílí na aktuální popularitě tohoto sportu, je lidmi, jež nepatří do florbalové komunity, vnímána spíš negativně. Kritické hlasy však zní i přímo od elitních florbalistů. Jedním z nich byl i bývalý nejlepší brankář světa a brankář národního týmu Tomáš Kafka.

Florbalový svaz dělá maximum, abychom byli viditelní, ale já bych jako přidanou hodnotu viděl, kdyby se stejnou vervou pracoval na tom, aby se sport zprofesionalizoval. (Kafka, 2016)

Vzdálenost od tradičních sportů dokazují také čísla návštěvnosti. Web Českého florbalu prezentoval na začátku roku 2018 statistiku s průměrnou diváckou návštěvností na nejvyšší mužské soutěži. Průměr dosahoval 400 diváků, přičemž pouze čtyři kluby překonaly průměrnou hranici 500 diváků. Byť lze argumentovat i menší kapacitou hal, občasná stěhování do hokejových arén potvrzují, že na tisícové hodnoty se florbal z hlediska diváckého zájmu během základní části dostane jen sporadicky. (Český florbal, 2018)

Oficiální stránky fotbalové nejvyšší soutěže Fortuna ligy prezentují čísla za podzimní část sezony 2018/2019. Podle nich je i z hlediska návštěvnosti nejhorší klub

soutěže na tom výrazně lépe jak nejlepší florbalový. Fotbalová Dukla Praha hlásí průměrnou návštěvnost 2 464 diváků, což jsou čísla, na která by se nejlepší florbalový tým z pohledu návštěvnosti, Sokol Pardubice, dostal při nadstandardní návštěvě až po čtyřech superligových zápasech. (Fortuna liga, 2019)

Také v případě ledních hokejistů je na tom výrazně lépe tradiční sport. Podle oficiálního portálu nejvyšší hokejové soutěže Tipsport extraligy má nejnižší průměrnou domácí návštěvnost Mladá Boleslav, mimochodem úřadující florbalový mistr. A zatímco mistři sportu s děrovaným míčkem hlásí průměrně 558 diváků na zápas, hokejový klub z téhož města sleduje pravidelně průměrně 3041 fanoušků. (Hokej.cz, 2019)

Srovnatelný divácký zájem lze evidovat pouze u vybraných televizních přenosů. V případě florbalu však pouze u mistrovství světa či Superfinále florbalu. Čísla zveřejnil šéfredaktor redakce sportu České televize Robert Záruba.

K debatám ohledně florbalu: semifinále MS Česko-Finsko průměrná sledovanost 241 tisíc, dosah 701 tisíc diváků. Utkání o bronz 226 000 / 698 000 - to je na úrovni zápasů české fotbalové reprezentace. (Záruba, 2018)

Výše uvedené informace lze tedy shrnout tak, že k zařazení se mezi top sporty v České republice musí florbal ujít ještě dlouhou cestu. Na druhou stranu je ale patrné, že je směr stanoven dobře. Klíčová je orientace na mládež. Právě v ní je skryt ohromný početní potenciál.

Mladým lidem imponuje mladistvá vizáž a prezentace florbalu. Ten se může pochlubit velmi zajímavými čísly, kterými směle konkuruje i tradičnějším konkurentům. Oficiální facebookový profil Českého florbalu má 101 tisíc odběratelů, kteří dali *To se mi líbí*. Takto vysoké číslo má jen profil české fotbalové reprezentace, který informuje o dění v národním týmu a má 177 tisíc příznivců. Oficiální profil Českého hokeje má pouze 9 750 fanoušků, čili pouze desetinu toho, co florbal. Česká házená má ve stejnou dobu 21 tisíc příznivců, Český basketbal 11 tisíc a například Český volejbal 13 tisíc. (Facebook, 2019)

Atraktivní však není jen florbalová prezentace na Facebooku. Profil na Instagramu, na kterém je nahráno 2 465 fotek, uvádí 25 500 odběratelů. Zde si výborně stojí hokejový národní tým s 92 300 fanoušky, který předčil i fotbalovou reprezentaci s 64 400 fanoušky. Tato čísla také dokazují, jak silný vliv mají sociální sítě na smýšlení a uvažování nejen fanoušků. (Instagram, 2019)

Asi poslední ohromnou a nespornou výhodou je výrazná podpora ženského florbalu. Zatímco v hokeji či fotbale jsou ženské týmy na okraji zájmu médií a fanoušků, ve florbale tomu tak není. Dokazují to také mimo jiné články a počty příspěvků věnovaných nejvyšší mužské i ženské soutěži, které jsou prakticky srovnatelné. Ženy se účastní také Superfinále florbalu. Početná dívčí základna tak rapidně zvyšuje celkové počty aktivních hráčů a s tím i popularitu tohoto sportu. Ten se tak stává doslova životním stylem mladých lidí. Ti ho prezentují nejen vystupováním na sociálních sítích, ale také například oblékáním florbalových značek.

4 Popularita florbalu v kontextu moderní doby

Každý může zažít to vzrušení ze hry, sdílenou radost z týmových úspěchů, opojný pocit, když děrovaný míček skončí v brance.

Jiří Kysel

Moderní doba je instantní. Uspěje jen ten, kdo je rychlejší a dravější. Florbal si pozici sportovního dravce dokázal vybudovat. Zvolil pro to správnou strategii. Již svou podstatou s puncem moderny uchvátil řadu mladých lidí, pro které připravil ideální propagaci. Zaměřil se na sociální sítě, na nichž současná mládež tráví podstatnou část volného času. Zároveň se vymezil vůči nespportovním prvkům v zavedenějších sportech, čímž si získal plusové body i u odborné veřejnosti. A především - snaží se jít s dobou.

4.1 Florbal jako pohyb pro každého

Když to zjednoduším, stačí kecky, hokejka a můžete jít hrát.

Jan Barák

Mladí lidé hledají způsoby, jak se odlišit od těch starších. Hledání alternativ dokazují historické spory v mnoha životních oblastech. A právě florbal může posloužit jako prostředek k odlišení se. Určitou definici úspěchu florbalu vystihl šéftrenér Florbalu Chodov David Podhráský: *Florbal je jednoduchý a zábavný - nemá žádné ofsajdy nebo zakázaná uvolnění, pravidla jsou snadná. Kdo má aspoň trochu sportovní nadání, může hrát.* (Podhráský, 2014)

Právě dostupnost a jednoduchost tohoto sportu je jeho největší devizou. Nejen že jsou florbalové kluby rozesety po celém území České republiky, ale asi nejvíc rozvoji tohoto sportu napomohli tělocvikáři ve školách. Ti ho totiž začali hojně zařazovat do výuky. Hrát ho, nebo minimálně se o to snažit, není vlastně vůbec složité. Mnohdy to vede až k hanlivým komentářům od ostatních sportovců.

Nebo florbal... Jak já nesnášel florbal na tělocviku! Florbalisti, neberte to špatně, ale mně připadalo, že běhat a plácát do balonku nebo praštit hokejkou protihráče je tak snadné, až mě to vytáčelo. To když jsme hráli basket, hned bylo poznat, že málokdo ovládá, co já. (Satoranský, 2018)

Těmito slovy komentoval florbal jeden z nejlepších basketbalistů české historie Tomáš Satoranský. Jenže právě jím kritizovaná jednoduchost ukrývá svou nesmírnou krásu. Zatímco v řadě dalších sportů je složité vůbec aplikovat pravidla do praxe, ta florbalová jsou víceméně intuitivní. Opět tedy ta jednoduchost.

Ve srovnání s hokejem, kde je potřeba umět bruslit, s fotbalem, který baví většinou jen chlapce, tenisem, který je individuálním sportem, či volejbalem se složitým systémem úderů, je florbal z pohledu elementární hry opravdu snadné *plácání*. Na té nejvyšší úrovni už tomu tak samozřejmě není, ovšem na základních školách jde hlavně o to, aby se děti pohybovaly. A to florbal umožňuje všem. Bez ohledu na věk, pohlaví či tělesnou konstituci.

Další příjemnou skutečností je florbalová otevřenost všem. Možná i díky amatérské podstatě zde nedochází k excesům, jaký se stal naposledy v případě devítiletého hokejisty z Kolína. (Škvor, 2018) Florbal je sportem pro všechny. U dětí to platí dvojnásob. Šéftrenér mládeže Tatranu Střešovice to okomentoval slovy: *V Tatranu existuje možnost volby, kterou trenéři považují za velice důležitou. Zápas jsou třeba jen jednou měsíčně a rozesíláme vždy začátkem týdne rodičům e-mail, ve kterém zjišťují, jestli se dítě zápasu zúčastní. (Jakoubek, 2017)*

Jak dokazuje výzkum Jakuby Nohy v bakalářské práci Popularita florbalu v České republice, mezi léty 1995 a 2009, tedy během pouhých 14 let, vzrostl počet registrovaných florbalistů více než čtyřicetinásobně. (Noha, 2011) Srovnatelným početním nárůstem se nemůže pyšnit žádný další sport. K dalšímu rozvoji a zvyšování popularity tak přispívá fakt, že už lidé florbal znají.

Postupem času jsem začal nenávidět věty: Je to takový sálový hokej, který se hraje s lehkou plastikovou hokejkou a děrovaným míčkem; jedná se o bezkontaktní sport, který pochází ze Skandinávie. (Skružný, 2005) Nyní už totiž florbal znají prakticky všichni.

4.2 Sociální sítě a florbal jako fenomén doby

Do sportu často vstupuje politika, takže mnohdy okecáte všechno. Ale pokud si stanovíte dopředu jasně měřitelné cíle, skutečně budete postupovat rychle dopředu.

Filip Šuman

Fenoménem doby jsou samá pozitivní nej. Nejhezčí, největší, nejsilnější, nejrychlejší či nejmodernější. Řadu z nich by florbal splňoval. Někdo by dokonce mohl oponovat, že se na florbal hodí všechna uvedená. Aby na ně ale mohl dosáhnout, bylo třeba stanovit si konkrétní cíle a prostředky, jak jich dosáhnout.

V roce 2005 Český florbal, tehdy ještě jako Česká florbalová unie, stanovil čtyři velké cíle, k nimž mělo směřovat následující snažení. Tři z nich, k nimž mohly výrazně dopomoci také sociální sítě, se splnit podařilo. Ten čtvrtý, tedy vyhrát mistrovství světa, zatím ne. (Šuman, 2016)

Prvním krokem bylo získání generálního partnera, což se podařilo hned v roce 2005. I k tomu by v současnosti aktivita na sociálních sítích mohla napomoci. Firmy chtějí být vidět. Druhým krokem byla snaha o to stát se druhým největším sportem v České republice. To se podařilo v roce 2013. A zde už sociální sítě sehrály svou roli. Stejně jako při snaze dostat na jedno utkání více než deset tisíc diváků. Zde se projevil faktor mistrovství světa. (Šuman, 2016)

Zatímco mistrovství světa mužů v roce 2008 hospodařilo s rozpočtem 40 milionů korun (Osoba, 2016), v roce 2018 to bylo 75 milionů korun (Osoba, 2018). Stejně tak ale došlo k navýšení diváckého zájmu. Zatímco v roce 2008 se Češi pyšnili 104 018 diváky (Bureš, 2008), o deset let později to byl absolutní historický rekord všech šampionátů - 181 518 návštěvníků (ČTK, 2018). Velkou zásluhu na rekordu měly právě sociální sítě. Jen jeden užívaný hashtag #wfc2018 má na instagramu hodnotu 6461 použití u příspěvků.

Konkrétní čísla počtu odběratelů a fanoušků jsou uvedena v kapitole 3.2. Tato se spíš bude věnovat srovnání a paralelám florbalu a sociálních sítí. Zdánlivě odlišné světy jsou si totiž minimálně náhledem veřejnosti velmi podobné.

Jak bylo zmíněno na začátku, moderní doba vyžaduje rychlé jednání. Florbal je nejen sám o sobě velmi rychlým sportem. Zároveň se prezentuje progresivně. Nebojí se inovací, když například testuje kratší hrací čas. (Kamaryt, 2018) Právě experimenty se nevyhýbají ani sociálním sítím.

Rychlost neboli instantnost spojuje florbal i sociální sítě. Totéž platí o moderní vizáži. Neustálá snaha zaujmout pozornost mladých lidí je dalším pojítkem. Oproti tradičním a konzervativním sportům dochází i k postupné úpravě pravidel - poslední proběhla v roce 2018 (Český florbal, 2018). Modernost spočívá krom snahy o nejatraktivnější design a *prodej produktu* také v zavádění inovací, kterými je v případě florbalu například Superfinále florbalu. U sociálních sítí pak například populární *story*.

Jako nejdůležitější se však z pohledu florbalu jeví vzájemná symbióza. Zatímco florbal bez sociálních sítí by byl výrazně méně známým sportem, tak sociální sítě bez florbalu by existovaly zřejmě ve stejném rozsahu.

Český florbal jako zaštiťující organizace využívá všechny populární sociální sítě. Nalézt ho lze na YouTube, Facebooku, Instagramu, Twitteru či Snapchatu. Pravidelně zde uvádí aktuální informace ze všech nejvyšších celostátních soutěží, a to i s populární infografikou.

Ze studie univerzity v Georgetownu v americkém Washingtonu D.C., která srovnávala jednotlivé sociální sítě a uváděla jejich klady i zápory, vyplývá následující. Facebook užívají spíše lidé nad 35 let. Jeho velkou výhodou je možnost propagace, byť placené. Ta pak příspěvkům zvyšuje dosah. Právě ten je v základu totiž poměrně nízký. Prakticky se ukazuje jen přátelům. Instagram cílí na mladší než 35 let. Dále také využívá hashtagy, které usnadňují hledání. Nevýhodou, byť možná jen částečnou, je fakt, že je uzpůsoben pro mobilní zařízení. Fotografie z instagramu nejsou určeny k tisku či vyvolávání. Primární je ale jeho rychlost neboli instantnost. (Social Media Comparison, 2014)

Z výše uvedeného vyplývá, že pro potřeby florbalové propagace je ideální kombinace obou nejpopulárnějších sociálních sítí. Zatímco instagram cílí na nejmladší

ročníky, Facebook oslovuje střední generaci. Tyto dvě jsou pak pomyslnými nosníky florbalové komunity v České republice.

4.3 Florbal a názory veřejnosti

Florbal nepatří k mým vysněným sportům ve smyslu diváckého oka. Stále se mi totiž zdá, že je to charakterem spíše amatérská zábava, která ve mně vyvolává vzpomínku na bendy-hokej mého mládí.

Zdeněk Haník

Lidstvo rozdělují silná témata. Jen málokdy se společnost shodne tak, jako když v únoru 1998 celé Česko sledovalo finálový duel hokejového turnaje na olympijských hrách v Naganu. (Oppelt, 2018) Zpravidla se lidé dohadují o tom, jestli je lepší černá nebo bílá, Sparta nebo Slavia, autobus nebo vlak, Obama nebo Trump. Podobně to je s florbalem. Zatímco jeho zastánci na něj nedají dopustit a mnohdy ho až glorifikují, odpůrci na něm hledají jen to špatné.

Pravda většinou bývá někde uprostřed. Tato práce, respektive její praktická část, bude pochopitelně do jisté míry ovlivněná tím, že respondenty jsou zde rodiče florbalistů. Otázkou ale je, zda je ve sportovním prostředí opravdu možné najít objektivního kritika. Sportovci totiž obvykle prosazují svůj názor a svůj sport na úkor jiných, což je i logické, když ho sami upřednostňují. Kritici z vlastních řad bývají nepřilíš oblíbení.

Nerad to říkám, protože jsem za poslední čtyři roky spoluzodpovědný. Český florbal verze 2017 je jen zájmový kroužek, který má reprezentaci a vynikající marketing. Nemůžu si pomoci. Šest let doma mi vzalo iluze a odhalilo přefouknutou bublinu. Prostředí mě semlelo. Vycuclo. Jasně, potkáte spoustu fajn lidí, kteří podporují vizi dělat amatérský sport na profesionální úrovni. Jenže víc bylo bohužel těch, kteří se báli změny a kritiky. (Cepek, 2017)

Konkrétně Radim Cepek je synonymem florbalového ega. Přesně tak byl také pojmenován díl z cyklu Bez frází, ze kterého pochází výše uvedené citace. Ovšem nebyl to jen on, jehož jména vyvolává řadu pozitivních i negativních emocí. Dalším takovým jménem je Radomír Mrázek. Ten v rozhovoru z roku 2015 český florbal rozdělil na součástky. (Mrázek, 2015)

Obecně platný fakt, že kritika podložená racionálními argumenty posouvá, platí i v tomto případě. Florbalu bylo vyčítáno, že je jakousi nafouknutou mediální bublinou. Proti tomu se však snaží nejen svými vyjádřeními bojovat i největší osobnosti. Vystoupil proti tomu například dlouholetý reprezentant Milan Garčar.

Není to nic přestřeleného, nafouknutá bublina. Florbalový příběh se odvíjí v Česku dlouho, nezrodil se ze dne na den. Mraky lidí se mu věnují roky. Takže samozřejmě máme touhu, abychom naplnili ta očekávání. (Garčar, 2018)

Ve výsledku se ale názory lidí na florbal postupně zlepšují. Nejen že již děti a dospělí s dříve podivnými vaky na ulicích poznávají a neptají se, zda v nich není ukryta kytara či lyže, florbal už dokážou často i správně vyslovit. To je samo o sobě velkým pokrokem. Jenže dohnat letitou tradici jen elánem a inovacemi prostě nejde. Celé to bude o zvyku. Pověst sportu, jemuž se věnují inteligentní lidé, ve společnosti přetrvává. O to víc ji může nahlodat případný exces. Český florbal proto vydal Desatero florbalového fanouška. V něm se od podobných projevů distancuje. *Český florbal odmítá jakékoliv vulgární a násilné projevy v hledištích a váží si svých fanoušků, kteří jsou nadšení, slušní a inteligentní.* (Český florbal, 2017)

Desatero florbalového fanouška

Fandi slušně a v duchu fair-play!

Respektuj soupeře a zatleskej mu, pokud zvítězil i prohrál!

Nekritizuj rozhodčího je to také člověk a lidé občas chybují!

Cti trenéra svého týmu, nerad' mu a nepokřikuj na něj!

Nikdy nevhazuj žádné předměty na hrací plochu!

Nenech se strhnout k jakémukoliv násilí či vulgaritě!

Nechod' do haly v podnapilém stavu!

Bav se florballem, vždyť je to hra, ne válka!

Nechtěj výhru svého týmu za každou cenu!

V životě jde o mnohem více než o florbal! (Český florbal, 2017)

I s ohledem na to, jak mladým sportem florbal je, zatím neexistuje dostatek vypovídajících výzkumů, které by potvrdily či vyvrátily popularitu či neoblíbenost florbalu u veřejnosti. Jakub Noha ve své bakalářské práci v souhrnu tvrzení o popularitě florbalu použil.

Domnívám se, že výsledky výzkumu, který jsem provedl, mě opravňuje prohlásit, že florbal je v České republice populárním sportem. Hlavním důkazem popularity je podle mého názoru jeho početná členská základna. Ta zaznamenala za posledních patnáct let takový nárůst, jaký zažil u nás málokterý sport ve své historii. (Noha, 2011, s. 63)

Zatím však k vyvození obecně platných závěrů nebyl proveden dostatek výzkumů. Takové tvrzení by tak nemohlo být považováno za objektivní. Tato práce si jako jeden ze svých cílů v praktické části klade přispět k posunu této problematiky, byť se zaměřuje na zcela specifický florbalový Kraj Vysočina.

PRAKTICKÁ ČÁST

5 Ideová analýza postojů rodičů florbalistů z Kraje Vysočina k aktivnímu sportování jejich dětí

Florbal na Vysočině se dá přirovnat ke staršímu autu. Pracujete na něm, aby bylo v lepším stavu, ale přesto se vždy najde něco dalšího, co vaši práci zbrzdí.

Luboš Rauer

Kraj Vysočina je nejen politicky krajem paradoxů. Petr Pithart, někdejší federální předseda vlády, ho označil za *zcela umělý útvar*. (Pithart, 2016) Přestože už počáteční třenice pominuly a lidé si zvykli na to, že jsou součástí tohoto centrální kraje s krajským městem Jihlavou, ještě dlouho potrvá, než se minimálně z hlediska institucionálního fungování vyrovná původním krajům. Důkazem toho je například absence krajského soudu. Ten je také tradičně jedním z hlavních předvolebních témat. V Jihlavě totiž doposud funguje pouze pobočka Krajského soudu v Brně. (MF Dnes, 2017) Specifické problémy řeší i florbalový Kraj Vysočina. Ten se katastrálně shoduje s tím politickým.

5.1 Specifikace, struktura a členění Kraje Vysočina

Vysočinský úsek D1 je zásadně jiný a zcela specifický. Tam, kde je jaro, tady už jsou Vánoce a sníh.

Jiří Běhounek

Kraj Vysočina, původně ještě jako Jihlavský kraj, vznikl 1. 1. 2000 na základě ústavního zákona 347/1997 Sb. Dle dikce zákona je vymezen okresy Jihlava, Havlíčkův Brod, Pelhřimov, Třebíč a Žďár nad Sázavou. (Česko, 1997) V historii byl dvakrát přejmenován. První přejmenování proběhlo v roce 2001. Od 31. května 2001 nesl název kraj Vysočina. Pro ten se vyjádřili obyvatelé nově vzniklého kraje, kteří i kvůli historické rivalitě nechtěli, aby se jmenoval Jihlavský. (MF Dnes, 2001)

Druhé přejmenování už bylo spíše symbolické a kosmetické. Ačkoli lidé v hovorové řeči často stále používají jen zkrácenou podobu *Vysočina*, od roku 2011 je kraj přejmenován na nynější verzi Kraj Vysočina. Ten je tak do jisté míry pravopisnou výjimkou, všechny ostatní kraje se totiž píšou s malým písmenem *k*. (Šrámková, 2016)

V Kraji Vysočina žilo v roce 2018 dle údajů Českého statistického úřadu 508 916 obyvatel. To ho řadí na dvanáctou příčku ze čtrnácti krajů. Hůř je na tom už jen Liberecký kraj a Karlovarský kraj. Kraj je dělen na pět okresů. Nejvíce lidí žilo ve žďárském okrese (117 931), následoval okres jihlavský (112 930) a třebičský (111 426). (ČSÚ, 2018) Z pohledu měst je jasně první krajské město Jihlava (50 724), následováno Třebíčí (36 050) a Havlíčkovým Brodem (23 101). Ve srovnání krajských měst podle počtu obyvatel patří Jihlavě třinácté místo. Menší už jsou jen Karlovy Vary. (ČSÚ, 2018)

Z pohledu rozlohy má Kraj Vysočina 6 795,6 kilometrů čtverečních, což ho řadí na celkové páté místo z patnácti. Poměrně nízký celkový počet obyvatel a velká rozloha řadí tento kraj na třinácté místo ze čtrnácti z pohledu hustoty zalidnění. Nižší hustotu má už jen Jihočeský kraj. (RIS, 2016)

Kraj Vysočina dlouhodobě zaostává v úrovni HDP na jednoho obyvatele oproti většině ostatních krajů. Ve srovnání s vývojem v ČR od roku 1995 patří naopak k neúspěšnějším regionům. Kdysi spíše zemědělsky orientovaný region se stal centrem rozvoje některých průmyslových odvětví (energetiky a výroby dílů pro automobilový průmysl). V roce 2012 se HDP v Kraji Vysočina vyvíjel obdobně jako na národní úrovni (pokles o 1,1 % ve stálých cenách). (ČSÚ, 2014)

Kraj Vysočina prochází ve srovnání s jinými regiony složitou transformací ze zemědělské oblasti na region zaměřený na průmysl a služby. Hlavními městy průmyslu jsou Jihlava a Žďár nad Sázavou, kde prosperuje strojírenský průmysl. S tím souvisí i největší krajské podniky. Těm vévodí jihlavský Bosch Diesel (6 185 zaměstnanců), následován žďárským Žďasem (2 780). (Konečný a Osman, 2008)

Kraj trpí dlouhodobě odlivem mladých a vzdělaných lidí. Ti v regionu nevidí takovou budoucnost jako v poměrně blízkých velkých městech, kde mnohdy také studují. Z centra Jihlavy to je 87 kilometrů do centra Brna a 132 kilometrů do centra

Prahy (Mapy.cz, 2018). V kraji chybí krom dříve zmiňovaného krajského soudu také větší nabídka vzdělávacích zařízení. Vysoká škola funguje po zrušení třebečské Západomoravské univerzity pouze jediná, a to jihlavská Vysoká škola polytechnická. Ta je však neuniverzitního typu, nabízí tak de facto jen bakalářské obory (magisterských je minimum a jsou zaměřeny na vybrané pracovníky z praxe). (VŠPJ, 2018) V roce 2017 v kraji fungovalo pouze 63 středních škol. Ve srovnání například se sousedním Jihomoravským krajem, kde jich fungovalo 125, je to prakticky polovina. (ČSÚ, 2017)

Mezi největší krajské přednosti patří procházející dálnice D1, díky které prosperují přilehlá města (Humpolec, Pelhřimov, Jihlava, Havlíčkův Brod, Velké Meziříčí), levnější náklady na bydlení a čistá příroda. Naopak kraj velmi hendikepuje absence železničního koridoru, méně pracovních nabídek než v ostatních krajích, chybějící tahoun v podobě velkého krajského města a zmiňovaný nedostatek škol.

Všechny tyto výše zmíněné faktory se pak pochopitelně negativně projevují také v oblasti sportovní. Nejen že klubům chybí peníze na provoz, neboť chybí velcí partneři, kteří by byli ochotní na sport přispívat, ale menší množství obyvatel zároveň znamená menší členskou základnu a logicky tedy i menší možnost výběru hráčů.

5.2 Florbal na Vysočině ve florbalovém Regionu V

Když jsem na Vysočinu přicházel jako metodik, byl jsem upozorněn, že tu panuje velká rivalita mezi některými kluby. Nechápal jsem a vlastně jsem tomu nechtěl věřit. Teď už vím, že mi ti lidé nelhali.

Jan Třískala

Celý Český florbal respektuje krajské rozdělení České republiky. S ohledem na menší počty hráčů v některých krajích však přistoupil na systém takzvaných Regionů. Ty spočívají ve spolupráci sousedních krajů na organizační úrovni. Veškeré volené komise či jiné orgány tak fungují pro oba kraje dohromady. Jedinou výjimkou jsou posty florbalových hejtmanů jednotlivých krajů. Také ti ale ve výsledku kooperují. Kraj

Vysočina tvoří dohromady s Jihočeským krajem takzvaný Region V. To v praxi znamená, že spolu na vyšší úrovni spolupracují a doplňují se. S ohledem na postupující strukturu a zvyšující se počet přihlášených týmů sice kluby na základní úrovni toto rozdělení nepoznají - mládežnické i seniorské soutěže se na elementární úrovni hrají krajským systémem. Nižší celostátní soutěže, kterými je už například 1. liga dorostenců či KB liga juniorů však fungují často právě regionálním systémem. Stejně jako vyšší regionální soutěže, z nichž je možné postoupit do celostátních. A i v nich je toto fungování patrné. (Český florbal, 2018)

Z výsledkového hlediska patří Kraj Vysočina k těm nejslabším v celém florbalovém pelotonu. Nemá žádného zástupce v mužské nejvyšší soutěži Superlize, ani v ženské nejvyšší soutěži Extralize. Podobně špatně už je na tom jen Karlovarský kraj a Jihočeský kraj. Oba dva ale mají alespoň týmy v 1. lize mužů, tedy na druhé nejvyšší úrovni. To o Vysočině neplatí. Nemá také žádného zástupce nejvyšší soutěži juniorů (KB liga juniorů), což platí taktéž pro Olomoucký a Karlovarský kraj. Jedinou výjimkou je tak družstvo dívek v 1. lize juniorek. (Český florbal, 2018)

Na uplynulých vrcholných akcích skončili **elitní krajszí zástupci** takto:

Mistrovství republiky starších žáků 2018 - Žďár nad Sázavou - 11. místo z 12 týmů

Regionální výběry dorostenek 2018 - Jihočeský+Vysočina - 2. místo z 8 týmů

Regionální výběry žákyň 2018 - Jihočeský+Vysočina - 8. místo z 8 týmů

Krajské výběry starších žáků 2019 východ - Kraj Vysočina - 6. místo z 6 týmů

Krajské výběry dorostenců 2019 západ - Kraj Vysočina - 6. místo z 8 týmů

(Český florbal, 2018)

V kraji chybí dostatek kvalitních sportovních hal, které by rozměrově splňovaly požadavky pro soutěže Českého florbalu. Tím největším problémem je ale odliv hráčů a trenérů za studiem či prací do velkých měst.

5.3 Výběrová a soutěžní specifikace zkoumané kategorie

Tuto věkovou kategorii si autor práce vybral cíleně hned z několika důvodů. Tím prvním je dlouholetá praxe a znalost tréninkových i zápasových podmínek v tomto kraji a v tomto věku. Dále také skutečnost, že právě v této kategorii se začíná utvářet silná vazba hráčů, silné pouto ke sportu. Zatímco v předchozích kategoriích (přípravka a elévové) děti nad činností jako takovou zdaleka tolik nepřemýšlí, s mladšími žáky už lze pracovat nejen formou neustálé hry a vymyšlení zábavy, ale také na elementární taktické úrovni. Hráči už se zde dokáží orientovat na hřišti, uvažují nad svým jednáním a dokáží se koncentrovat na danou aktivitu. To je u mladší věkové skupiny často velký problém. Trénink mladších žáků už lze opravdu považovat za florbalový.

Velký vliv sehrálo také množství týmů přihlášených do soutěží a s tím spojená možnost zisku dostatečného počtu odpovědí od respondentů. Je také třeba zmínit, že mladší žáci jsou poslední rýze rozvojovou kategorií, což je patrné mimo jiné na skutečnosti, že zde neexistuje žádný sezonní vrchol. Ti nejtalentovanější hráči už sice mají poprvé možnost poměrování sil v rámci krajského výběru (= krajské reprezentace), ta ale necestuje na žádnou oficiální finálovou akci, jako je tomu později ve starších žácích.

V rámci Kraje Vysočina byly v sezoně 2018/2019 vypsány dvě soutěže mladších žáků. Kluby, které měly dostatek hráčů této věkové úrovně, se mohly přihlásit buď pouze do jedné ze soutěží, případně do obou. Liga mladších žáků 5+1 měla celkem osm účastníků, Přebor Vysočiny 3+1 měl celkem patnáct účastníků. Pouze čtyři kluby zvolily variantu přihlášení obou soutěží (FBŠ Jihlava, ASK Bystřice nad Pernštejnem, Hippos Žďár nad Sázavou, Snipers Třebíč). Ostatní si vybraly vždy jen jednu soutěž.

Krom výše zmíněné čtveřice týmů hrají *pětkovou* soutěž, tedy ligu, také Florbal Telč, Sklo Bohemia Světlá nad Sázavou, Erupting Dragons Havlíčkův Brod a TJ Centropen Dačice (ten však do výzkumu nebyl zahrnut, neboť se nachází katastrálně na území Jihočeského kraje).

Trojkovou soutěž, tedy přebor, hrají krom výše uvedených čtyř také: SK JeMoBu, Orel Kněžice, Pacovští Honzíci, PSKC Okříšky, SK Jihlava, SK Juvenis Příbrav, Spartak Pelhřimov. Více týmových variant má přihlášeno SK JeMoBu

(partnerské Jaroměřice), PSKC Okříšky (partnerský Rudíkov), Snipers Třebíč a Spartak Pelhřimov (vždy po dvou družstvech).

Celkem bylo osloveno sedmnáct klubů z Kraje Vysočina (po odečtení družstev hrajících paralelní soutěž a také partnerských týmů, které cíleně nejsou označovány jako B-týmy). Průměrně mají kluby na soupiskách umístěno deset aktivních hráčů. Lze sice spočítat celkový počet hráčů ze soupisek, stanovený údaj by ale nebyl pro potřeby výzkumu relevantní. Na žákovské soupisky lze zapisovat hráče bez nutnosti individuální platby hráčské licence (ta se hradí až od juniorského věku), platí se pouze paušální částka za kategorii. Kluby tak zpravidla kvůli splnění minimálního požadovaného limitu hráčů píšou i neaktivní hráče, kterým se přezdívá *mrtvé duše*. Ti sice na papíře existují, florbal už ale reálně nehrají. (Český florbal, 2018)

V každém klubu existuje průměrně deset aktivních hráčů (čísla vychází ze statistik jednotlivých klubů v systému FIS). (FIS, 2018) Celkový potenciál odpovědí ze strany rodičů tedy činí při 24 přihlášených družstvech 240 vyplněných dotazníků.

5.4 Výzkumný vzorek a metodologie výzkumu

Jako výzkumný vzorek byli s ohledem na téma a zaměření práce zvoleni rodiče dětí ve věku mladších žáků (tedy 12 až 13 let), které zároveň hrají florbal v některém z klubů v Kraji Vysočina. Autor práce si stanovil za cíl získat alespoň třetinový podíl odpovědí z celkového maximálního počtu. To se podařilo splnit. Elektronický dotazník vyplnilo celkem 86 respondentů, což činí 36 procent z celkového počtu. Kvůli nevhodnému kategorickému zařazení však 4 dotazníky musely být z výzkumu vyřazeny (nesplňovaly některý z nezbytných požadavků). Celkem tedy autor práce pracoval s odpověďmi od 82 respondentů, což je 34,2 %. Tedy více než třetina z celkového počtu.

Autor také zvolil kombinaci výzkumných metod kvůli možnosti srovnání výsledků (chybí předchozí provedené výzkumy, tedy i data ke srovnání). Primárně využíval v rámci kvantitativního výzkumu metodu dotazníkového šetření. Tu doplnil kvalitativním výzkumem a metodou interview, tedy rozhovoru. (Chráska, 2016)

Pro rozhovor byla autorem vybrána osoba, která kategoricky splňovala požadavky na kvantitativní výzkum, ale zároveň se ho neúčastnila. Zároveň také krom rodiče současně držitel platné trenérské licence typu C a bývalý trenér zkoumané kategorie (sezona 2017/2018). V současnosti trenérsky neaktivní.

Dotazník (viz Příloha 1) byl poskládán z celkem 30 otázek. Ty byly buď uzavřené (= volba ano/ne, případně výběr z nabídnutých variant), anebo polouzavřené, kdy k zadaným variantám přibyla možnost *jiné*. Žádná z otázek nebyla otevřená (tedy taková, kdy by respondent vypisoval cokoli svými slovy).

Dotazník byl rozdělen do tří částí. První, jež se skládala ze čtyř otázek, ověřovala vhodnost respondentů a souhlas s využitím jimi odeslaných dat. Respondenti zároveň potvrzovali, že jsou srozuměni s anonymitou dotazníku. Tato část se ukázala při vyhodnocování jako velmi důležitá, neboť zde autor objevil čtyři kategoricky nevhodné kandidáty, kteří nesplňovali podmínky výzkumu. Jejich odpovědi by tak negativně zkreslovaly celkový výsledek. Druhou část tvořily demografické otázky, a to konkrétně čtyři, které umožnily výzkum konkretizovat. Třetí část obsahovala 22 otázek, které vycházely ze stanovených výzkumných cílů a hypotéz.

Výzkum probíhal v průběhu měsíce února roku 2019. Autor tím chtěl mimo jiné eliminovat vliv vánočních svátků a jejich dozvuky na florbalové působení dětí i rodičů. Opět by došlo ke zkreslení výsledků, což nebylo žádoucí. Cíleně byla vybrána i forma elektronického dotazníku. Primárně kvůli zachování anonymity respondentů (při výběru papírových dotazníků se někteří rodiče obávali neanonymity jejich odpovědí, ta však byla podmínkou tohoto výzkumu). Dále také z finančních, respektive ekologických důvodů (tisk papírů, rozesílání). A samozřejmě kvůli pohodlnějšímu zpracování výsledků autorem (program takto automaticky generuje procenta výzkumu). V neposlední řadě je důležité zmínit elektronizaci komunikace v rámci florbalového prostředí, kterou se Český florbal pyšní a považuje ji za jednu z největších deviz. Na tento způsob jsou zvyklí i jednotliví kluboví funkcionáři, kteří dotazníky předávali trenérům a rodičům mladších žáků.

Je důležité zmínit již avizovanou anonymitu. Ta měla v tomto případě zajistit možnost maximální otevřenosti rodičů a minimalizaci jejich obav o případné zneužití výsledků cizími osobami.

5.5 Výzkumné cíle

Zjistit, zda existují statisticky významné názorové rozdíly na hraní florbalu vlastních dětí mezi rodiči florbalistů-mladších žáků v Kraji Vysočina na základě nejvyššího dosaženého vzdělání.

Dílčí cíle

1. Zjistit, zda existují významné názorové rozdíly na hraní florbalu vlastních dětí na základě pohlaví rodičů.
2. Zjistit, zda rodiče malých florbalistů sami preferují spíše sport, anebo spíše kulturu.
3. Zjistit, kteří rodiče z hlediska užívaného výchovného stylu hodnotí pozitivně nebo spíše pozitivně hraní florbalu vlastních dětí.
4. Zjistit, zda byl florbal při rozhodování o tom, kterému sportu se bude dítě věnovat, jedinou možnou variantou.
5. Zjistit, zda byl hlavním motivačním prvkem pro přihlášení dítěte do florbalového klubu vlastní zájem, anebo zda to byl jiný důvod.
6. Zjistit, zda rodiče využívají zákaz sportování jako sankční prvek vůči dětem, či zda k tomuto trestu nesahají.
7. Zjistit, zda je florbal vnímán spíše jako moderní či progresivní sport, anebo jako aktivita pro méně sportovně nadané děti či levná *náhražka* tradičních sportů.

Hypotézy

H1₀: Lidé s maturitou či vyšším vzděláním preferují hraní florbalu vlastních dětí z důvodu, že se dítě hýbe a neseďí doma u počítače, ve stejné míře, jako lidé, kteří mají nižší získané vzdělání.

H1_a: Lidé s maturitou či vyšším vzděláním preferují hraní florbalu vlastních dětí z důvodu, že se dítě hýbe a neseďí doma u počítače, méně, než lidé, kteří mají nižší získané vzdělání.

H2₀: Muži schvalují hraní florbalu vlastních dětí ve stejné míře jako ženy.

H2_a: Muži schvalují hraní florbalu vlastních dětí více než ženy.

H3₀: Rodiče florbalistů-mladších žáků z Kraje Vysočina sami preferují sport ve stejné míře jako kulturu.

H3_a: Rodiče florbalistů-mladších žáků z Kraje Vysočina sami preferují více sport než kulturu.

H4₀: Rodiče, kteří užívají demokratický styl výchovy, schvalují hraní florbalu vlastních dětí ve stejné míře jako rodiče, kteří preferují liberální či autoritativní styl.

H4_a: Rodiče, kteří užívají demokratický styl výchovy, schvalují hraní florbalu vlastních dětí více než rodiče, kteří užívají liberální či autoritativní styl.

H5₀: Při volbě sportu vlastních dětí byla pravděpodobnost výběru florbalu stejně vysoká jako v případě jiného sportu.

H5_a: Při volbě sportu vlastních dětí byl florbal jako jediná varianta zvažován méně často, než možnost výběru z jiných sportů.

H6₀: Zákaz florbalu jako sankci při zhoršeném prospěchu dítěte používá stejné množství rodičů, jako těch, kteří florbal nezakazují.

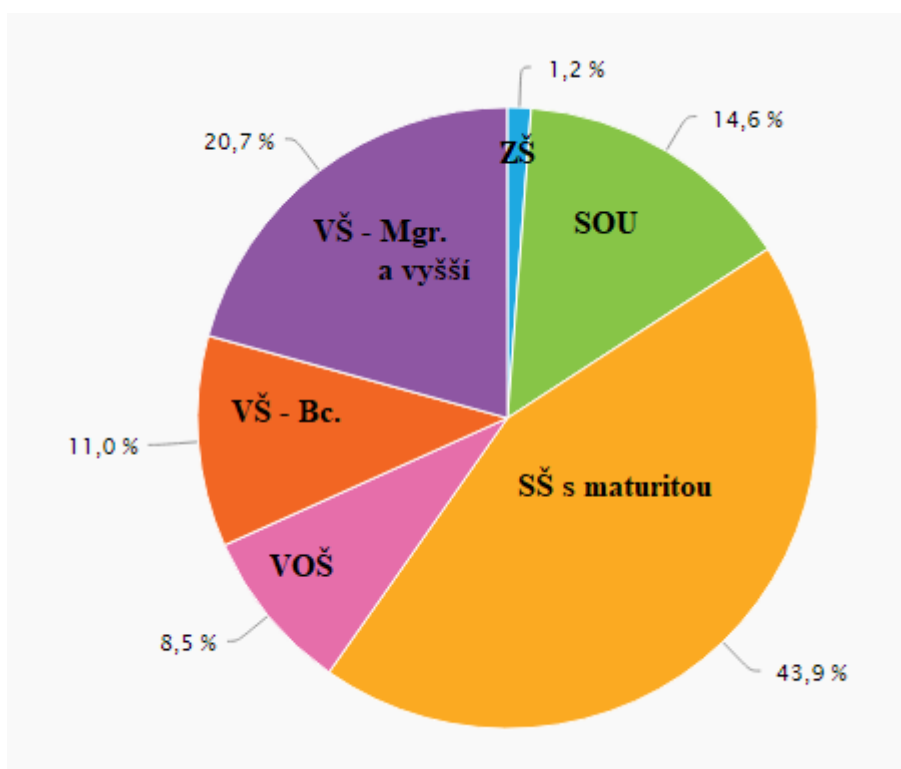
H6_a: Zákaz florbalu jako sankci při zhoršeném prospěchu dítěte používá méně rodičů, než těch, kteří florbal nezakazují.

H7₀: Florbal je jako moderní a progresivní sport pro inteligentní lidi vnímán stejným množstvím rodičů jako těch, kteří si myslí, že jde jen o náhražku tradičních sportů či sport pro méně sportovně nadané jedince.

H7_a: Florbal je jako moderní a progresivní sport pro inteligentní lidi vnímán větším množstvím rodičů, než těch, kteří si myslí, že jde jen o náhražku tradičních sportů či sport pro méně sportovně nadané jedince.

5.6 Analýza výsledků výzkumu v aplikaci na stanovené hypotézy

Vzdělání je považováno za jeden z nejdůležitějších prvků společnosti a cestu, jak ji posouvat kupředu. (Čapek, 2010, s. 160) Lidé s vyšším vzděláním bývají méně manipulovatelní, snáz si utvoří vlastní náhled na danou problematiku a snaží se na ni koukat z více možných úhlů. Platí to pochopitelně i ve spojení se sportem. Florbal se aktivně prezentuje jako sport vzdělaných lidí, což vyplývá z jeho samotných začátků, které se zvláště u nás psaly na akademické půdě (viz kapitola 3.1).

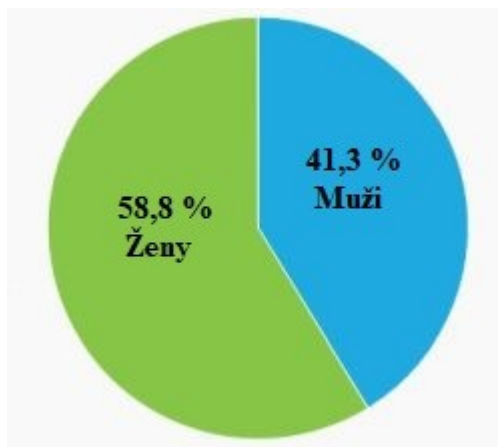

Graf 1 - Vzdělání respondentů

Spojitosť inteligentních lidí a florbalu je jednoznačně patrná i z výše uvedeného grafu. Z celkem 82 odpovědí dosáhlo pouze 13 respondentů, tedy v přepočtu na procenta 15,8 % nižšího než středoškolského maturitního vzdělání. Potvrzuje se také společenský trend České republiky, kdy jsou vysoce zastoupeni lidé s úplným středním vzděláním. Poměrně překvapivý je vysoký podíl magistrů a ještě vzdělanějších lidí (celkem 17).

Na otázku *Co vás nejvíce ze všeho motivovalo k tomu dítě do florbalového kroužku přihlásit?* bylo možné odpovědět celkem sedmi různými způsoby. Dvě odpovědi získaly zanedbatelné množství jednoho bodu (alternativa jiné činnosti, respektive jiná). Tři body obdržela varianta *Dobrá pověst florbalu*, což potvrzuje, že toto není hlavní důvod, proč lidé děti na tento sport přihlašují. Není to ani fakt, že se jedná o *Moderní sport* (4 hlasy) či *Alternativa jiného sportu* (4 hlasy). 28 bodů získala odpověď *Snaha, aby se dítě hýbalo*, což je pozitivní výsledek. Třetina rodičů si plně uvědomuje důležitost pohybu pro děti. Překvapivě až 41 odpovědí zvolilo variantu *Vlastní zájem dítěte*. To tedy svědčí o fakt, že se rodiče s dětmi o jejich zálibách baví a nerozhodují za ně.

Z 28 výběrů varianty s pohybem dětí vypadaly vzdělanostní kategorie takto: 6x SOU, 11x SŠ, 2x VOŠ, 2x Bc., 7x Mgr. a vyšší. Zatímco v případě rodičů s výučním listem vybralo variantu *Snaha, aby se dítě hýbalo* 50 % respondentů s tímto vzděláním, v žádné z dalších kategorií se takto vysokou hodnotu nepodařilo získat. U středoškoláků to bylo 30,6 %, u absolventů VOŠ 28,6 %, u bakalářů 22,2 % a u magistrů 41,2 %. **V případě hypotézy 1 autor musí zamítnout nulovou hypotézu a přijmout alternativní.**

Graf 2 - Pohlaví respondentů

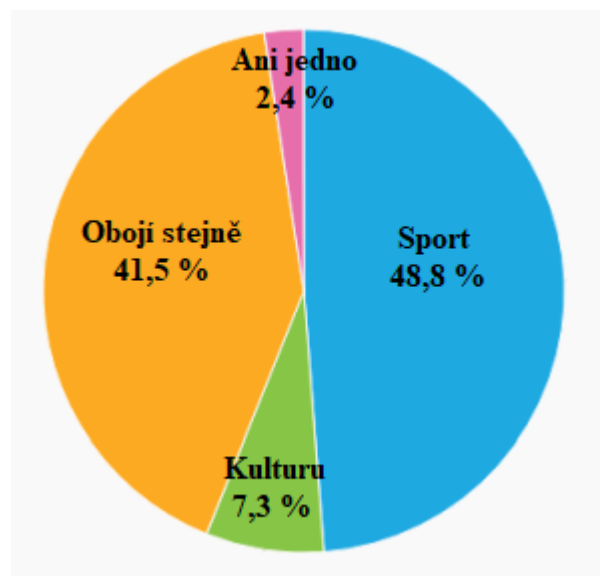
Počty odpovědí dle pohlaví jsou očekávané. Větší cit pro preciznost a cílevědomost mají obvykle ženy. Platí to nejen v případě péče o vlastní děti. Poměr

tedy autora nijak nepřekvapil. Dle stanovené hypotézy očekával, že větší podporu sportujícím dětem-florbalistům vyjádří muži. Maximálně možný pozitivní výsledek však překvapil výrazně. Na otázku *Jste rád(a), že vaše dítě hraje právě florbal?* odpovědělo všech 82 respondentů kliknutím na některou ze tří pozitivních nabízených variant. Volby *Ne, protože jsem chtěl(a), aby dělalo jiný sport*, *Ne, protože jsem chtěl(a), aby se věnoval jiné volnočasové činnosti* či *Ne, nemám rád(a) florbal* ne zvolil ani jeden z dotazovaných. Nejvíce hlasů dostala varianta *Ano, protože se hýbe a nesedí u počítače* - celkem 50. Dalších 28 dostala varianta *Ano, protože ho miluje*. **V případě hypotézy 2 autor přijímá stanovenou nulovou hypotézu.**

O kladném vztahu k florbalu z pohledu rodičů florbalistů-mladších žáků svědčí také výsledky dalších částí dotazníku. Na otázku *Kdybyste měl(a) vy osobně florbal srovnat s u nás tradičním fotbalem, co preferujete?* odpovědělo jen necelých 7,5 % respondentů kliknutím na některou z nabízených fotbalových variant. Naopak hned 76 rodičů zvolilo florbal. Nejvíce zaujala odpověď *Florbal, protože se mi líbí jako celek*, tu zvolilo 31 lidí. Dalších 22 pak vybralo *Florbal, protože to je moderní sport*. To jen potvrzuje fakt, že snaha o profilování se jako moderní, progresivní a atraktivní sport je smysluplné, neboť to tak vnímají i rodiče dětí, tedy důležité součásti členské základny.

O aktivní podpoře svědčí i další výsledek. Otázka zjišťovala angažovanost rodičů ve vztahu k hraní florbalu dítěte. Ta je nesmírně důležitá, zvláště ve zkoumaném věku dětí, neboť si samy neplatí příspěvky. Rodiče se *zápalem* pro tuto činnost pak velmi napomáhají i chodu klubu. Nejen že vypomáhají například s pořádáním a organizací domácích turnajů, ale berou auta na venkovní výjezdy. Vzhledem k dosavadní nefunkčnosti integrovaného dopravního systému veřejné hromadné dopravy v Kraji Vysočina je toto naprosto nezbytné, neboť by nebylo možné se do míst konání některých turnajů dostat včas. Na otázku *Jak aktivně své dítě podporujete v hraní florbalu?* neodpověděl ani jeden z respondentů *vůbec*. To je naprosto skvělý výsledek, protože rodič, který se snaží dítě z organizace vyštvat, dost často docílí svého záměru. Dítěti aktivitu znechutí. Pouze osm ze všech respondentů zvolilo variantu *elementárně*. To jsou v trenérské terminologii takzvaní *platiči příspěvků*. Vědí, že dítě sportuje, vědí, jaký sport dělá, platí mu příspěvky, ale víc se o tuto činnost nezajímají. Lepší variantou jsou rodiče, kteří zvolili *průměrně*. Pro autora výzkumu je překvapivé,

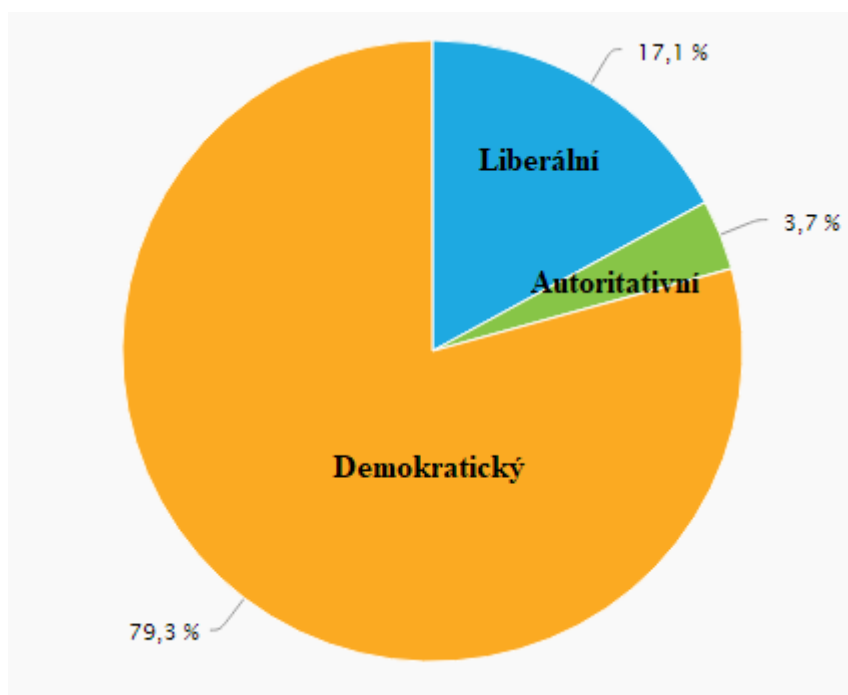
že tato hodnota nebyla nejvyšší. Vybralo ji 23 respondentů Tito rodiče občas zajdou na domácí zápasy, dítě v činnosti podporují, ale florbal není jejich celý život. Zmiňovaní klíčoví lidé pro fungování oddílů se nachází v posledních dvou kategoriích. 36 rodičů, což je obrovské číslo, zvolilo variantu *nadprůměrné podpory*. To v překladu znamená nejen návštěvy domácích zápasů, ale také pomoc s pořádáním či občasný výjezd na venkovní utkání. V pozitivním slova smyslu extrémní variantou jsou rodiče, kteří zvolili možnost *maximální podpora*. Těch bylo ve výzkumu 15 a florbal je pro ně životem. Jakmile skončí v zaměstnání, vše včetně víkendů podřizují florbalu a vlastním dětem. Takoví rodiče si berou i dovolenou na florbalové akce. Nejen že podporují dítě, ale tento sport je zpravidla velmi baví a jsou členy komunity.

Graf 3 - Preferujete vy osobně spíše sport, anebo spíše kulturu či umění?

Florbalový trenér Lubomír Kocourek nazval tento sport, a to především v mládežnických kategoriích, *sportem rodičů*. Pokud sami nechtějí dítě v činnosti podporovat, pak je jen malá pravděpodobné, že se v budoucnu propracuje až do seniorské kategorie. Natož pak do některého ze špičkových klubů. Velký vliv na jejich fungování má vnitřní nastavení jejich mysli. (Jelínek a Jetmarová, 2014) Pokud jsou naladěni pozitivně, pak se snaží toto přenést i na vlastní dítě. Významnou roli v tomto hraje osobní preference. Protože sport i kultura jsou do jisté míry zajímavou

alternativou *běžného pracovního života*, zajímalo autora, zda jsou rodiče malých sportovců naladěni na stejnou vlnu jako jejich děti, anebo zda se jen snaží vyhovět přání svých dětí. Na otázku *Preferujete vy osobně spíše sport, anebo spíše kulturní či jiné umělecké aktivity?* odpovědělo 48,8 procent respondentů, že preferují sport. Dalších 41,5 %, tedy v součtu s prvním naprostá většina, řeklo, že obojí stejně. 7,3 procent, tedy přesně 6 lidí, zvolilo variantu *kultura či umění*. I to je však důkazem toho, že tito lidé mají nějaký další zájem krom práce a chápou tedy vztah dítěte k vybrané činnosti. I když se zaměřením odlišuje. Pouze 2 respondenti ze všech odpověděli, že nemají rádi ani jedno. **V případě hypotézy 3 tedy autor zamítá stanovenou nulovou hypotézu a přijímá hypotézu alternativní. Ukázala se jednoznačná převaha sportovců.**

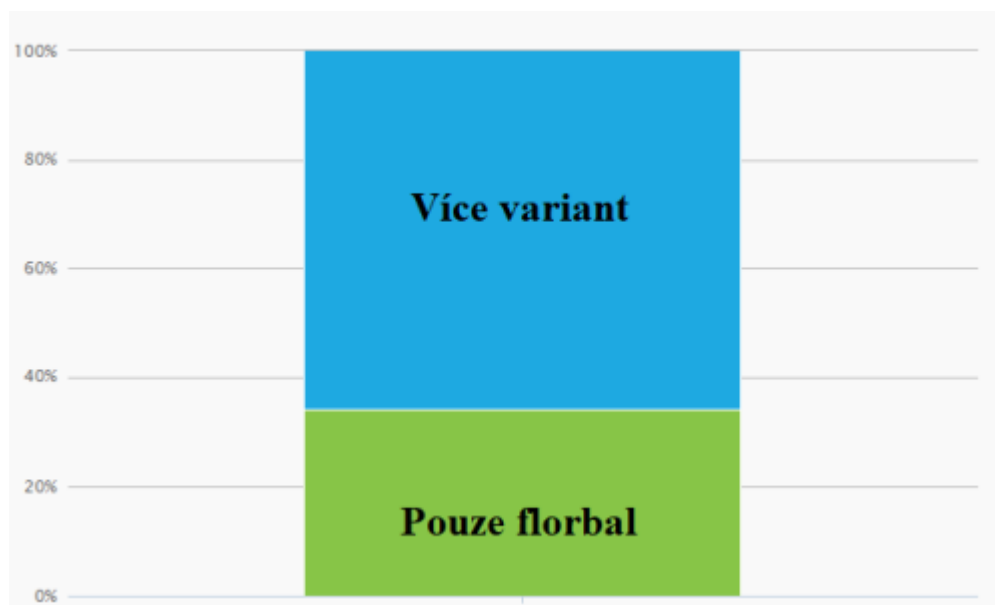
Graf 4 - Z hlediska výchovného stylu se považujete za který z uvedených typů rodiče?

Dalším klíčovým prvkem při podpoře sportování vlastních dětí je i zvolený výchovný styl. Právě na výchovné styly měl autor zaměřenou svou bakalářskou práci. V rámci výzkumu, při kterém srovnával rodiče vybraných florbalistů a fotbalistů z Kraje Vysočina, zjistil, že převážně používaný je demokratický styl. To se potvrdilo i v tomto výzkumu. Zde jsou ale výsledná čísla ještě průkaznější. Zatímco při srovnání

fotbalistů a florbalistů byl celkový poměr 51:22:27 (v procentech) v pořadí demokratický, liberální a autoritativní (Jindra, 2017), pak tento výzkum ukázal následující čísla: *demokratický* styl zvolilo celkem 79,3 procent respondentů, *liberální* vybralo 17,1 % a pouze 3,7 %, tedy přesně 3 lidé vybrali variantu *autoritativní*.

Výsledné srovnání logicky odpovídá. Zatímco fotbal je profesionální sport, kterým se lze v budoucnu živit, řada rodičů zvolí *drilový výchovný režim*, tedy autoritativní styl, aby děti připravila na dospělý fotbal. Otázkou je, kolik z dětí toto přijme za své a kolik jich skončí znechucených. Výzkumy na toto téma provedeny doposud nebyly, například profesionální hokejista Jakub Koreis se ale vyjádřil do médií slovy, že tak tvrdý dril, jaký podstupoval Pavel Zacha pod vedením svého otce, může vydržet tak jedno dítě ze sta. (Koreis, 2015) Je pravdou, že toto je extrémní příklad, i tak ale zdaleka drilová cesta nemusí vést ke kýženému cíli.

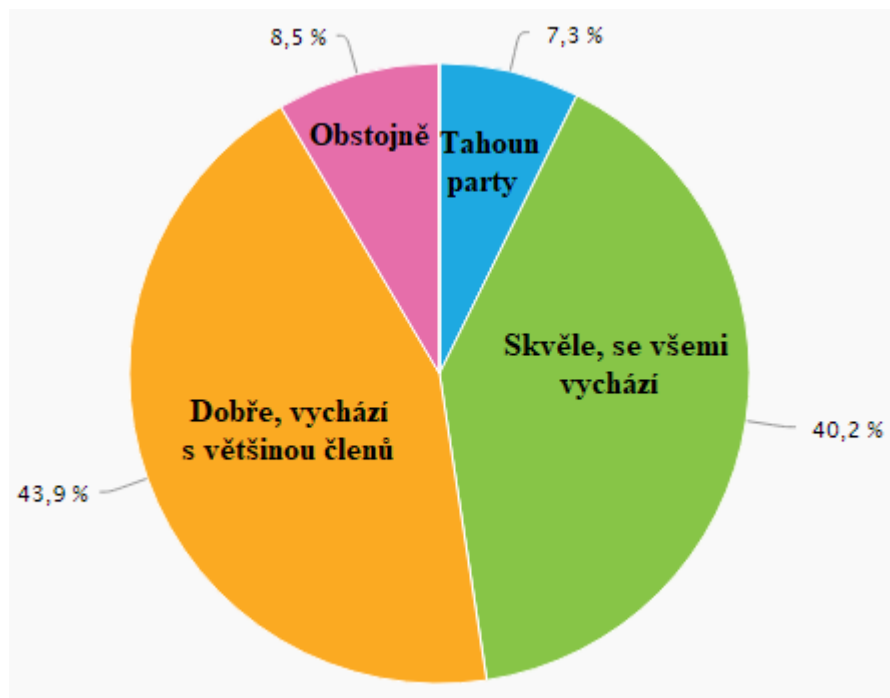
Rodiče florbalistů na Vysočině sází především na demokratický styl, který je odborníky v současnosti považován za zřejmě nejvhodnější. (Definice tohoto stylu je uvedena v kapitole 2.2.) Z toho lze mimo jiné odvodit, že jim záleží na tom, aby dítě činnost bavila a aby ji dělalo rádo. S ohledem na stanovenou hypotézu lze tvrdit, že protože žádný z rodičů se nevyjádřil negativně k hraní florbalu vlastního dítěte, pak **autor v případě hypotézy 4 přijímá stanovenou nulovou hypotézu.**

Graf 5 - Zvažovali jste při volbě sportovní aktivity více variant, nebo byl florbal jedinou alternativou?

Otevřenost rodičů novým nápadům a myšlenkám je patrná také na další odpovědi z dotazníku. V případě otázky *Zvažovali jste při volbě sportovní aktivity více variant, nebo byl florbal jedinou alternativou?* se skoro 66 % respondentů, konkrétně tedy 54 lidí, vyjádřilo, že florbal při výběru sportovní aktivity dítěte nebyl jedinou zvažovanou variantou. Logicky tedy z této odpovědi vyplývá, že rodiče při komunikaci s dětmi zvažovali více faktorů. Jaké a kolik přesně, to by zřejmě vydalo na další diplomovou práci. Pro autora je důležité, že **v případě hypotézy 5 zamítá nulovou hypotézu a přijímá hypotézu alternativní.**

Že byl florbal dobrou volbou, potvrzuje také další zkoumaný názor. Autor při něm zjišťoval, jak zapadly děti dotazovaných rodičů do kolektivu v klubu, kde hrají. A případně zda se rodiče v klubu setkali s šikanou, která je jedním z nejhorších negativních jevů v dětských kolektivech.

Graf 6 - Jak vaše dítě podle vás zapadá do florbalového kolektivu?

Z výše uvedeného grafu je patrné, že jedním z důležitých faktorů, proč se děti florbalu věnují a proč u něj zůstávají, je parta. Ta je totiž především v pubertálním věku často jediným důvodem, proč děti, respektive v té době už také i mladiství, u sportu zůstávají. V průběhu času, kdy překonávají trable s dospíváním, je pak právě sport, co je drží takzvaně *nad vodou*. Vlivem okolností, mezi něž spadají první zklamání z lásky, zhoršený prospěch na střední škole či odluka od nejlepších kamarádů, je pak právě sport možností, jak alespoň na chvíli na problémy zapomenout a nesklouznout přitom k některým ze sociálně patologických jevů, jako například k drogám či alkoholismu.

Více než 84 procent respondentů v dotazníku uvedlo, že jejich dítě s ostatními v kolektivu vychází buď skvěle, případně velmi dobře. To je vysoce pozitivní. 7,3 procenta pak své dítě označilo dokonce za tahouna party, což jsou zpravidla nejoblíbenější hráči, kteří mají často vliv na celkovou atmosféru týmu a mnohdy i na komunikaci s trenérem. Právě z těchto lídrů se rekrutují kapitáni, takzvané prodloužené ruce trenérů. Pouze 8,5 procenta lidí zvolilo variantu *obstojně, má v týmu několik kamarádů*. I tuto odpověď však lze považovat za pozitivní. Jedinou negativní variantu v nabídce, *špatně, je černou ovčí*, nezvolil nikdo. To znamená, že se děti velmi pravděpodobně v kolektivu cítí spokojené, nebo minimálně ne utlačované. Rodiče totiž zpravidla změnu chování na dítěti poznají, ti citliví pak zjišťují i příčinu.

Tak by tomu mělo být v druhé úzce související otázce. Ta se zaměřila na šikanu, a to nejen ve vztahu hráče k hráči, ale také ve vztahu hráče k trenérovi či opačně. A zde je naopak situace poměrně vážná. Ačkoli tato práce nezjišťovala, do jak velké míry šikana zašla, případně zda se děje opakovaně, nebo to byl jen jednorázový jev, je třeba tyto skutečnosti nebrat na lehkou váhu.

Graf 7 - Setkali jste se někdy s šikanou hráčů ve florbalovém oddílu, kde vaše dítě hraje?

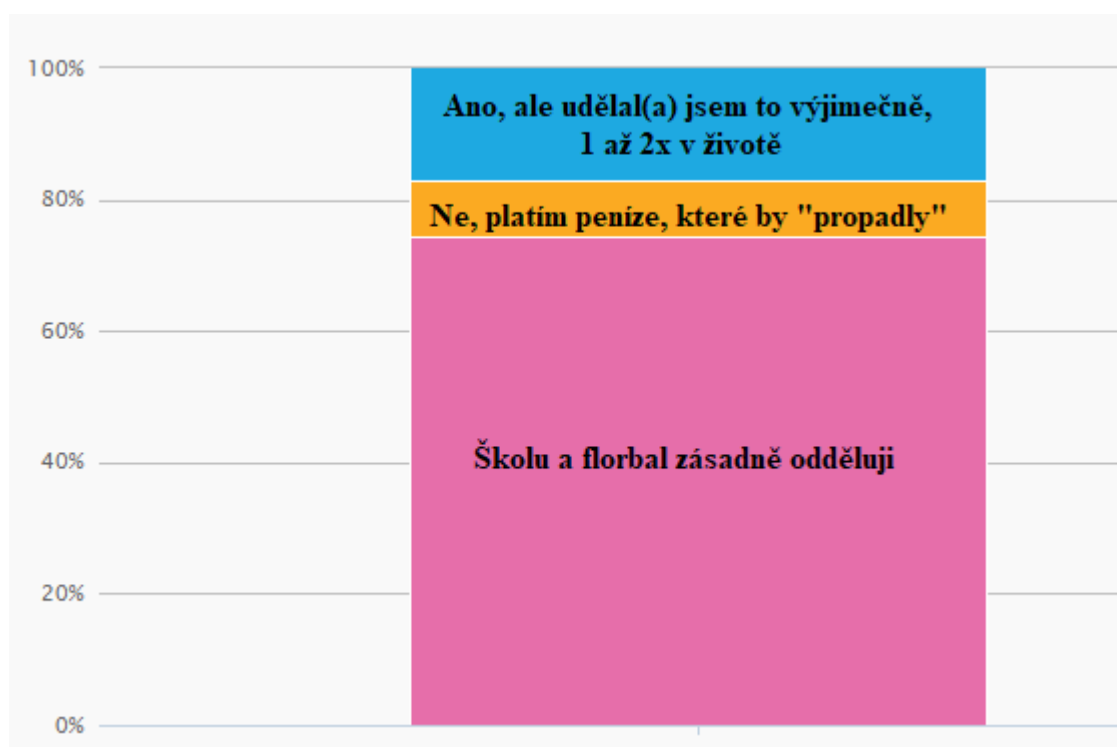
Přestože graf opticky nevypadá nikterak dramaticky, v případě šikany je vážný už jen jeden jediný případ. Rodiče-respondenti však měli tyto informace ve více případech. 67 z nich se s šikanou ve svém klubu, respektive v klubu, kde působí jejich dítě, s šikanou nikdy nesetkalo. Dalších 13 fakt vybralo variantu, že šikana v klubu byla, a to ve vztahu hráč-hráč. 2 další pak uvedli, že šikanu zažili ve vztahu hráč-trenér, bez ohledu na její směr.

V případě dětských kolektivů je nezbytný okamžitý zásah trenéra, případně konzultace situace s rodiči. Jakékoli odkládání řešení může mít vážný negativní dopad na fungování celého ročníku, tedy celé jedné florbalové generace. Je důležité zjistit příčinu šikany a zjednat okamžitou nápravu situace.

Tato odpověď byla také jedním z největších překvapení celého výzkumu. Vzhledem k pozitivně vyznívajícím reakcím je výsledné číslo 15, tedy více než 18 procent všech respondentů, opravdu vysoké. Nutno ale dodat, že nebylo cílem této práce zjišťovat tuto problematiku do hloubky. Jde tedy spíš jen o dokreslující informaci k fungování klubů a k rodičovskému názoru na ně.

Florbal, respektive samotné sportování dětí může posloužit i jako motivační či represivní prvek. Přestože toto sami florbaloví trenéři velmi neradi vidí a snaží se rodiče přesvědčovat, aby florbal, respektive jeho zákaz neaplikovali, zdaleka ne všichni tak činí. Zde je důležité vysvětlit, že tím není myšleno úplné odloučení studia a sportu. Naopak florbalová profilace v univerzitní sport spíše vybízí k opaku, tedy k maximalizaci studia a vzdělání. Jen je zde třeba vyvážit optimální poměr. Výrazné prospěchové zhoršení navíc často nemá jen jednoho činitele. Je tedy nutné zjistit všechny příčiny, nikoli udělat jednoduché řešení v podobě zákazu sportování.

Respondenti v rámci výzkumu odpovídali na otázku *Zakazujete dítěti florbalový trénink, případně zápas, pokud se například prospěchově zhorší ve škole či přinese špatnou známku?* Vhodnost a důležitost této otázky ve vztahu k tématu práce je daná mimo jiné tím, že pokud si rodiče uvědomují důležitost sportování vlastního dítěte nejen z fyzického (tedy pohybového) hlediska, ale přihlédnou i na stránku sociální a psychickou, pak pravděpodobně takové opatření neučiní.

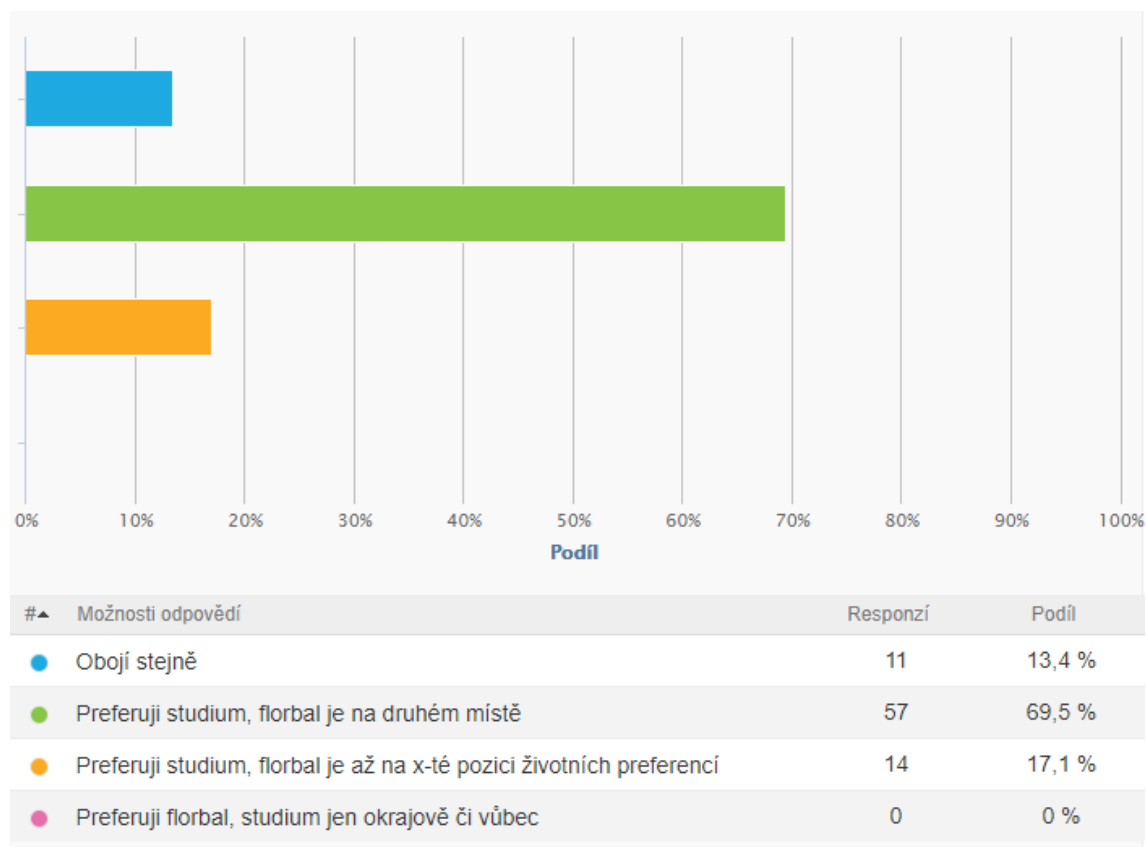
Graf 8 - Zakazujete dítěti florbalový trénink, případně zápas, pokud se například prospěchově zhorší ve škole či přinese špatnou známku?

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že mezi respondenty se nenašel ani jediný, který by zaškrtnl variantu *ano, pravidelně*. To je velmi pozitivní, neboť takové jednání usnadňuje práci florbalovým (a nejen jim) trenérům a stanovuje jasné hranice pro děti. Za ty by bylo možné považovat i variantu *ano, ale udělal jsem to výjimečně*. Zde došlo pravděpodobně k výraznějšímu prohřešku, ovšem pouze jednorázově či naprosto minimálně. Naopak 61 lidí zvolilo variantu *ne, školu a florbal zásadně odděluji*, což je ideální pro celkovou pohodu dítěte, které je v klubu spokojené a hraní ho naplňuje. Za ryze pragmatickou odpověď lze označit *ne, platím za florbal peníze, které by takto propadly*. Někteří rodiče berou tuto činnost jako určitou službu, za kterou si platí. I to ale v konečném důsledku pro dítě znamená, že má jistotu, že na florbal chodit může, v tomto případě dokonce spíše až musí. **V návaznosti na tyto výsledky autor u hypotézy číslo 6 zamítá nulovou hypotézu a přijímá hypotézu alternativní.**

Autor však tuto problematiku rozebral hlouběji. Smysl či nesmyslnost trestání měla potvrdit, případně vyvrátit další část dotazníku. Ihned po předchozí otázce následovala *Pokud jste zakázal(a) dítěti jít na trénink či zápas, přinesl váš zákaz požadovaný výsledek či odezvu?* Protože měla tato otázka logickou návaznost na zmiňovanou předchozí, pak 68 respondentů odpovědělo, že své dítě tímto způsobem netrestají, což jsou v součtu lidé, kteří oddělují školní a sportovní rovinu, respektive ti, pro které by toto znamenalo propadnutí peněz. Na výběr však byly i další možnosti. A přestože se jedná jen o jednotky názorů, je zajímavé, že i v tomto případě se výsledný efekt liší.

Pouze šest respondentů z celkového počtu 82 uvedlo, že dětem florbal v minulosti zakázali a že to přineslo kýžený efekt, tedy že se dítě začalo ve škole snažit. V konečném důsledku tak z celého spektra jen 7,3 procent dětí bylo trestáno touto formou účelně. Ve třech případech trest v této podobě přinesl spíše opačný efekt. Dítě se urazilo a naopak začalo bojkotovat učení. Čili v tomto případě byl trest zcela kontraproduktivní. U čtyř dalších nedošlo k bojkotu, ale spíše ke smutku a zkroutění. Především tedy ke ztrátě vnitřní chuti a motivace do studia i do florbalu. Tato varianta je snad nejhorší možná, negativně se projevuje na psychice dítěte. V jednom případě pak rodiče uvedli, že to kýžený efekt nemělo, neboť to dítěti bylo jedno a nijak sebereflexivně ho to tedy nepoznamenalo.

Aby byla tato zkoumaná část spojená se vzděláváním kompletní, pak je třeba zmínit ještě to, jakým způsobem rodiče nahlíží na důležitost studia ve srovnání s hraním florbalu. Na otázku *Pokud srovnáte studijní výsledky s florbalovou aktivitou vašeho dítěte, co preferujete?* odpovídali rodiče takto:

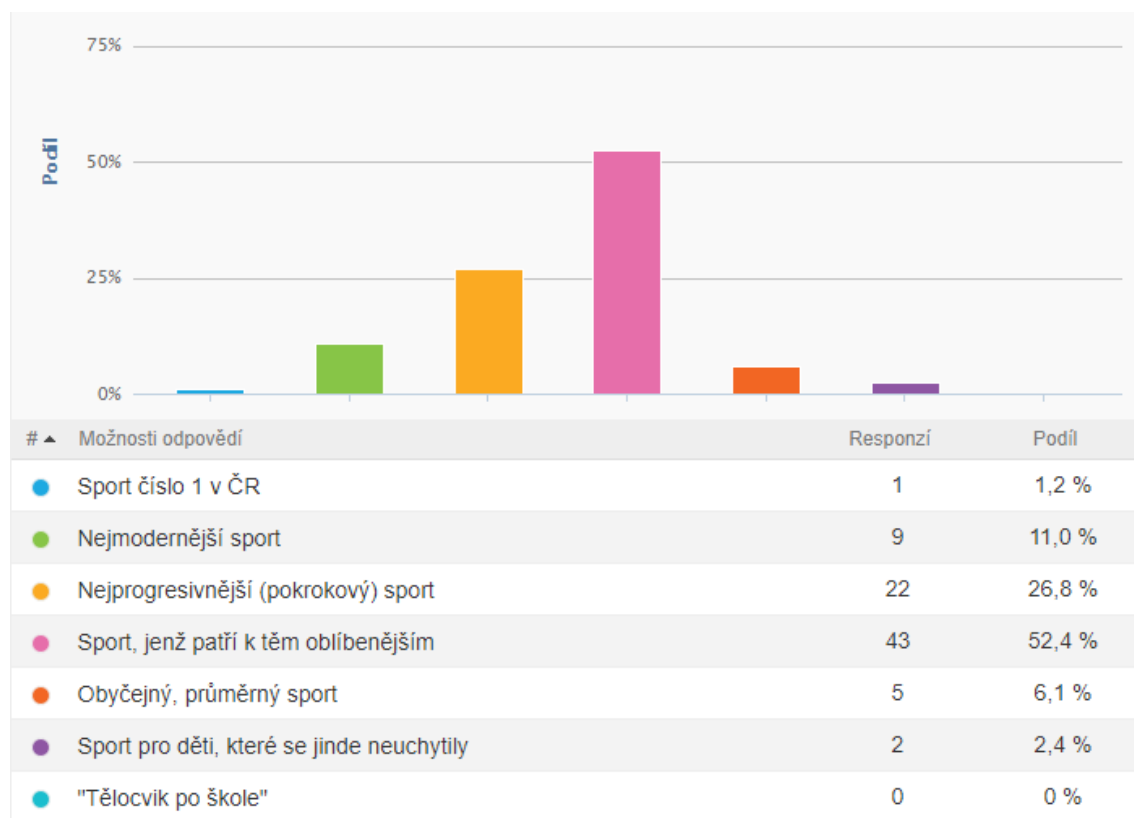

Graf 9 - Pokud srovnáte studijní výsledky s florbalovou aktivitou vašeho dítěte, co preferujete?

S ohledem na fakt, že je florbal (a zřejmě ještě dlouho bude) pouze amatérským, ve vybraných oddílech poloprofesionálním sportem, je logické a správné, že variantu *Preferuji florbal, studium jen okrajově či vůbec* nezvolil nikdo z dotazovaných. Uživit se jím minimálně na hráčské bázi nejde. Na té trenérské či manažerské je pak potřeba mít dostatek znalostí pro možnost získání určitých typů licencí, bez nichž není možné tyto aktivity vykonávat, čili ani se jimi žít.

Zajímavá je však skutečnost, že 11 z dotazovaných uvedlo, že pro ně má obojí stejnou váhu. Tyto lidi lze bez přehánění považovat za maximalisty, kteří chtějí mít ze

svých dětí jak úspěšné a vzdělané lidi, tak skvělé sportovce. Otázkou ovšem zůstává, zda je v lidských silách (a zvláště v těch dětských) naplnit tato očekávání a nemít pak pocit zklamání vlastních rodičů. Vcelku očekávaných bylo 57 odpovědí, které florbal u vlastních dětí řadí na druhé místo za studium. Nikterak překvapivá byla také další varianta, kdy 14 lidí uvedlo, že studium je první a florbal až kdesi v pozadí. Tito lidé však nebývají mezi trenéry příliš oblíbení, neboť své děti často nutí do akcí typu rodinných oslav či hromadných akcí různých spolků, jejichž členy jsou rodiče (myšlivci, rybáři). Ačkoli děti mnohdy samy chtějí spíše trénovat, rodinný nátlak jim toto neumožní. 17,1 % celku sice není žádné závratné číslo, rozhodně ale tuto skutečnost nelze zcela zanedbat.

Graf 10 - Kam byste zařadil(a) florbal z hlediska společenské prestiže?

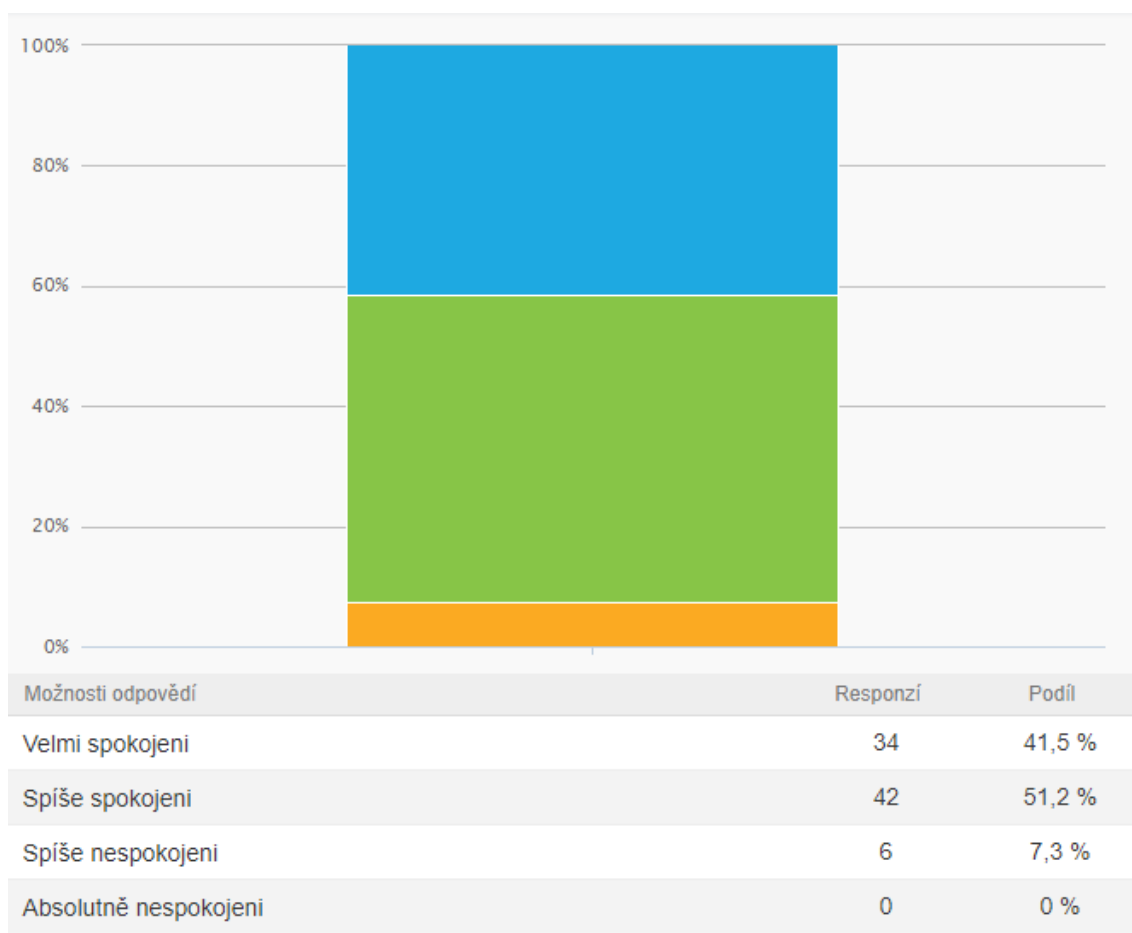
Rodičovský názor na sportování dětí utváří také náhled na florbal jako takový. Pokud by na něj měli negativní názor, pak by své děti pravděpodobně vůbec na takovou

činnost nepřihlašovali. Zároveň se zde autorovi práce naskytla jedinečná příležitost zjistit, jak rodiče florbal jako takový vnímají.

Odpovědi na otázku *Kam byste zařadil(a) florbal z hlediska společenské prestiže?* víceméně potvrdily autorovo očekávání. Nejčastější volbou byla varianta *Sport, jenž patří k těm oblíbenějším*. Ta potvrzuje nejen ústup *nováčkovského boomu*, ale zároveň velkou oblibu tohoto sportu ve společnosti. Toto zvolilo 43 respondentů, tedy více než polovina dotazovaných. 22 lidí považuje florbal za pokrokový sport, což potvrzuje veřejnou profilaci Českého florbalu. Ten se totiž nebál inovací v podobě zavedení Superfinále florbalu, změny hracího systému na jedno utkání týdně (více v kapitole 3.2). A lidé toto vnímají očividně pozitivně. Oproti tradičním a konzervativním sportům je chybějící historie kompenzována právě nebojácností ke změnám. S tímto velmi bojoval fotbal, například při zavádění videa. To se podařilo na FIFA úrovni až v roce 2018. (ČTK, 2018)

Devět z dotazovaných, celkem tedy 11 procent respondentů, uvedlo, že je florbal nejmodernějším sportem. Toto je pomyslný tahák na mladé lidi, kteří právě modernitu hledají. Pět zpovídaných považuje florbal za obyčejný sport, tedy nikterak zvlášť výrazný. Pouze jeden respondent označil florbal za jedničku na pomyslném sportovním trhu Česka. Velmi zajímavé jsou také zbylé dvě možnosti. V minulosti tradovaný názor, že florbal je pouze sportem pro neúspěšné hokejisty, fotbalisty či hokejbalisty, sdílí pouze dva z 8 respondentů, tedy prakticky zanedbatelných 2,4 %. Velmi pozitivně lze hodnotit i to, že nikdo nevybral spíše urážlivou variant *tělocvik po škole*, kterou užívají kritici florbalu. **V případě hypotézy 7 tedy autor zamítá nulovou hypotézu a přijímá hypotézu alternativní.**

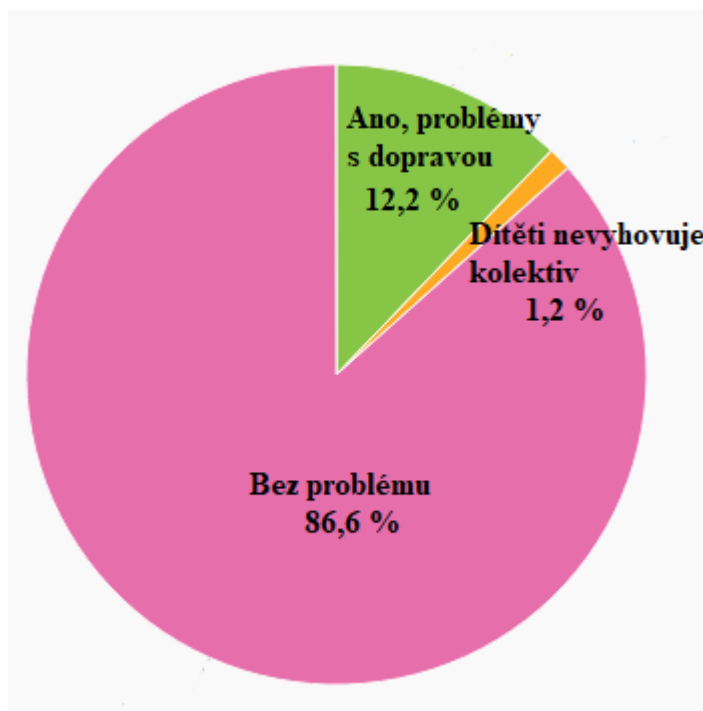
K úplné spokojenosti rodičů je pak třeba dosáhnout ještě z jejich pohledu ideálního fungování klubu. Tím je myšleno nejen trenérské zajištění, ale také celková organizace a financování. Na otázku *Jak jste spokojeni s s fungováním klubu, ve kterém působí vaše dítě?* odpovídali respondenti takto:

Graf 11 - Jak jste spokojeni s fungováním klubu, ve kterém působí vaše dítě?

Opět velmi pozitivní je zde nulová volba absolutní nespokojenosti. Ta dokládá, že jsou florbalové kluby v Kraji Vysočina minimálně na elementární úrovni fungující. Pouze šest respondentů uvedlo, že jsou s fungováním klubu spíše nespokojeni. Protože autor nezjišťoval konkrétní důvody nespokojenosti, byly by důvody této volby spíše spekulováním. Při pohledu na procenta je však jasné, že 7,3 % je minimum ve srovnání se spokojenými rodiči.

Hned 42 jich uvedlo, že je spíše spokojeno s tím, jak organizace, v níž působí jejich dítě, funguje. A překvapivě hned 41,5 %, tedy přesně 34 respondentů je spokojeno velmi. V součtu tedy více než devadesát procent rodičů je spokojeno. To je velmi pozitivní bilance, která je předpokladem pro lepší budoucnost nejen florbalu na Vysočině, ale celého českého florbalu, tedy i na úrovni celostátní, respektive reprezentační.

Graf 12 - Ovlivňují nějaké negativní faktory florbalovou aktivitu vašeho dítěte?

Aby byla mozaika spokojenosti kompletní, je třeba přidat ještě její další části. Jednou z nich jsou případné negativní faktory, které ovlivňují z pohledu rodičů hraní florbalu dětí. Zde je třeba zmínit hned dvě pozitivní skutečnosti. Ani jeden z respondentů nezaškrtl variantu *Ano, máme finanční problémy*. To je důkazem kvalitně nastavené finanční politiky klubů a únosnou cenou nejen výše příspěvků, ale i dalšího dostupného vybavení či cest na zápasy. Skvělým výsledkem je také 86,6 %, tedy konkrétně 71 odpovědí, že rodiče žádné problémy nevnímají. V takto nastaveném prostředí se nejen trenérům ideálně pracuje. Je zde prostor pro věnování se výhradně tréninkovému procesu.

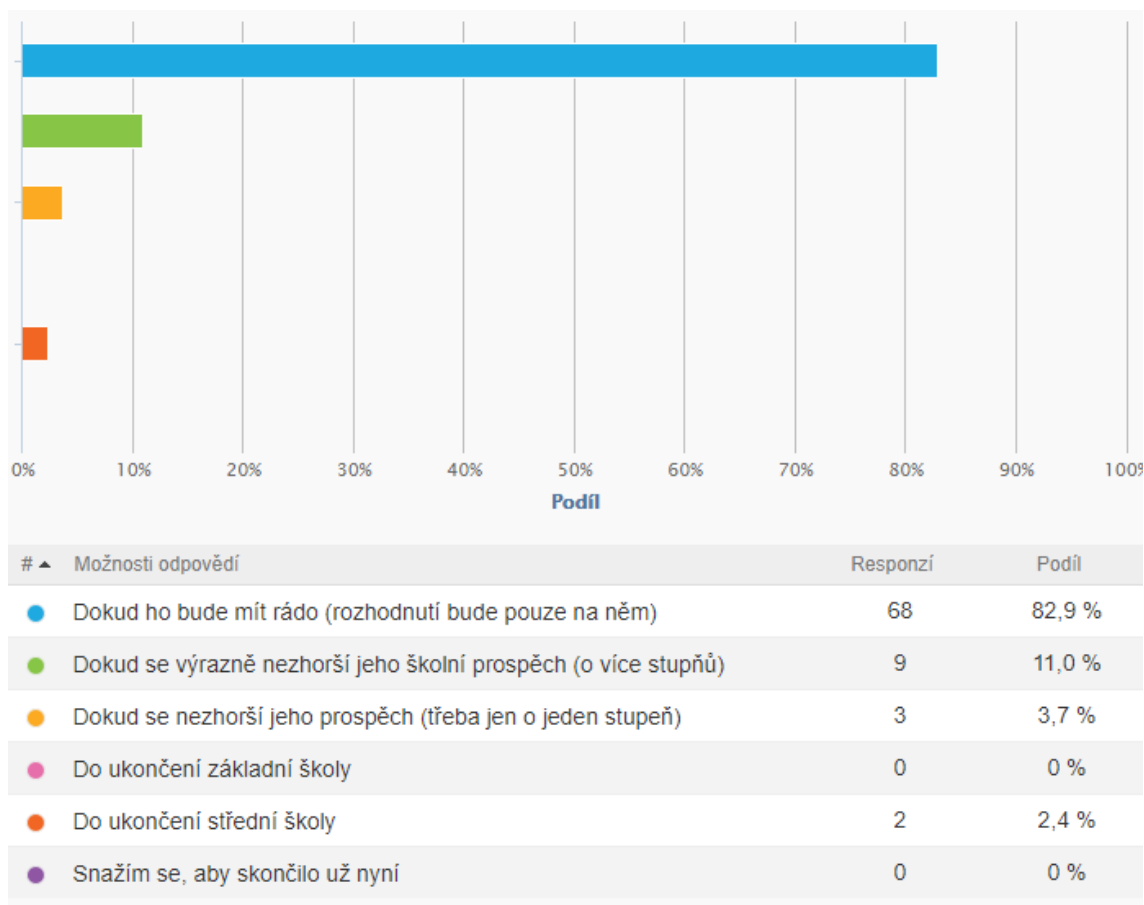
Deset dotazovaných uvedlo, že má problémy s dopravou na tréninky či zápasy. To lze v tomto případě chápat z více úhlů pohledu. Buď to může být kvůli nemožnosti uvolnění ze zaměstnání při současném bydlišti mimo činnost klubu (typicky dojíždějící hráči, kteří bydlí na městské periferii či na vesnici a nemají se jak dostat na či z tréninku), což je obvyklý problém menších regionů, kde nefunguje tak kvalitně integrovaná doprava se spádovým okolím. Anebo to může být způsobeno tím, že klub trénuje mimo své uváděné sídlo. Typickým příkladem z Kraje Vysočina je jeden

z největších oddílů a autorovo bývalé působiště Florbalová škola Jihlava. Kvůli tomu, že klub nevlastní svou halu a v jediné rozměrově adekvátní, navíc s dostupnými florbalovými mantinely, hraje konkurenční klub SK Jihlava, jsou tito florbalisté z krajského města nuceni dojíždět do zhruba 15 kilometrů vzdálené Dolní Cerekve. (Mapy.cz, 2019) Protože v Jihlavě není dostatek adekvátních prostor ani v podobě tělocvičen u základních škol, týká se toto dojíždění většiny kategorií alespoň jednou za čtrnáct dní. Navíc se v této hale konají veškeré domácí zápasy klubu. Ten ji uvádí jako svou domovskou. (FBS Jihlava, 2019) S tímto například pražské či další kluby z velkých měst tolik bojovat nemusí, neboť mají obvykle vlastní prostory, případně dostatek míst v přijatelné a rozumné dojezdové vzdálenosti městskou hromadnou dopravou.

Výborným výsledkem je také pouze jedna odpověď upozorňující na kolektiv, který dítěti nevyhovuje. Přestože by se jako ideální jevila nula i v této kolonce, vzhledem k zvyšujícímu se počtu klubů v soutěžních strukturách už není problémem ani v rozlehlejších krajích kvůli florbalu dojíždět.

V návaznosti na všechny výše zmiňované a zjištěné informace autor zjišťoval, jak dlouhou kariéru svých dětí rodiče očekávají. I zde se totiž projevilo, jak velkou důležitost hraní přikládají. Výsledek znovu potvrdil ryze pozitivní vyznění tohoto výzkumu. I tentokrát vysoce převážila pozitivní varianta. Graf 13 jasně ukazuje, že skoro 83 procent dotazovaných lidí chce ponechat konečné rozhodnutí na dítěti. Tento výsledek je dalším důkazem pro florbal optimálního nastavení myslí rodičů. 11 % respondentů, tedy konkrétně 9 lidí uvedlo, že by dítě s florbalem muselo skončit ve chvíli, kdy by se výrazně, tedy o více stupňů, zhoršil jeho školní prospěch. To je tedy minimálně z pohledu mladších žáků velmi málo pravděpodobné, neboť se jedná o žáky základních škol, kde k takto vysokým a rychlým *skokům* obvykle nedochází. Pouze tři lidé by považovali za fatální školní zhoršení o jeden stupeň.

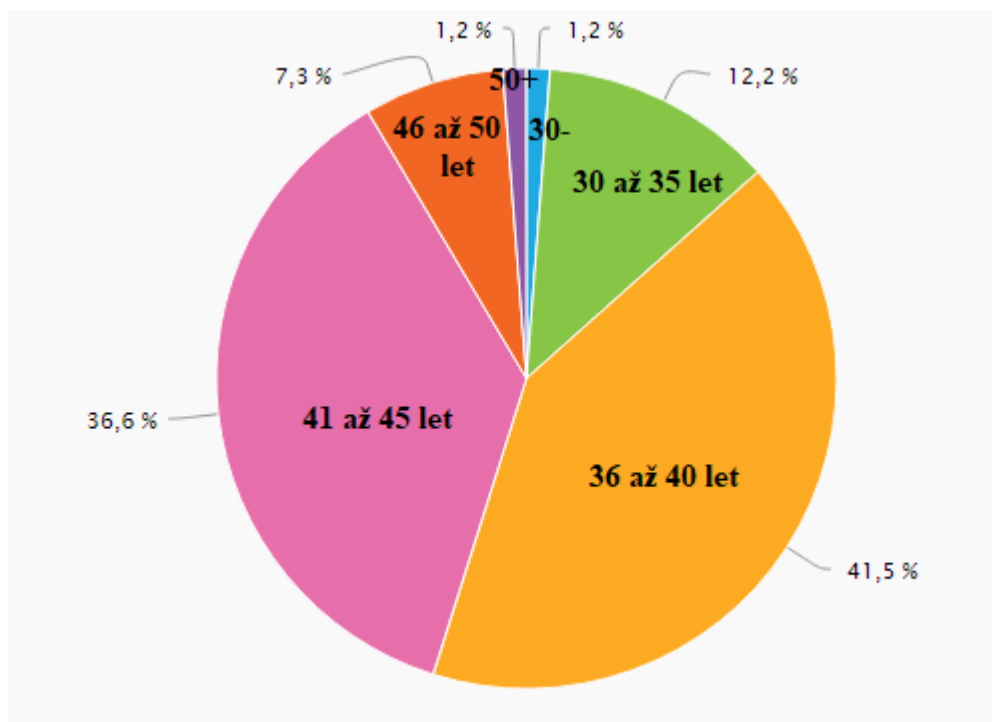
Velmi pozitivní je i fakt, že nikdo nezvolil variantu *Snažím se, aby skončilo už nyní*, která by odváděla pozornost dítěte od tréninkového procesu a možná i zhoršovala jeho snahu. Totéž lze tvrdit o nezvolení varianty *Do ukončení základní školy*. V případě téže volby u střední školy lze předpokládat šanci na změnu postoje na základě středoškolských studijních výsledků. Z toho nelze vyvozovat žádné závěry.

Graf 13 - Jak dlouhou kariéru svému dítěti umožníte?

Na úplný závěr této podkapitoly je třeba zmínit ještě věkové složení respondentů. Také z něj lze vyvodit, proč lidé uvažují právě tímto způsobem.

Více než 78 procent respondentů spadá do kategorie středního věku, tedy v tomto případě 36 až 45 let. To znamená, že výraznou část svého života prožili už během svobodné porevoluční éry. I na tomto lze chápat, proč tak málo lidí volilo například autoritativní výchovný styl či proč se lidé snaží být pozitivně naladěni. Doba represí byla pryč, svobodný svět otevřel nové možnosti. Tito lidé již měli dostupnou možnost kvalitního vzdělání bez ohledu na svůj původ, mají přístup k informacím také díky internetu a pokud navštěvovali školu za komunistického režimu, tak maximálně tu základní. Ovlivnění tímto je tak naprosto minimální. Tito lidé jsou otevřenější novým nápadům.

Graf 14 - Do jaké věkové kategorie spadáte?

Rozhovor s florbalovým trenérem zkoumané věkové kategorie

Protože na zkoumané téma prakticky neexistují dříve provedené výzkumy (výjimkou je práce Jakuba Nohy Popularita florbalu v České republice, která byla použita ke srovnání a využita bude i v závěrečné diskusi), autor práce se rozhodl názory rodičů a vlastní úsudky, které podložené výzkumem prezentuje v této práci, porovnat s názory zkušeného mládežnického trenéra Kamila Zinka. Ten byl zvolen na základě několika velmi důležitých důvodů:

1. je rodákem z Vysočiny, kde také prožil celý život (vyjma středoškolských studií v Brně)
2. na Vysočině pracuje, a to v továrně Automotive Lighting, tedy u jednoho z největších zaměstnavatelů (= vysoká koncentrace lidí), navíc na vedoucí pozici, čili řídí a organizuje své podřízené (musí komunikovat s lidmi)

3. je držitelem trenérské licence florbalu C, která je opravňující k výkonu trenérské činnosti na úrovni mladších žáků
4. působil jako trenér u více věkových kategorií (prakticky kompletní chlapecká struktura, a to až po seniorský tým), tříletou zkušenost má i s vedením mladších žáků (zkoumaná kategorie)
5. má syna ve věku mladších žáků, zároveň tedy odpovídá požadavkům na respondenta prováděného výzkumu
6. působil v klubu FBŠ Jihlava, který byl zmiňován v souvislosti s vysokým počtem hráčů, přihlášených kategorií, ale také kvůli problémům s vlastní halou
7. aktuálně netrénuje, čili má na problematiku určitý nadhled a nezaujatý názor

Přepis rozhovoru (tučně otázky autora)

Jak jste se dostal k trénování mladších žáků? Dostal jsem se k němu postupně po přechodu z nižší kategorie, tedy od elévů. Mladší žáky jsem vedl tři roky, a to vždy s nějakými pauzami.

Kdybyste to měl srovnat s trénováním jiných kategorií, protože jste působil u dalších kategorií, co vás bavilo víc? V čem byli mladší žáci specifičtí? U mě je to spojené s mým vývojem. Já měl vždy ohromný respekt ve vztahu k dětem. Říkal jsem si, že by je měli trénovat vždy jen ti nejlepší. Jak jsem později zjistil, asi to úplně není pravda. Mladší žáci jsou specifičtí hlavně v tom, že už začínají přemýšlet a začínají se chovat trochu jako dospělí. Už to nejsou úplně děti, ale rozhodně to nejsou dospělí.

Ke které z těchto dvou skupin byste je přiblížil víc? K dospělým, nebo k dětem? Jednoznačně ještě k dětem. Jsou to děti, které si hrají na dospělé. Už tam jsou záblesky, ale při chování v šatně či tréninku jsou to jednoznačně děti.

Kdy se tohle podle vás láme? Kdy se děti začínají více přibližovat dospělým? Je to strašně individuální, což je dané nějakým fyzickým i mentálním vývojem. Někdo

k tomu dojde dřív, někdo později. Zažil jsem třináctileté děti, co byly mentálně jako devítileté děti. A další, kteří už byli uvažováním prakticky dospělí. Ale je pravdou, že ve starších žácích už neexistuje žádné pískání a divočení na tréninku. Pokud bych to tedy měl brát podle hluku na tréninku, pak tenhle zlom vidím právě ve starších žácích. Tedy 14 až 15 let.

V návaznosti na tohle se musím zeptat i na to, jak se vám zamlouvají současné systémy soutěží? Mladší žáci hrají totiž jak na malém hřišti 3+1, tak na velkém hřišti 5+1. Podle mě je tohle ideální model. A je tomu tak z víc důvodů. Florbal vychází ze hry trojice, tedy z takových těch fotbalových barcelonských trojúhelníků. Přenesení situací z 3+1 na velké hřiště je praktické, protože tam k těmto situacím dochází pořád. Takže správné podle mě je se to v žácích naučit na malém hřišti a pak to aplikovat na velkém.

Souhlasíte s tím, že pro mladší žáky ještě neexistuje žádný sezonní vrchol v podobě setkání krajských reprezentací? Já jsem zásadně proti vrcholům v této kategorii. Jako ideální se mi jeví košový systém, kdy lze postupovat a sestupovat v průběhu sezony několikrát a děti hrají vyrovnané zápasy se sobě rovnými. Pokud jde o setkání krajské reprezentace, tak proti tomu nic nemám, ale jen ve chvíli, kdy to pojmu dospělí inteligentně. Tím chci říct, že se otevírají dveře, kluci se seznamují v rámci kraje či regionu a tupí to některá zbytečně nabroušená ostří hlavně z pohledu trenérů. Ale nesmí to trenéři výběru s tím elitářstvím přehánět. V tomhle vidím největší a asi jedinou devizu. Vybrat si do mladších žáků 50 dětí, když to je řekněme průtoková kategorie, kdy každoročně září někdo jiný a za rok jich je použitelných pět, v tom bych úplně smysl neviděl.

Lákalo by vás tento krajský reprezentační výběr trénovat? Přiznám se, že teď už asi ne. I když je přece jen fungování reprezentace a chování dětí trochu odlišné od toho běžného klubového, tak právě to zmiňované pištění a ta dětinskost už by mi asi nebyla blízka. Dost na tom, že to mám občas sám doma u syna. Navíc by to byl do jisté míry střet zájmů, protože on sám do této kategorie spadá.

Nyní se přesuňme k florbalu jako celku, aby bylo možné vaše odpovědi srovnávat s výsledky výzkumu prováděného mezi rodiči této věkové kategorie. Jak jste se vy

sám k florbalu, respektive později k samotné trenéřině dostal? Dostal jsem se k němu hrozně pozdě, začínal jsem až někdy ve 28 letech. A to v tělocvičně na ZŠ Kollárova v Jihlavě. Pak jsem potkal kluky z Trojanu Jihlava, což byla parta chlapů, která hrála soutěž. S nimi jsem začal hrát *závodně* jako hráč. To prostředí a ten sport jako takový mě chytilo. Proto jsem u toho zůstal. A proč trénování? Rád předávám zkušenosti, pokud jen trochu můžu. A protože mám po tátovi, že do všeho rád žvaním, tak se to tak nějak skloubilo dohromady a stal se ze mě trenér. Místo abych žvanil na tribuně, tak jsem se rozhodl to udělat konstruktivněji.

Hrál v rozhodnutí stát se trenérem i faktor vlastního syna? Vůbec ne! Začal jsem v době, kdy byl hrozně malinký. Začínal jsem jako trenér dorostenců, jemu byly snad tři roky. Tehdy jsem o nějakém florbalu v jeho souvislosti vůbec neuvažoval.

Jak dlouho jste se trénování věnoval? Céčkovou trenérskou licenci mám devět let. Což je doložitelné i systémem FIS. Letos by to byl desátý rok.

A když jste u trénování zůstal, měl na to syn už nějaký vliv v pozdějším věku? Přiznám se, že pak už asi trochu ano. Na druhou stranu zdůrazním jednu věc. Jsem přesvědčený, že člověk se trenérem nemůže stát. Tím se prostě musí narodit. Nejde se to kvalitně naučit. Každý to musí mít v sobě. Je to taková část manažerských schopností a část té trenéřiny. Plno lidí si myslí, že si doma načmárají pár cvičení, jdou na trénink a tam je udělají. Ale ono to je především o tom manažerování. Musíte totiž zařizovat třeba 80 procent organizačních věcí. Takhle jsem to měl já vždy nastavené. Tak, jak každý nemůže být ředitelem, tak každý nemůže být trenérem. Takhle to vidím.

Vaše situace je specifická mimo jiné z toho důvodu, že jste i sám trénoval vlastního syna. Do kdy si myslíte, že tohle může fungovat? Je v pořádku například model fotbalové Slavie Praha, kdy trenér Karel Jarolím trénoval vlastní syny? Tohle je opět hodně individuální. Pokud vezmu v potaz rodinu Benešových v Tatranu Střešovice (syn reprezentant, otec trenér A-týmu Tatranu, syn pod ním hraje), tam to funguje i na klubové úrovni. Jenže celkově to bude asi o mentální vyspělosti obou dvou - jak dospělého, tak toho dítěte. Někdo s tím mít problém nebude, jiný to zase nebude dávat.

A není tohle ve výsledku pro to dítě těžší? Nemyslí si pak to dítě, že na něj ostatní nahlíží jako na protekčního syna, kterému díky tátovi hodně projde? Právě

u mladších žáků je to navíc celé specifické tím, že jsou děti v pubertě a záleží jim hodně na tom, co si o nich vrstevníci myslí. Hodně těžká otázka. Rozumím tomu, ale nevím, jak odpovědět. Vidím to tak, že pokud to dospělý nastaví stravitelně pro všechny členy týmu včetně svého dítěte, pak to problém nebude. Sebekriticky říkám, že já to občas přeháněl. Na syna jsem toho nakládal moc. Pak je druhý úhel pohledu ze strany dítěte - to musí na vše pohlížet tak, že táta je v tuhle chvíli trenér a radí mu, ne že s ním chce bojovat, a už vůbec ne jako rodič. My jsme se sami dostali kolikrát do konfliktů, kdy jsem to já špatně podal a syn to nepřijal, anebo obráceně.

Je pravdou, že je takový trenér na vlastní dítě náročnější? Že právě proto, aby ho ostatní neměli za protekčního, po něm chce víc než po jiných, že mu třeba neprojde tolik, co jiným? No z mojí strany to tak bylo. Stoprocentně. A nebylo to dobře, to už teď vím. Kolikrát jsem se synem řešil, že by měl jít příkladem, protože přesně si pak ostatní myslí, že on udělá chybu a nic se mu nestane. I když to vůbec nebyla pravda.

U florbalu zůstaneme, jen pojďme pryč od tohoto střetu zájmů. Co vás motivovalo k tomu přihlásit syna právě na florbal? Zvažovali jste taky jiné alternativy? Pro mě vůbec nebylo podmínkou, že bude syn hrát florbal. Jen jsem chtěl, aby se hýbal. Koneckonců nějakou dobu hrál i fotbal. Akorát že fotbal byl (nevím, jak tomu je teď, je to přece jen už několik let) nastavený trochu jinak. Už od nejmenších kategorií byly stanovené tabulky a taková ta dětinskost, ta hra šla do pozadí. Někteří trenéři se tam nechovali úplně vhodně. A to jsem řekl kulantně, nechci být vulgární. Nicméně i tak jsem nechal rozhodnutí na něm, nijak jsem ho nepřesvědčoval, chtěl jsem, aby si obrázek udělal sám. Navíc protože jsme z vesnice a fotbal jsme měli blízko, tak to byl i další důvod, proč byl fotbal vhodný.

Takže jste ho do ničeho nenutil? No řeknu to asi takhle. Když jsem si srovnal oba kluby, kde syn působil, tedy florbalový a fotbalový, vzal v potaz budoucnost, ale především chování trenérů, tak jsem se snažil ho nasměřovat k tomu, aby považoval florbal za součást života. Nenutil jsem ho, ale jezdil třeba na speciální letní kempy, kam sám chtěl, dostával kvalitní vybavení a tak nějak nenuceně si k tomu budoval vztah. Později jsme se dostali do fáze, kdy to považoval za samozřejmost. Tak, jak musí chodit do školy, musí spát, musí jíst, tak prostě hraje florbal.

Takže přece jen trochu nucení. Nebo to nechápu správně? Tak bych to nenazýval. Párkrát jsme se o tom bavili, vyříkávali jsme si to. Ale jen v přátelské rovině. Nikdy jsem se nesešel s tím, že by nechtěl chodit na tréninky a nebavilo ho to. Pro mě bylo hlavně důležité, aby se něčemu věnoval, měl náplň volného času a neležel doma u PlayStationu. On to takhle bral. Což bylo leckdy až s podivem. Ale funguje to doteď. Rozhodně toho nelituju, ba naopak. I když je syn dost svéhlavý, tak i když chodím do školy na rodičovská odpoledne, učitelky samy vnímají, že funguje v nějakém režimu. Že je zvyklý na nějaký řád. Jsem přesvědčen, že na něm má velký podíl právě sportování. Nejen při florbale, ale prostě při sportu. Tohle děti, které nesportují, nemají. Je to na první pohled hrozně znát.

Pokud byste se sám měl zařadit do některé z kategorií výchovných stylů, která by to byla? *(následně byly styly vyjmenovány a vysvětleno, co který znamená)* Já bych spadal asi do toho prostředního, tedy do demokratického. Akorát si myslím, že my tady v Česku demokracii moc neumíme používat, takže to slovo nerad používám. Protože já osobně bych asi splňoval definici *leadershipu*, tak mám rád určitou volnost, ale rázně zakročím a rozhodnu, když je třeba. A to platí i o výchově. Nemám moc rád diskuze. To by mi osobně na tom demokratickém stylu vadilo.

Považujete ve srovnání s fotbalem florbalové prostředí za zdravější? Máte možnost srovnání. Celé je to o lidech. Systém může být nastavený jakkoli, ale jednotlivec hodně zmůže. Ale protože syn už šest let fotbal nehraje, tak nechci srovnávat. Nebylo by to objektivní, protože nemám aktuální a hlavně vlastní informace. Spíš to řeknu takhle - mně se líbí, že se řada rozhodnutí nechává na klubech. Že to tolik neřeší svazy. Za mě osobně ještě víc volnosti klubům. Být to na mně, tak by se dětské soutěže hrály jen s puštěnou časomírou a skóre by nikdo neřešil.

Jste spíš konzervativce, nebo inovátor? Já jsem rozhodně pro změny. Razím heslo, že co funguje, to může fungovat ještě líp. A ty florbalové změny jdou očividně dobrým směrem. Tenhle směr se mi líbí. Kdežto třeba v hokeji to kvůli tradici nejde. Tam je plno konzervativců. Florbal tímhle zatížený není. Je revoluční.

A jak to máte s pohledem na tradici? Florbalu je často vytýkáno, že je rychlokvaškou a nikdy nemůže nahradit tradiční sporty jako fotbal či hokej. Já si

tohle nemyslím. Tradice nemusí zdaleka dělat kvalitní věci. Jsem fanouškem inovací. Velké sporty naopak svazuje to, že když přijde někdo s novým nápadem, tak ho plno lidí kamenuje, že jim chce měnit něco, co léta funguje. I proto mám tak rád florbal. Ten je v tomhle jiný.

Jste víc kulturně nebo sportovně zaměřená rodina? A co kdyby přišel syn, že chce hrát na kytaru? Jednoznačně sportovně. Kulturu máme rádi, ale sport nám vlastně výrazně ovlivňuje náš život. Máme rádi muzikály či divadlo, ale sport je hlavní. Kdyby přišel syn s tím, že chce hrát na kytaru, tak bych mu v tom určitě nebránil. A kdyby to mělo být na úkor florbalu? Byla by škoda, kdyby skončil. Takhle bych mu to řekl. Ale to jsou kdyby, tohle opravdu nenastane. Uvědomuju si, že ten kluk by zahodil dvě třetiny dosavadního života. Zbytečně.

Do jakého věku si myslíte, že bude kluk sportovat? Odpovím trochu jinak. Často slyším slova o špičkovém sportovci. Kdo to je špičkový sportovec? Jaká je jeho definice? Pro mě je to člověk, který se tomu věnuje třeba do padesáti, dokud mu zdraví dovolí. Zdaleka ne ten, kdo se dostane na nejvyšší úroveň, někam do extraligy či reprezentace. Pomáhejme dětem se sny. Ale nedělejme z toho to hlavní. A netlačme je do toho. Musí chtít sami. Pokud tomu nic neobětují, nevytvoří si tu vlastní vnitřní vazbu, tak to nemá cenu.

Jste spíš rodič podporovatel, nebo maximalista? Asi spíš ten maximalista. Když to jen trochu jde, tak jezdím na zápasy i chodím koukat na tréninky. Baví mě to.

Poslední otázka. Dovedete si představit život bez florbalu? Vůbec ne. Nevím, co bych dělal. Asi bych jezdil na kole. Ne, tak asi by to šlo. Ale já ani nemám důvod si to představovat.

5.7 Výsledky, doporučení a diskuze

Výzkum v rámci této diplomové práce přinesl zajímavá zjištění. Pro autora, který se v tomto sportu pohybuje nepřetržitě od roku 2002, vyzkoušel si mimo jiné roli hráče, trenéra, rozhodčího, delegáta, pořadatele či diváka, byla některá zjištění i velmi překvapivá.

Souhrnně lze říct, že vyjma poměrně vysokého počtu případů objevené šikany či jejích náznaků dopadl výzkum pozitivněji, než autor očekával. Naprostá většina zpovídaných rodičů své děti ve sportování podporuje, nemá problém s tím, že děti hrají právě florbal, ba naopak toto z různých důvodů oceňují. Celkově je patrné, že rodiče jsou pyšní na své děti-florbalisty, snaží se je netrestat zakazováním tréninků a vytváří jim doma pozitivní prostředí a atmosféru.

V aplikaci na stanovené cíle lze tedy z výzkumu vyvodit tyto závěry. Vzdělání v případě názorů rodičů na sportování nehraje statisticky významnou roli. Nepodařilo se prokázat, že by lidé s vyšším vzděláním (tedy minimálně s maturitou) nahlíželi na sportování vlastních dětí pozitivněji, než lidé se vzděláním nižším. Roli zde hrají úplně jiné faktory, a to fungování klubu (to se ukázalo ve většině případů jako minimálně spíš fungující), vlastní názor dítěte, respektive jeho požadavek na hraní florbalu či celkové pozitivní jméno florbalu.

Nepodařilo se prokázat ani statisticky významné rozdíly mezi muži a ženami, protože všichni respondenti vybrali některou z pozitivních možností, a to bez ohledu na pohlaví. Toto bylo pro autora asi největším překvapením. Tradovaný společenský názor, že muži mají radši sport a ženy kulturu, zde byl jednoznačně a zcela nesporně vyvrácen. A to i jasným vyjádřením toho, co který z rodičů preferuje. Zvítězili zde s velkou převahou sportovci.

Výzkum také prokázal, že ani zvolený výchovný styl nemá výrazný vliv na to, jak lidé na sportování svých dětí nahlíží. I zde je ale nutné zmínit, že rodiče florbalistů ve valné většině případů volí styl demokratický, což je společensky velmi pozitivní zpráva.

Dále se také podařilo zjistit, že florbal nebyl při rozhodování o tom, které organizované volnočasové aktivitě se bude dítě věnovat, jedinou volbou. Toto je velmi

silný argument pro všechny kritiky, kteří tvrdí, že se mu věnují jen děti, které by se neprosadily v jiném sportu nebo nic jiného neumí. I zde totiž měli rodiče možnost vybrat pro své dítě jinou aktivitu, z nabídky si ale vybrali právě florbal.

Výzkum také prokázal, že v polovině případů byl hlavním motivačním prvkem pro přihlášení dětí jejich vlastní zájem. I toto autora překvapilo, původně totiž očekával spíše důvod, že rodiče chtěli, aby se dítě hýbalo. Právě tento důvod byl uváděn jako druhý nejčastější. Ukázalo se také, že zakazování florbalu jako trest využívá jen malé množství rodičů z celkového zkoumaného počtu, což je výborná zpráva nejen pro trenéry a kluby, ale především pro děti samotné.

Ukázalo se rovněž to, že rodiče florbalistů vnímají florbal jako moderní a progresivní sport, který patří v Česku k těm populárnějším. Naopak hanlivé označení kritiků *tělocvik po škole* nezvolil vůbec nikdo.

Diskuse

Protože na zkoumané téma doposud vznikl pouze jediný relevantní výzkum, srovnává autor této diplomové práce výsledky právě s ním. Jakub Noha ve své práci *Popularita florbalu v České republice* zkoumal mimo jiné, mezi kolik hlavních sportů lidé florbal řadí. Z jeho výsledků vyplynulo, že pouze 9 procent respondentů odpovědělo, že tento sport v Česku populární není. (Noha, 2011, s. 48) Toto je velmi důležitá informace, neboť v roce 2011 uplynuly už tři roky od tehdy posledního mistrovství světa v Česku (2008), chyběly další dva roky do ženského mistrovství světa (2013), jednalo se tedy o určité mezidobí. Současný výzkum je názorově zřejmě částečně zkreslený z toho důvodu, že v prosinci 2018 proběhlo organizačně a divácky velmi úspěšné mistrovství světa mužů v Praze. Ze všech respondentů však pouze dva zaškrtnuli, že se jedná o sport pro děti, které se jinde neuchytily. Ostatní respondenti vybírali některou z pozitivních možností, přičemž jeden považuje florbal za český sport číslo jedna a devět dalších za nejmodernější sport ze všech. Popularita je tedy ve srovnání s rokem 2011 víceméně konstantní, případně ještě mírně vyšší. To ale autor připisuje zmiňovanému šampionátu.

Stále také platí finanční nenáročnost, kterou lidé dle Jakuba Nohy v roce 2011 volili jako jeden z hlavních důvodů popularity florbalu. (Noha, 2011, s. 50) Ani jeden

z respondentů v rámci této diplomové práce totiž nevybral variantu, že by finanční problémy negativně ovlivňovaly sportování jejich dítěte.

Protože práce Jakuba Nohy byla zaměřena primárně na celkovou popularitu florbalu, nikoli na vlastní děti a jejich sportování, rozhodl se autor srovnat výsledky výzkumu s názory trenéra a rodiče dítěte v daném věku. Potvrdilo se, že trenér Kamil Zinek názorově odpovídá průměrnému názoru florbalových rodičů. Ve svých odpovědích zmínil, že užívá demokratický styl výchovy a spadá věkově do střední generace. Ve srovnání s ostatními se odlišuje svou odborností (tu zaškrtno pouze devět procent respondentů, zatímco 57,3 % uvedlo, že znají jen základní fungování a prvky florbalu). Také on své dítě nechal vybírat mezi sporty (v jeho případě ovlivněno životem na vesnici, tím pádem menší nabídka), když syn volil mezi florbalem a fotbalem. I zde tedy převážil modernější sport před tím tradičním. Kamil Zinek je jako trenér nakloněn inovacím, stejně jako rodiče, kteří považují florbal za moderní a progresivní sport. Potvrdilo se také to, co u 58,5 % respondentů, tedy že jeho dítě baví na florbalu nejvíc hra samotná. Ukázalo se také, že trenérův přístup a podpora vlastního dítěte odpovídá nadstandardní podpoře ze strany dotazovaných rodičů.

Doporučení

Vzhledem k vysoce pozitivnímu výsledku výzkumu autor doporučuje klubům především setrvat v nastoleném trendu, a to jak po stránce organizační, tak po stránce propagační. Ukazuje se, že tento směr je nastaven správně a rodiče ho vnímají pozitivně.

Hlavním negativem, které vyplynulo z tohoto výzkumu, je míra objevené šikany. V celkovém součtu se jednalo o více než osmnáct procent respondentů, což je u takto závažného problému vysoké číslo. Vzhledem k tomu, že tato práce nebyla do hloubky zaměřena právě na šikanu, není možné vyvozovat konkrétní závěry, proč k ní dochází, v jaké míře a zda se děje opakovaně. I kdyby však mělo jít pouze o jeden případ, bylo by to špatně. Autor po mnoha letech zkušeností práce s mládeží doporučuje především dostatečnou komunikaci. Náznaky šikany se objevovaly i v klubech, v nichž autor práce působil. Dále se také jako jednoznačně pozitivní a tmelící prvek ukázaly vhodné různé teambuildingy a letní turnaje, při nichž spolu parta tráví hodně času, a to hlavně mimo

samotné florbalové hřiště. Zde se vznikající ostré hrany dostatečně otupí. Pomáhá také tvorba a vymýšlení takových aktivit, při nichž není možné tvořit vlastní skupinky a party v týmu. Ve vážnějších případech pak vždy pomohlo setkání s rodiči a dítětem mimo trénink.

Vzhledem k tomu, že byl výzkum zaměřen čistě na rodiče florbalistů, nelze jeho výsledky paušalizovat na celou společnost, jako se o to snažil například Jakub Noha ve své práci. I zde tedy florbal musí pokračovat ve svém dosavadním propagačním snažení, kterého si všímají i další sporty. Právě marketingová stránka Českého florbalu patří k tomu nejlepšímu, co český sport obecně z hlediska propagace nabízí.

Závěr

Tato diplomová práce prokázala, že rodiče florbalistů z Kraje Vysočina ve věku mladších žáků mají kladný vztah ke sportování vlastních dětí. Ukázalo se, že florbal vnímají pozitivně, že ho považují za moderní sport a že jsou rádi, že jejich dítě se tomuto sportu věnuje. Důležitý je také fakt, že většina z nich využívá k výchově odborníky kladně hodnocený a doporučený demokratický výchovný styl, který je v kombinaci s nezakazováním florbalu a podporou dětí nejen na zápasech tou nejlepší možnou motivací pro to, aby děti u florbalu vydržely.

Negativním, ale důležitým zjištěním byl fakt, že se ve zkoumaných klubech objevily prvky šikany. Tu je třeba potlačit hned v zárodku, protože její případné rozšíření nejen že negativně naruší atmosféru v daném týmu a kategorii, ale také škodí psychickému vývoji dítěte. Zároveň také dělá negativní reklamu klubu. Výzkum přitom prokázal, že právě osobní reference jsou jedním z nejdůležitějších prvků, podle nichž se rodiče dětí rozhodují při výběru volnočasové aktivity dítěte.

Vzhledem k absenci podobných výzkumů může být tento pomyslnou první vlašťovkou, na kterou může někdo další navázat. Práce totiž odhalila řadu zajímavých a skrytých témat, která se jeví jako zpracovatelná i v rámci závěrečných prací na vysoké škole.

Autor této práce je s výsledky výzkumu spokojen hlavně proto, že jsou opravdu výrazně pozitivnější, než očekával. Potvrzují, že si florbal vybudoval v Kraji Vysočina silnou pozici a značné jméno. O to větší výzvou a závazkem by teď mělo být pro všechny zainteresované strany se snažit minimálně o udržení tohoto kreditu. Často si totiž například právě rodiče, jakožto diváci na zápasech, neuvědomují, jak svou přítomností a chováním dělají reklamu nejen sami sobě a svým dětem, ale především celému sportu.

Ukázalo se však, že jako sport je florbal v české společnosti na dobré cestě. Teď to chce jen vytrvat. Protože trpělivost růže přináší!

Použité zdroje

Literatura

ČAPEK, Robert. *Odměny a tresty ve školní praxi: kázeňské strategie, zásady odměňování a trestání, hodnocení a klasifikace, podpora a motivace žáků*. 2., přeprac. vyd. Praha: Grada, 2014. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-4639-5.

ČAPEK, Robert. *Třídní klima a školní klima*. Praha: Grada, 2010. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2742-4.

DUFFKOVÁ, Jana, Lukáš URBAN a Josef DUBSKÝ. *Sociologie životního stylu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-123-6.

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.

HOSPODÁŘOVÁ, Ivana. *Kreativní management v praxi*. Praha: Grada, 2008. Vedení lidí v praxi. ISBN 978-80-247-1737-1.

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2016. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5326-3.

JANSA, Petr. *Pedagogika sportu*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 9788024628301.

JELÍNEK, Marian a Kamila JETMAROVÁ. *Neztraťte motivaci v době blahobytu*. Praha: Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1196-9.

JELÍNEK, Marian a Kamila JETMAROVÁ. *Sport, výkon a metafyzika aneb, Jak proměnit "práci" ve hru a úsilí v medaile*. Praha: Mladá fronta, 2014. Edice Českého olympijského výboru. ISBN 978-80-204-3288-9.

JINDRA, Petr. *Etické aspekty ve výchově v současné společnosti*. Zlín, 2017. BP. UTB Zlín, Fakulta humanitních studií.

- KAPLÁNEK, Michal. *Nauka o volném čase: Studijní texty pro pedagogy volného času*. České Budějovice: Katedra pedagogiky, teologická fakulta JČU, 2011.
- KAPLÁNEK, Michal a Jana VÁŇOVÁ. *Práce v salesiánském duchu: Příručka pro spolupracovníky v salesiánských dílech v ČR*. Praha: Salesiánská provincie Praha, 2002.
- KRATOCHVÍL, Zdeněk. *Výchova, zřejmost, vědomí: Základní pojmy a představy výchovy*. Praha: Herrmann, 1995.
- KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ. *Člověk - prostředí - výchova: k otázkám sociální pedagogiky*. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-7315-004-2.
- KYSEL, Jiří. *Florbal: kompletní průvodce*. Praha: Grada, 2010. Sport extra. ISBN 978-80-247-3615-0.
- LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.
- LEJSKOVÁ, Pavla. *Personální management: pro kombinovanou formu studia*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006. ISBN 978-80-7194-912-1.
- LORENZ, Konrad. *8 smrtelných hříchů*. Praha: Panorama, 1990. Pyramida (Panorama). ISBN 80-7038-212-0.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Lidské emoce*. Praha: Academia, 2000. ISBN 80-200-0763-6.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia, 1996. ISBN 9788020005922.
- NOHA, Jakub. *Popularita florbalu v České republice*. Praha, 2011. Bakalářská. UK FTVS.
- PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času*. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2014. ISBN 978-80-7290-666-6.
- PERIČ, Tomáš. *Hry ve sportovní přípravě dětí*. Praha: Grada, 2004. Děti a sport. ISBN 80-247-0908-2.

PRŮCHA, Jan, Jiří MAREŠ a Eliška WALTEROVÁ. *Pedagogický slovník*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-772-8.

STANÍK, Juraj, Lubomír BARÁK, Ivan KLIMEŠ a kol. *Diabetes a obezita u dětí: Vybrané kapitoly z pediatrie*. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2015. ISBN 978-80-223-3905-6.

STEINER, Rudolf. *Výchova dítěte z hlediska duchovní vědy: Metodika vyučování a životní podmínky výchovy*. 2. vyd. Praha: Baltazar, 1993. ISBN 80-900307-9-3.

VÁŽANSKÝ, Mojmír a Vladimír SMÉKAL. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Paido, 1995. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-901737-9-9.

ZAHRADNÍK, David a Pavel KORVAS. *Základy sportovního tréninku*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5890-3.

Internetové zdroje

BARÁK, Jan. Větší než hokej. Zábavnější než fotbal.: Florbal v Praze roste. *IDnes.cz* [online]. Praha: Mafra, 2014 [cit. 2019-01-31]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/florbal/florbal-v-praze-roste.A140819_115609_florbal_par

BĚHOUNEK, Jiří. VIDEO: Kolaps zapříčinila nepřipravenost vysočinského úseku na zimu. Je to marnost, komentoval situaci hejtman. *City.cz* [online]. Jihlava: Silvertown Productions, 2018 [cit. 2019-03-12]. Dostupné z: <https://brno.city.cz/zpravodajstvi/kolaps-zapricinila-nepripravenost-vysocinskeho-useku-na-zimu--je-to-marnost--komentoval-situaci-hejtman/18044>

BUREŠ, Vítězslav. 14 208 diváků. Florbal viděl v Praze druhou nejvyšší návštěvu v historii. *IDnes.cz*[online]. Praha: Mafra, 2008 [cit. 2019-01-31]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/florbal/14-208-divaku-florbal-videl-v-praze-druhou-nejvyssi-navstevu-v-historii.A081215_142718_florbal_bur

CEPEK, Radim. Ego: Radim Cepek. *Bez frází* [online]. Praha: VKS Sport Media, 2017 [cit. 2019-02-11]. Dostupné z: <https://www.bezfrazi.cz/ego/>

ČESKO. Zákon č. 347 ze dne 3. prosince 1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1997. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-347>

ČESKÝ FLORBAL. Český florbal - MČR starších žáků, finálový turnaj. *Český florbal* [online]. Praha: Český florbal, 2018 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/mladez/mcr/finalovy-turnaj/zpravy>

ČESKÝ FLORBAL. Regionální výběry mládeže. *Český florbal* [online]. Plzeň: Český florbal, 2018 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/mladez/zpravy>

ČESKÝ FLORBAL. Soutěže Regionu V - Kraj Vysočina a Jihočeský kraj. *Český florbal* [online]. Praha: Český florbal, 2018 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/regiony/vyajc/souteze>

ČSÚ. *Počet obyvatel v obcích České republiky s promítnutím územních změn k 1. 1. 2018*. Praha: Český statistický úřad, 2018. Česká statistika. ISBN 978-80-250-2843-8.

ČSÚ. Statistika a my. *Statistika a my* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2014 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <http://www.statistikaamy.cz/2014/02/o-cem-skutecne-vypovida-regionalni-hdp/>

ČSÚ. Školy a školská zařízení Vysočiny ve školním roce 2016/2017. *ČSÚ* [online]. Jihlava: Český statistický úřad, 2017 [cit. 2019-02-09]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xj/skoly-a-skolska-zarizeni-vysociny-ve-skolnim-roce-20162017>

ČTK. Pravidlová komise schválila zavedení videa ve fotbale. *Sport.cz* [online]. Curych, 2018 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/fotbal/ostatni/clanek/968358-pravidlova-komise-schvalila-zavedeni-vidoa-ve-fotbale.html>

FAČR má rekordní počet členů: Švancara a spol. je vyzkoušeli. *FAČR* [online]. Praha, 2017 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <https://mujfotbal.fotbal.cz/facr-ma-rekordni-pocet-clenu-svancara-a-spol-je-vyzkouseli/a7128>

FBŠ JIHLAVA. Tréninky FBŠ Jihlava. *Florbalová škola Jihlava* [online]. Jihlava, 2019 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: <http://fbsjihlava.com/clanek.aspx?obsah=4798>

FIS. FBŠ Jihlava mladší žáci. *Florbalový informační systém Českého florbalu* [online]. Jihlava: Český florbal, 2018 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: https://fis.ceskyflorbal.cz/index.php?pageid=2521&onlycontent=1&team_id=21035

FOUNDATION, Meyer. Social Media Platform Comparison. *Stories Worth Telling*. Georgetown University, 2014, , 3.

GARČAR, Milan. Rozpaky? Florbal není jenom bublina, upozorňuje Garčar. *IDnes.cz* [online]. Praha: Mafra, 2018 [cit. 2019-02-11]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/florbal/ms-florbalistu-milan-garcar-rozhovor.A181204_110448_florbal_par

HANÍK, Zdeněk. Vysoká hra Zdeňka Haníka: Kauza florbal. *ISport* [online]. Praha: CNC, 2018 [cit. 2019-02-11]. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/muj-isport-blogy-redaktori-zdenek-hanik/353196/vysoka-hra-zdenka-hanika-kauza-florbal.html>

Historie florbalu v ČR. *Český florbal* [online]. Praha: Český florbal, 2018 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/informacni-deska/historie/historie-v-cr>

Historie ve světě. *Český florbal* [online]. Praha: Český florbal, 2016 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/informacni-deska/historie/historie-ve-svete>

JAKOUBEK, Jiří. Konec řvaní a drilu: Díky tomu jsou pražští florbalisti na špici. *Metro* [online]. Praha: Metro, 2017 [cit. 2019-01-31]. Dostupné z: https://www.metro.cz/konec-rvani-a-drilu-diky-tomu-jsou-prazsti-florbalisti-na-spici-ps4-/praha.aspx?c=A170305_201701_metro-praha_jsk

KAFKA, Tomáš. Vášnivý florbal. Proč mu mnozí nemohou přijít na jméno?. *IDnes.cz* [online]. Praha: Mafra, 2016 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/florbal/vasnivy-florbal-jedni-ho-miluji-druzi-nenavidi-analyza.A161208_214614_florbal_tof

KAMARYT, Michal. Florbal plánuje experimenty, hráči jsou spíše konzervativní. *Týden* [online]. Praha, 2018 [cit. 2019-01-31]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/sport/ostatni-sporty/florbal-planuje-experimenty-hraci-jsou-spise-konzervativni_506250.html

KONEČNÝ, Ondřej a Robert OSMAN. *Hospodaření průmyslových podniků se sídlem v kraji Vysočina v roce 2006* [online]. Brno, 2006, , 71 [cit. 2019-02-09]. Dostupné z: [Hospodaření průmyslových podniků se sídlem v kraji Vysočina v roce 2006](#)

KOREIS, Jakub. Ze Zachova drilu by se nezbláznilo jedno dítě ze sta, tvrdí hokejista. *Lidovky.cz* [online]. Praha: Mafra, 2015 [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/sport/hokej/jakub-koreis-ze-zachova-drilu-by-se-nezblaznilo-jedno-dite-ze-sta.A150108_183157_ln-sport-hokej_makr

KOVÁŘ, Petr. *Sedavé zaměstnání: aneb přímá cesta do invalidního důchodu*. *Vitalia.cz* [online]. Vitalia, 2009 [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: <https://www.vitalia.cz/clanky/sedave-zamestnani-aneb-prima-cesta-do-invalidniho-duchodu/>

Mapy.cz. *Mapy.cz* [online]. Praha: Seznam, 2019 [cit. 2019-03-12]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&x=15.0215198&y=49.7819201&z=8&rc=9jSPIxU0dd9hChxxXvtO&rs=muni&rs=muni&ri=5097&ri=3468&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&rt=&rt=&xc=%5B%5D>

Mapy.cz. *Mapy.cz* [online]. Praha: Seznam, 2019 [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&x=15.5287047&y=49.3731149&z=12&rc=9jSPIxU0dd9iy7rx8k79&rs=muni&rs=muni&ri=5097&ri=5112&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&rt=&rt=&xc=%5B%5D>

MAREŠ, Michael. Florbal jako startup: Co si z něj můžete vzít jako inspiraci?. *Forbes* [online]. Praha: MediaRey, 2018 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <https://www.forbes.cz/florbal-jako-startup-co-si-z-nej-muzete-vzit-jako-inspiraci/>

MF, Dnes. Jihlavský kraj se přejmenoval na Vysočinu. *IDnes.cz* [online]. Jihlava: Mafra, 2001 [cit. 2019-03-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/jihlavsky-kraj-se-prejmenoval-na-vysocinu.A010531_142826_jihl_zpravy_max

MF, Dnes. Vysočina by měla mít svůj krajský soud, shodují se volební lídři stran. *IDnes.cz* [online]. Jihlava: Mafra, 2017 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/volby-lidr-soud-krajsky-jihlava-anketa-vysocina.A170927_354491_jihlava-zpravy_mv

MRÁZEK, Radomír. Expert Mrázek hodnotí národní tým metaforou.: Součástky a práce s nimi. *Florbal.cz*[online]. Ostrava, 2015 [cit. 2019-02-11]. Dostupné z: <http://florbal.cz/45086-mrazek-hodnoti-narodni-tym-metaforou-vsechno-je-to-soucastkach/>

Návštěvnost Fortuna ligy. *Fortuna liga* [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: https://www.fortunaliga.cz/statistiky?status=&season=2019&club=&game_limit=&nationality=&age=&order_dir=0&list_number=0&unit=7&status=0¶meter=1&order=2

Návštěvnost Tipsport superligy stoupá, vévodí Pardubice. *Český florbal* [online]. Praha: Český florbal, 2018 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/clanek/navstevnost-tipsport-superligy-stoupa-vevodi-pardubice>

OPPELT, Robert. Fenomén Nagano. Hokejová horečka vypukla naplno přesně před 20 lety. *IDnes.cz*[online]. Praha: Mafra, 2018 [cit. 2019-02-11]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/nagano-vyroci-hokej-zlato-olympiada.A180221_202839_domaci_evam

OSOBA, Michal. Přelomový šampionát!: Obrovská spokojenost, hlásí šéf Českého florbalu. *Sport.cz*[online]. Praha, 2018 [cit. 2019-01-31]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/ostatni/ms-florbal/clanek/1049709-prelomovy-sampionat-obrovska-spokojenost-hlasi-sef-ceskeho-florbalu.html>

OSOBA, Michal. Zažehne v Čechách oheň?: Šampionát v Praze má posunout florbal na další úroveň. *Sport.cz* [online]. Riga, 2016 [cit. 2019-01-31]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/ostatni/ms-florbal/clanek/835449-zazehne-v-cesich-ohen-sampionat-v-praze-ma-posunout-florbal-na-dalsi-uroven.html>

PITHART, Petr. Volby 2016: Ještě v den hlasování o vzniku krajů nikdo netušil, kolik jich nakonec bude. *Ekonom* [online]. Praha: Ekonom, 2016 [cit. 2019-03-11]. Dostupné z: <https://ekonom.ihted.cz/c1-65465250-jeste-v-den-hlasovani-o-vzniku-kraju-nikdo-netusil-kolik-jich-nakonec-bude>

PODHRÁSKÝ, David. Větší než hokej. Zábavnější než fotbal.: Florbal v Praze roste. *IDnes.cz* [online]. Praha: Mafra, 2014 [cit. 2019-01-31]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/florbal/florbal-v-praze-roste.A140819_115609_florbal_par

POSPÍŠIL, Radek. *Úvod do pedagogiky* [online]. Brno: Masarykova univerzita, pedagogická fakulta, 2009 [cit. 2018-12-30]. Dostupné z: https://is.muni.cz/elportal/estud/pdf/ps09/uvod_ped/web/kategorie.html

PÖSLOVÁ, Blanka. *Jasně hranice děti uklidňují: Příliš benevolentní přístup vychovává sobce a tyrany*. Český rozhlas Dvojka [online]. Praha: Český rozhlas, 2005, 15. 12. 2005 [cit. 2019-01-27]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/jasne-hranice-deti-uklidnuji-prilis-benevolentni-pristup-vychovava-sobce-a-7482112>

RIS. Regionální informační servis. *Regionální informační servis* [online]. Praha: RIS, 2016 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/ustecky-kraj/kraj/>

SATORANSKÝ, Tomáš. Kluk z Flory. *Bez frází* [online]. Praha: VSK Sport Media, 2018 [cit. 2019-01-31]. Dostupné z: <https://www.bezfrazi.cz/kluk-z-flory/>

SKRUŽNÝ, Zdeněk. Florbal? Ano, ale až po pracovní době. *ISport* [online]. Praha: CNC, 2008 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/ostatni-florbal/61427/florbal-ano-ale-az-po-pracovni-dobe.html>

Statistiky Tipsport extraligy. *Hokej.cz* [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <https://www.hokej.cz/tipsport-extraliga/statistika-tymu/detailni?stats-menu-section=visitors&stats-filter-season=2018&stats-filter-competition=6238>

ŠKVOR, Jan. Řvát na dítě, že je de*il?: Rodič malého hokejisty rozkrývá důvody synova konce. *Sport.cz*[online]. Praha, 2018 [cit. 2019-01-31]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/hokej/ostatni/clanek/1066091-rvat-na-dite-ze-je-deil-rodic-maleho-hokejisty-rozkryva-duvody-synova-konce.html>

ŠRÁMKOVÁ, Zdeňka. Proč se píše Kraj Vysočina, a ne kraj Vysocina. *Zprávy z MUNI* [online]. Brno: MUNI, 2016 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <https://www.em.muni.cz/vite/7770-proc-se-pise-kraj-vysocina-a-ne-kraj-vysocina>

ŠUMAN, Filip. Jsme narušitelé tradičních sportů. *Aktuálně.cz* [online]. Praha: Aktuálně.cz, 2018 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/ostatni-sporty/filip-suman-cesky-florbal/r~00f352fcf48d11e882ca0cc47ab5f122/>

ŠUMAN, Filip. Šéf českého florbalu Filip Šuman: Pokud neusneme, čeká nás zajímavá budoucnost. *Pražský Deník* [online]. Praha: Vltava Labe Press, 2016 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: https://prazsky.denik.cz/ostatni_region/sef-ceskeho-florbalu-filip-suman-pokud-neusneme-ceka-nas-zajimava-budoucnost-20161213.html

ŠUMAN, Filip. Šuman: Z florbalu se stal miliardový byznys. *Médiář* [online]. Praha, 2016 [cit. 2019-01-31]. Dostupné z: <https://www.mediar.cz/suman-z-florbalu-se-stal-miliardovy-byznys/>

VŠPJ. Aktuálně k přijímacímu řízení na Vysokou školu polytechnickou. *Vysoká škola polytechnická Jihlava*[online]. Jihlava: VŠPJ, 2019 [cit. 2019-02-09]. Dostupné z: <https://www.vspj.cz/zajemce-o-studium/prijimaci-rizeni-aktualne>

Vychovatel. *Národní soustava povolání* [online]. Praha: MPSV, 2017 [cit. 2018-12-30]. Dostupné z: <https://nsp.cz/jednotka-prace/vychovatel>

ZÁRUBA, Robert. *K debatám ohledně florbalu* [online]. In: . Praha: Twitter, 2018 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <https://twitter.com/robertzaruba/status/1072081204919320576>

PŘÍLOHY

Seznam příloh

Příloha 1 - Dotazník

1. **Souhlasíte se zpracováním dat získaných z tohoto dotazníku, a to v anonymní podobě?**

Ano / Ne (prosím, nepokračujte dál)

2. **Jste rodičem dítěte ročníku narození 2006 či 2007 (12 až 13 let)?**

Ano / Ne (prosím, nepokračujte dál)

3. **Hraje vaše dítě florbal v klubu, který je registrovaný ve struktuře Českého florbalu?**

Ano / Ne (prosím, nepokračujte dál)

4. **Spadá klub, kde hraje vaše dítě, katastrálně pod Kraj Vysočina?**

Ano / Ne (prosím, nepokračujte dál)

5. **Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

ZŠ SOU (výuční list) SŠ (maturita) VOŠ (DiS.)
VŠ bakalář (Bc.) VŠ magistr a vyšší (Mgr., Ing., Dr., Ph.D.)

6. **Vaše pohlaví**

Muž / Žena

7. **Do jaké věkové kategorie patříte?**

Méně než 30 let / 30 až 35 / 36 až 40 / 41 až
45 / 46 až 50 / 50+

8. Z hlediska výchovného stylu se považujete za který z uvedených typů rodiče?

„Liberál“ - výchova bez fyzických trestů, dítě si na vše přichází samo, dokonce si i samo hledá hranice / „Autoritativc“ - výchova s fyzickými tresty, jasně stanovená pravidla, postihy za jejich porušení, někdy až vojenský režim / „Demokrat“ - výchova se stanovenými hranicemi, které se mohou posouvat, snaha o vysvětlování, ponechání určité volnosti, ovšem často s nápomocí, snaha o prevenci, ne jen o represii

9. Co víte o florbalu?

Považuji se za odborníka (rozumím herním systémům, odborným termínům apod.) / Rozumím mu na pokročilé úrovni (známe víc než jen to, kolik hraje hráčů a s čím hrají - například typy střel apod.) / Rozumím mu jen na základní úrovni (znám počet hráčů, cíl hry, s čím se hraje) / Víím jen, že se mu věnuje moje dítě (jinak je to pro mě neznámá hra)

10. Kam byste zařadil(a) florbal z hlediska společenské prestiže?

Sport číslo 1 v ČR (pokrokový) sport / Nejmodernější sport / Nejprogresivnější sport / Sport, jenž patří k těm oblíbenějším / Obyčejný, průměrný sport / Sport pro děti, které se jinde neuchytily / „Tělocvik po škole“

11. Věnuje se vaše dítě i jinému sportu, nebo hraje jen florbal?

Pouze florbal / Jiný sport

12. Kdybyste měl(a) vy osobně srovnat florbal s u nás tradičním fotbalem, co preferujete?

Florbal, protože se mi líbí jako celek/ Florbal, protože se mu věnují inteligentní lidé / Florbal, protože to je moderní sport / Florbal z jiného důvodu / Fotbal, protože to je tradiční sport / Fotbal, protože to je profesionální sport a lze se jím v budoucnu živit / Fotbal, protože jsem ho sám hrál(a) / Fotbal z jiného důvodu

13. Kdo přišel jako první s myšlenkou, aby vaše dítě hrálo právě florbal?

Dítě samo / Já (= rodič) / Prarodiče / Někdo jiný

14. Zvažovali jste při volbě sportovní aktivity více variant, nebo byl florbal jedinou alternativou?

Více variant / Florbal byl jedinou volbou

15. Co vás nejvíce ze všeho motivovalo k tomu dítě do florbalového klubu přihlásit?

Snaha, aby se dítě hýbalo / Vlastní zájem dítěte / Alternativa místo jiného sportu / Alternativa místo jiné činnosti (například kulturní či hudební) / Fakt, že se jedná o moderní sport / Dobrá pověst florbalu / Jiný důvod

16. Jak jste se o florbalu ve vašem městě (obci) dozvěděli?

Osobní reference / Reklamní letáček / Noviny, televize, rádio / Informace z internetu / Nábor ve škole / Jiné místo

17. Věnuje se vaše dítě krom sportování také jiným organizovaným volnočasovým aktivitám? Pokud ano, jakým?

Ano, hraje na hudební nástroj / Ano, věnuje se modelářským či výtvarným činnostem / Ano, navštěvuje dramatický kroužek / Ano, chodí do jazykových kurzů / Ano, dělá jinou a ještě nezmiňovanou aktivitu / Ano, dělá více uvedených aktivit / Ne, pouze sportuje

18. Preferujete vy osobně spíše sport, anebo spíše kulturní či jiné umělecké aktivity?

Sport / Kultura či umění / Obojí stejně / Nemám rád ani jedno

19. Proč umožňujete vlastnímu dítěti hrát florbal?

Bylo to hlavně jeho přání / Protože je mi jako sport sympatický / Protože dítě nemělo na některý z tradičnějších sportů / Protože chci, aby něco dělalo a nesedělo jen u počítače / Protože je to finančně nenáročný sport / Jiný důvod

20. Co má vaše dítě na florbalu nejradši (hlavní důvod)?

Nejvíce ho baví hra samotná / Chodí tam kvůli kamarádům / Má skvělého trenéra(y) / Hraje proto, že chce někam patřit / Jiný důvod

- 21. Zakazujete dítěti florbalový trénink, případně zápas, pokud se například prospěchově zhorší ve škole či přinese špatnou známku?**
- Ano, ale udělal(a) jsem to výjimečně (1 až 2x v životě) / Ano, pravidelně / Ne, platím za florbal peníze, které by takto „propadly“ / Ne, školu a florbal zásadně odděluji
- 22. Pokud jste zakázal(a) dítěti jít na trénink či zápas, přinesl váš zákaz požadovaný výsledek či odezvu?**
- Nezakazuji / Ano, dítě se začalo ve škole snažit / Ne, dítě se urazilo a bojkotovalo učení / Ne, dítě bylo smutné a „otrávené“ / Ne, bylo mu to jedno
- 23. Pokud srovnáte studijní výsledky s florbalovou aktivitou vašeho dítěte, co preferujete?**
- Obojí stejně / Preferuji studium, florbal je na druhém místě / Preferuji studium, florbal je až na x-té pozici životních preferencí / Preferuji florbal, studium jen okrajově či vůbec
- 24. Jak vaše dítě podle vás zapadá do florbalového kolektivu?**
- Skvěle, je tahounem party / Skvěle, se všemi vychází / Dobře, vychází s většinou členů týmu / Obstojně, má v týmu několik kamarádů / Špatně, je „černou“ ovcí
- 25. Setkali jste se někdy s šikanou hráčů ve florbalovém oddílu, kde vaše dítě hraje?**
- Ano, ve vztahu hráč-hráč / Ano, ve vztahu trenér-hráč či naopak / Ne, šikana u nás v klubu naštěstí není
- 26. Jak aktivně své dítě podporujete v hraní florbalu?**
- Maximálně - jezdím na všechny zápasy, angažuji se nad rámec základních povinností / Nadprůměrně - účastním se některých zápasů (nejen domácích) / Průměrně - přijdu jen na domácí zápasy, jinak florbal příliš neřeším / Elementárně - platím dítěti příspěvky, vím, že hraje, ale víc mě to nezajímá / Vůbec - jsem proti tomu, aby mé dítě hrálo florbal (financuje mu ho někdo jiný)

27. Jak dlouhou kariéru svému dítěti umožníte?

Dokud ho bude mít rádo (rozhodnutí bude pouze na něm) / Dokud se výrazně nezhorší jeho školní prospěch (o více stupňů) / Dokud se nezhorší jeho prospěch (třeba jen o jeden stupeň) / Do ukončení základní školy / Do ukončení střední školy / Snažím se, aby skončilo už nyní

28. Jste rád(a), že vaše dítě hraje právě florbal?

Ano, protože ho miluje / Ano, protože se hýbe a neseď u počítače / Ano, protože to je lepší, než kdyby dělalo jinou aktivitu (kulturní, umělecká, výtvarná apod.) / Ne, protože jsem chtěl, aby dělalo jiný sport / Ne, protože jsem chtělo, aby se věnovalo jiné volnočasové činnosti / Ne, nemám florbal rád(a)

29. Ovlivňují nějaké negativní faktory florbalovou aktivitu vašeho dítěte?

Ano, máme finanční problémy / Ano, máme problémy s dopravou (na tréninky či zápasy) / Ano, dítěti nevyhovuje kolektiv / Ne, bez problému

30. Jak jste spokojeni s fungováním klubu, ve kterém působí vaše dítě?

Velmi spokojeni / Spíše spokojeni / Spíše nespokojeni / Velmi nespokojeni

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá vztahem rodičů florbalistů z Kraje Vysočina ve věku mladších žáků ke sportování jejich dětí. Teoretická část je rozdělena do čtyř kapitol. Ty jsou členěny podle toho, které jednotlivé klíčové pojmy a oblasti spojené s florbalem rozebírají. Čtenář se dozví, co je to motivace, volný čas, sport či florbal. Kapitola o florbalu se zabývá nejen současností, ale i historií. Na ni pak navazuje část praktická.

Výzkum je zaměřen na názor a vztah rodičů ke sportování jejich dětí. Je zde zjišťováno, jak moc populární dle rodičů florbal je, proč své děti právě na tento sport přihlásili či zda se nesetkali s šikanou. V závěru autor shrnuje zkoumanou problematiku a přidává svá doporučení.

Klíčová slova: motivace, sport, florbal, volný čas, výchova

Abstract

This Diploma thesis deals with relationship and opinion of parents of children in age from 12 to 13 years old come from the Vysočina Region in the Czech Republic to their sport doing. Theoretical part which is divided into four chapters is focused on some key words and problems. Everything relates to floorball. Reader can find words like motivation, leisure, sport or floorball. Floorball chapter deals not only with present, but also with past. Next part is practical.

Research is focused on opinion and relationship of parents to their children doing sport. This thesis explores why is floorball so popular, why they registered their children to do it and if they meet bully. In the end the author summarises this problem and adds his recommendations.

Key words: motivation, sport, floorball, leisure, education